

VIRTUAALIIHTEISÖN YHTEISÖKULTTUURI

**Tapaustutkimus Verkkoklinikan vauvanodotus- ja
vauvanhoitokeskustelupalstoista**

Eila Vähäkuopus

Yhteisöviestinnän pro gradu –tutkielma

Syksy 2001

Viestintätieteiden laitos

Jyväskylän yliopisto

Tiedekunta HUMANISTINEN	Laitos VIESTINTÄTIETEIDEN
Tekijä Eila Vähäkuopus	
Työn nimi Virtuaaliyhteisön yhteisökulttuuri. Tapaustutkimus Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoista.	
Oppiaine Yhteisöviestintä	Työn laji Pro gradu -tutkielma
Aika Syksy 2001	Sivumäärä 130
Tiivistelmä - Abstract	
<p>The aims of this study were to find out what kind of discussions are held at Verkkoklinikka's online discussion groups 'vauvanodotuskeskustelu' and 'vauvanhoitokeskustelu' (which can be found at http://www.verkkoklinikka.fi), what features of community culture can be found in the discussions and whether the discussion groups can be called a community or not. On the other hand, aims of this study were also to find out how the people discussing in these two online discussion groups see the discussion group; what importance the discussion group has to it's members and what features of community culture the members of the discussion groups recognize in the online discussion.</p> <p>The research methods of this study were qualitative content analysis and quantitative research in form of a questionnaire. The discussions that took place in a 2-week period in February 2000 were analysed and addition to that the researcher had other interesting material which had been found in the discussions during a 1,5 year follow of the discussions. The research questionnaire was linked to the internet homepage of the online discussion groups for 2 weeks and 152 answers were received.</p> <p>The results of this study show that there could be found narratives, social relationships, language, conventions, practices and rituals and forms of identity, roles and power that could be seen typical for these two online discussion groups. These were features of community culture and therefore the discussion groups could be referred to as virtual communities. The discussion groups were of great importance to the members of the discussion groups and the members of the discussion groups did recognize many features of community culture in the discussions. These online discussion groups created a new forum for mothers and future mothers to share information and find new social relationships with people in same life situation.</p>	
Asiasanat virtual community, online discussion group, community culture (virtuaaliyhteisö, internetin keskusteluryhmä, yhteisökulttuuri)	
Säilytyspaikka	Jyväskylän yliopisto / Tourulan kirjasto
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TEORIATAUSTA	8
2.1	Yhteisökulttuuri	8
2.1.1	Yhteisökulttuuriin liittyviä teorioita ja määritelmiä	8
2.1.2	Yhteisökulttuurin muotoutuminen	11
2.1.3	Yhteisökulttuurin ilmeneminen	11
2.2	Virtuaaliyhteisöt	16
2.2.1	Virtuaaliyhteisön määritelmiä	16
2.2.2	Virtuaaliyhteisön ominaispiirteitä	17
2.3	Virtuaaliyhteisöjen kulttuuri	21
3	TUTKIMUSKOHTTEEN KUVAUS	23
3.1	Yleistä Verkkoklinikasta	23
3.2	Yleistä Verkkoklinikan keskusteluryhmistä	24
3.3	Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen kotisivut	26
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	28
4.1	Tutkimuskysymykset	28
4.2	Tutkimusmenetelmät	29
4.2.1	Keskustelujen analyysi	29
4.2.2	Kyselylomake	32
4.2.2.1	Operationaalistaminen ja kyselylomakkeen laatiminen	32
4.2.2.2	Taustakysymykset	34
4.2.2.3	Tilastoanalyysin tekeminen	35
5	TULOKSET	36
5.1	Keskustelujen analyysi	36
5.1.1	Tarinat ja kertomukset	36
5.1.2	Me-henki ja sosiaaliset suhteet	44
5.1.3	Kieli	53
5.1.4	Tavat, käytännöt ja rituaalit	59
5.1.5	Identiteetti, roolit ja valta	65

5.2	Kyselyn määrällinen osa	74
5.2.1	Me-henki	74
5.2.2	Miksi keskustelupalstaa seurataan	76
5.2.3	Tarinat ja kertomukset	78
5.2.4	Tavat, käytännöt ja rituaalit	79
5.2.5	Sosiaalinen toiminta	81
5.2.6	Identiteetti, roolit ja valta	83
5.2.7	Sitoutuminen	85
5.2.8	Kieli	87
5.2.9	Keskustelupalstan vaikutus keskustelijoiden elämään	88
5.3	Kyselyn laadullinen osa	89
5.3.1	Keskustelupalstan merkitys	89
5.3.2	Oma rooli keskustelupalstalla	93
5.3.3	Avoimet vastaukset	96
6	TULOSTEN TARKASTELU	101
7	PÄÄTÄNTÖ	109
7.1	Vertailua aikaisempaan tutkimukseen	109
7.2	Tutkimuksen arviointia	111
7.3	Jatkotutkimusideoita	113
	KIRJALLISUUS	115
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Iltapäivälehdissä oli keväällä 2001 useita perheeseen, isänä ja äitinä olemiseen ja isäksi ja äidiksi tulemiseen liittyviä artikkeleita. Tämän päivän vanhemmuuteen etsittiin uutta näkökulmaa kirjoittamalla juttuja myös siitä, miten perheeseen liittyviä asioita käsitellään internetissä. Esillä olivat usein myös perheeseen liittyvät internetin keskustelupalstat. Ihmetyksen aiheena olikin esimerkiksi tulevien äitien "vauhkoaminen" keskustelupalstoilla: artikkelien kirjoittajat olivat hämmästyneitä siitä, miten naiset jaksavat olla kiinnostuneita toistensa kuukautiskierrosta tai muiden lasten nukkumaanmenoajoista. Ihmetystä herätti myös se, että yleisillä, kaikille avoinna olevilla keskustelupalstoilla puhuttiin omituisista ja intiimeistä aiheista käyttäen hyvin omituisia ja intiimejä termejä. Ja suurta ihmetystä herätti sekin seikka, että nämä intiimeistä, omaan itseen ja perheeseen liittyvistä asioista keskustelevat ihmiset olivat enimmäkseen naisia.

Minä itsekkin tunnen kuuluvani noihin internetissä "vauhkoaviin" naisiin. En ole itse kirjoitellut keskustelupalstoille, mutta siitä asti kun sain tietää odottavani ensimmäistä lastani olen seurannut internetissä tiiviisti mm. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoja. Olen lueskellut keskustelupalstoilta yleisiä vauvoihin liittyviä asioita ja siinä samalla huomannut "tutustuvani" muihin äiteihin ja äideiksi tuleviin ja päässyt kurkistamaan heidän elämäänsä. Iltapäivälehtien kuvaama "vauhkoaminen" netissä on tullut minulle käytännön kautta tutuksi. Mielestäni kannattaisikin pohtia enemmän niitä asioita, joita tällaisen internetissä toimivan keskustelupalstan olemukseen liittyy: mitä verkkoyhteisössä oikein tapahtuu ja voidaanko edellä kuvaamani kaltaista sekalaista internetissä keskustelevaa

odottaja- ja äitiporukkaa edes kutsua yhteisöksi. Olisi hyvä yrittää päästä lähemmäksi verkkoyhteisöä ja selvittää, löytyykö mitään ainutlaatuista, juuri tätä keskusteluporukkaa yhdistävää ja heille ominaista asiaa.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelut lienevät tarpeellisia keskustelijoille, sillä keskustelupalstoille ilmestyy päivittäin runsas määrä keskustelupuheenvuoroja. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaisia keskusteluja keskustelupalstoilla käydään ja voidaanko internetissä toimivia keskustelupalstoja kutsua yhteisöiksi. Tämä tutkimus on tapaustutkimus, jonka avulla pyrin kuvaamaan niitä yhteisöön liittyviä piirteitä, joita tutkittavalta verkkoyhteisöltä mahdollisesti löytyy. Yhteisöllisyyttä yritän löytää tutkimalla sitä, onko internetin keskustelupalstalla omaa yhteisökulttuuria. Yhteisöviestinnän opiskelijana olen erityisen kiinnostunut siitä, onko uudentyyppisen virtuaalisen yhteisön yhteisökulttuuri samankaltainen kuin on perinteisen yhteisön yhteisökulttuuri. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on selvittää keskustelupalstalla keskustelevien käsityksiä palstan yhteisöllisyydestä ja virtuaalisen yhteisön merkitystä sen jäsenille.

Internetissä toimivat keskustelupalstat ja muut uudet tavat pitää yhteyttä toisiin ihmisiin ovat tulleet jo monien ihmisten ulottuville. Niinkin perinteisesti miehisellä elämänalueella kuten tietokoneiden maailmassa on nyt tilaa naisillekin. Tietokone ja sen avulla saatava yhteys internetiin lienevät kuitenkin vain välineitä, jonka avulla ihmiset pääsevät kosketuksiin toisten ihmisten kanssa. Verkkoyhteisöjen tutkimuksen eräs urauurtajista, Howard Rheingold, kirjoitti 1990-luvun alussa siitä, että uusi teknologia voi laajentaa ihmisten sosiaalisia suhteita. Toisaalta hän väitti, että teknologia voi osaltaan myös vähentää ihmisten välistä sosiaalista päivittäistä elämää, kun ihmiset viettävät yhä suuremman osan ajastaan tietokoneiden parissa. Ihmisillä on hänen mukaansa kuitenkin hinku päästä osallistumaan erilaisiin yhteisöihin ja samalla myös uudentyyppisiin virtuaaliyhteisöihin. Tietokonevälitteinen viestintä tulee olemaan jossain mielessä heijastus kulttuurin koodeista, sosiaalisista alatietoisuuksista ja käsityksistä siitä, keitä "me" olemme: samalla tavalla kuin esimerkiksi radio tai televisio ovat olleet jo aikaisemmin. (Rheingold 1993, 6-11.) Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstat saattavat olla Rheingoldin kuvauksen kaltainen keino odottajille ja vauvojen äideille laajentaa sosiaalisia suhteita. Kaikillahan ei välttämättä ole samassa elämäntilanteessa olevia tuttavuuksia "oikeassa elämässä". Keskustelupalstoilta voi myös löytyä viitteitä siitä, millaista on olla äiti tämän hetken maailmassa ja millaiseksi äitiys ja äidiksi tuleminen koetaan.

Yhteisökulttuuri vaikuttaa siihen, miten yhteisöissä viestitään, miten yhteisön jäsenet viihtyvät yhteisöympäristössään ja millainen ilmapiiri siellä vallitsee. Yhteisökulttuuri on siis olennainen osa yhteisön toimintaa. Kiinnostus yhteisökulttuurin tutkimusta kohtaan on lisääntynyt 1980-luvulta lähtien. Kun

yhteisöjä aiemmin tutkittiin lähinnä systeemiteorioiden näkökulmasta, on tutkimuksen painopiste siirtynyt vähitellen yhteisökulttuurin eri osasten tutkimisesta kohti monimuotoisen, dynaamisen yhteisökulttuurin tutkimusta (ks. esim. Pacanowsky & O'Donnell-Trujillo 1983). Internetissä toimiva keskustelupalsta on dynaaminen kokonaisuus jatkuvasti vaihtuvien keskustelijoiden ja nopealla tahdilla ilmaantuvien puheenvuorojen vuoksi. Tarkastelemalla sen toimintaa voitaneen päästä lähemmäs yhteisön kulttuurin sisintä.

Olen siis valinnut tutkimuskohteekseni Verkkoklinikan keskusteluryhmistä vauvanodotuskeskustelupalstan ja vauvanhoitokeskustelupalstan. Keskustelupalstat löytyvät internetistä osoitteesta <http://www.verkkoklinikka.fi/keskustelupalstat/>. Käsittelen vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoja Verkkoklinikasta erillään olevana omana yhteisönään mm. aiheen rajauksen vuoksi, ja myös sen vuoksi, että näillä kahdella keskustelupalstalla on omat, muusta Verkkoklinikasta eriytyneet yhteiset kotisivut. Valitsin Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstat tutkimuskohteikseni omasta mielenkiinnostani: tutkimustyötä aloittaessani odotin vauvaa ja tällä hetkellä olen pienen lapsen äiti, joten kyseiset keskustelupalstat ovat olleet itselleni henkilökohtaisistakin syistä mielenkiintoista seurattavaa. (Itse asiassa tämän tutkimuksen tekeminen on venähtänyt vauvanhoidon ohella sen verran, että jo toinen lapsi on tätä kirjoittaessa tulossa ja jännityksellä odottelen kumpi valmistuu ennemmin, tämä pro gradu -työ vai "pikkukakkonen".) Kotiäidin työstä ja kotiäidin työn arvostamisen lisäämisestä puhutaan paljon. Mielenkiinnolla odotan, onko mahdollista löytää Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoista odottajalle tai kotiäidille "työkavereita", "työohjeita" ja jopa "työyhteisöä".

2 TEORIATAUSTA

2.1 Yhteisökulttuuri

2.1.1 Yhteisökulttuuriin liittyviä teorioita ja määritelmiä

Aloitin tutkimuksen tarkastelemalla sellaisia yhteisöviestintään kuuluvia piirteitä, joiden kautta jonkin ihmisryhmän sanotaan muodostavan yhteisön. Selvitin tätä asiaa tutkimalla yhteisökulttuurin käsitteeseen liittyviä asioita.

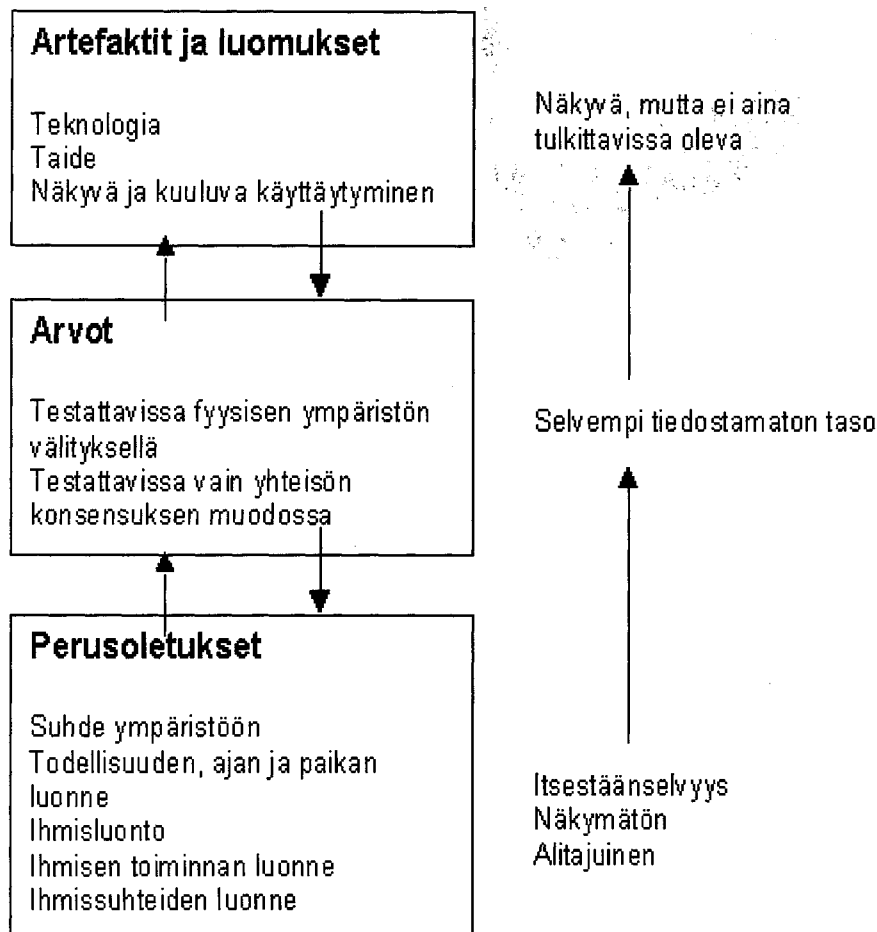
Yhteisökulttuuriin liittyviä teorioita on useita, joista yksi tunnetuimmista lienee Clifford Geertzin yhteisökulttuurin teoria (Organizational Culture Theory). Teoriassa yhteisö nähdään kulttuurina, se on elämäntapa, jossa yhteisön jäsenillä on yhteiset merkitykset asioille. Tarkastelun näkökulmana on viestintä, ja se, miten viestintä ilmentää yhteisökulttuuria. (Griffin 1997, 273-275.) Taiteellisen etnografian teoria (Artistic Ethnography Theory) puolestaan näkee yhteisön symbolirakenteena, jota viestintä toteuttaa. Teoria pohjautuu lähinnä Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon tutkimuksiin, joihin viitataan jatkossa tarkemmin. (Cragan & Shields 1998, 252-255.)

Monet muutkin teoriat liittyvät joko suoraan tai välillisesti yhteisökulttuuriin. Esimerkiksi Pacanowsky ja O'Donnell-Trujillo viittaavat tutkimuksissaan usein Burken draamateoriaan, joka kuvaa elämää draamana ja

Goffmanin teoriaan yhteisöstä näyttämönä (Pacanowsky & O'Donnell-Trujillo 1983). Bormannin symbolisen yhtenäisyyden teorian (Symbolic Convergence Theory) mukaan viestintä on prosessi, johon ryhmän jäsenten tietoisuus toisistaan vaikuttaa. Viestintä on teorian mukaan fantasiateemojen valintaa, ja se koostuu fantasiaketjuista, -tyypeistä ja viestien dramatisoinnista, jolla pyritään luomaan yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Cragan & Shields 1998, 246-247.) Symbolisen yhtenäisyyden teoria korostaa ryhmän tietoisuutta sekä yhteisesti jaettuja tunteita, motiiveja ja tarkoituksia. Symbolinen yhtenäisyys luo symbolista ilmastoja ja kulttuuria, joka antaa ihmisille mahdollisuuden saavuttaa empaattista yhteisöllisyyttä ja "mielten kohtaamista". Yhtenäisyys on symbolinen koska se käsittelee ihmisten kykyä tulkita merkkejä, signaaleja, senhetkistä kokemusta ja ihmisten toimintaa ja liittää näihin tarkoituksen. (Hirokawa & Poole 1996, 81-113.) Symbolic Convergence Theory:n nimi on suomennettu usealla tavalla: esimerkiksi jotkut tutkijat puhuvat symbolisen yhtenäisyyden teorian sijaan symbolisen lähentymisen teoriasta. Käytän jatkossa teoriasta suomennosta symbolisen yhtenäisyyden teoria sen vuoksi, että sana 'yhtenäisyys' kuvaa mielestäni hyvin sitä, miten teorian mukaan ihmisten tietoisuus ja käsitykset asioista tulevat yhteisiksi. Tässä tutkimuksessa pyrin selvittämään, löytyykö tutkimastani keskustelupalstasta edellä kuvattujen teorioiden kaltaisia piirteitä. Internetissä toimiva keskustelupalstahan on tavallaan kaikille avoin näyttämö, jossa saattaa esiintyä myös yhteisiä fantasioita ja jonka jäsenillä saattaa olla yhteinen elämäntapa.

Monien tutkijoiden mukaan yhteisökulttuuri on vahva ja pysyvä rakenne. Hofstede puhuu yhteisöihin ja kulttuureihin liittyen ihmisen henkisestä ohjelmoinnista. Ihmisen henkinen ohjelmointi esiintyy kolmena eri tasona. 1) Ihmisluonto on yleismaailmallista ja perittyä. 2) Kulttuuri on tunnusomaista ryhmälle tai luokalle ja se on opittua. 3) Persoonallisuus puolestaan on tunnusomaista yksilölle ja se on sekä perittyä että opittua. (Hofstede 1992, 22.) Yhteisökulttuurin keskeisille tekijöille on ominaista se, että ne ovat suhteellisen pysyviä ja että ne vaikuttavat yhteisön ja sen jäsenten tapoihin toimia. Yhteisökulttuuri mahdollistaa yhteisön jäsenille yhteisen identiteetin kokemisen, lisää sitoutumista yhteisön tehtävään tai tavoitteeseen ja selventää ja vahvistaa käyttäytymismalleja. (Greenberg & Baron 1995, 539-540.)

Schein (1991, 247) on määritellyt yhteisökulttuurin siten, että "yhteisökulttuuri on 1) yhteisten perusolettamusten malli, 2) jonka tietty ryhmä luo, havaitsee, tai kehittää 3) samalla kun se oppii ratkomaan sisäiseen yhäntymiseen tai ulkoiseen mukautumiseen liittyviä ongelmia 4) tavalla, joka on toiminut tarpeeksi hyvin, jotta sitä voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ja 5) siksi se opetetaan uusille yhteisön jäsenille 6) oikeina tapoina havaita, ajatella ja suhtautua ongelmiin". Tässä tutkimuksessa pyrin selvittämään sitä, onko myös nopeasti muuttuvassa keskustelupalstassa tällaisia pysyviä yhteisökulttuurin rakenteita.

KUVIO 1 Kulttuurin tasot ja niiden välinen vuorovaikutus Scheinin mukaan (1987, 32)

Scheinin mukaan kulttuurissa vallitsevat perusoletukset eli suhde ympäristöön, todellisuuden, ajan ja paikan luonne, ihmisluento, ihmisen toiminnan luonne ja ihmissuhteiden luonne ovat itsestäänselviä, näkymättömiä ja alitajuisia asioita. Arvot, jotka puolestaan ovat testattavissa fyysisen ympäristön välityksellä ja yhteisön konsensuksen muodossa kuuluvat selvempään tiedostamisen tasoon. Artefaktit ja luomukset eli teknologia ja taide sekä näkyvä ja kuuluva käyttäytyminen on näkyvää, mutta ei aina tulkittavissa oleva kulttuurin ainesta. (Schein 1987, 32.) Scheinin kaaviota voisi tarkastella myös toisin päin, eli voitaisiin päätellä, että artefaktien ja luomusten kautta voitaisiin löytää yhteisön arvoja ja sitä kautta päästä selville yhteisön perusolettamuksista. Tässä tutkimuksessa tarkastelen tutkimuskohteena olevan keskustelupalstan havaittavissa olevia piirteitä ja niiden kautta pyrin selvittämään keskustelupalstalla vallitsevia perusolettamuksia.

Löytämäni yhteiskulttuuriin liittyvät teoriat ja määritelmät toimivat tutkimukseni perustana. Tarkoitukseni oli etsiä tekstiaineistosta ja yhteisön

jäsenille suunnatulla kyselyllä yhteisökulttuuriin liittyviä asioita ja sitä kautta löytää tutkimani yhteisön kulttuurin ydin.

2.1.2 Yhteisökulttuurin muotoutuminen

Ihmisistä koostuvat yhteisöt eivät muotoudu sattumanvaraisesti. Yleensä yhteisön perustaa henkilö, jolla on mielessään idea uudeksi yhteisöksi. Tämän jälkeen perustaja kerää kokoon ryhmän ihmisiä, joilla on samanlainen käsitys yhteisön toimivuudesta kuin sen perustajalla. Yhteisön yhteinen historia alkaa muotoutua jo näin varhaisessa vaiheessa. Mikäli ryhmä pysyy kasassa ja mikäli sillä on yhteisiä oppimiskokemuksia, se alkaa pikku hiljaa luoda käsityksiä itsestään, ympäristöstään ja siitä, miten asiat tulee hoitaa, jotta yhteisö voi säilyä hengissä ja kehittyä. (Schein 1991,14-25.) Yhteisö käsitetään joskus organisaationa, mutta tässä tutkimuksessa käsitän yhteisön myös laajempaan asiana eli edellä kuvatun Scheinin mallin mukaisena ihmisistä koostuvana ryhmänä, jota voidaan kuvata myös englannin kielen termillä community.

Yhteisökulttuuri on siis ainakin osittain peräisin yhteisön perustajilta. Kulttuuri opitaan ja se kehittyy erilaisten avointen tai epäsuorien mekanismien kautta, ja usein kulttuuri opitaankin perustajien tai myöhempien johtajien epäsuoran ohjauksen kautta. Yhteisön valtaapitävät jäsenet, jotka usein ovat perustajia tai myöhempiä johtajia, ovatkin avainasemassa, kun kehitellään ongelmanratkaisumekanismia tai vähennetään epävarmuutta. Hyväksi havaituista ongelmanratkaisumenetelmistä ja epävarmuutta vähentävistä tekijöistä tulee osa yhteisökulttuuria. (Schein 1991,14-25.)

Tutkimuksessani on tarkoitus selvittää edellä kuvatun kaltaisten ongelmanratkaisumekanismien muotoutumista tutkittavassa yhteisössä ja sitä, millä tavalla yhteisökulttuuri auttaa yhteisöä pysymään koossa. Mielenkiintoista on myös nähdä nouseeko aineistosta esille mitään keskustelupalstan perustajiin tai jonkun yhteisökulttuurin piirteen alullepanijaan liittyviä asioita, vaikka käytössäni ei olekaan varsinaisesti mitään keskustelupalstan historiaan liittyvää aineistoa.

2.1.3 Yhteisökulttuurin ilmeneminen

Yhteisökulttuuri näyttäytyy viestinnän eri tasojen kautta. Kulttuuri voidaan havaita niin yksilön käyttäytymisessä, kahdenkeskisessä käyttäytymisessä, ryhmien käyttäytymisessä kuin koko yhteisön jäsentenkin käyttäytymisessä (ks. esimerkiksi Pacanowsky & O'Donnell-Trujillo 1983).

Yhteisökulttuuri koostuu yhteisön jäsenten kesken jaetuista tiedoista, uskomuksista ja olettamuksista, arvoista, normeista, käyttäytymisestä ja artefakteista. Artefakteja ovat symbolit, rituaalit, kertomukset, myytit ja kieli. Muita yhteisökulttuuriin kuuluvia asioita ovat käsitykset ja normit yhteisön

olemuksesta ja identiteetistä, suhtautuminen ja mahdollisuudet innovaatioihin ja muutokseen sekä ihmisten väliset suhteet. (ks. esim. Harrison 1994, 28-31.) Tässä tutkimuksessa keskityn tämänkaltaisiin yhteisökulttuurin ilmenemiseen liittyviin asioihin. Seuraavaksi tarkastellaan lähemmin miten yhteisökulttuuri ilmenee.

Yhteisökulttuuri ilmenee eri keinoin. Tyypillisiä kulttuurin ilmenemismuotoja ovat symbolit, joilla saattaa olla oman konkreettisen ilmiänsä tai käyttötarkoituksensa lisäksi myös konnotatiivisia merkityksiä. Symboleja voivat olla esimerkiksi rakennukset, autot, yleisötilat, viihtyisyystekijät, logot, sloganit ja mainoskampanjat. Yhteisön jäsenet voivat kehittää ja ylläpitää omaa jargoniaan, yhteisölle tyypillistä kielenkäyttöä. Myös erilaiset rituaalit, seremoniat ja tapahtumat ilmentävät yhteisökulttuuria. Yhteisöön kuuluvien ihmisten yhteiset virkistäytymispäivät, juhlat ja vuotuiset tilaisuudet voivat tuoda esiin yhteisön perusarvoja. Periaatteita ja arvoja voidaan esittää myös erilaisina julkilausumina, esimerkiksi huoneentauluissa kirjattuina eettisinä periaatteina. Yhteisökulttuuria viljellään myös kertomuksien kautta. Tämä voi tapahtua virallistetussa muodossa, esimerkiksi uusien työntekijöiden perehdyttämisen yhteydessä. Epävirallisemmissä tilanteissa yhteisön perustajista, historiasta ja käännekohdista voidaan kertoa tarinoita ja anekdootteja. (ks. esim. Harrison 1994, 34-35; Greenberg & Baron 1995, 544-546.)

Kulttuuri ilmenee Hofsteden mukaan symboleiden, sankareiden, rituaalien ja arvojen kautta (symbolit ilmentävät kulttuurin pintakerrosta, arvot kulttuurin syvintä kerrosta). Symbolit ovat sanoja, eleitä, kuvia tai esineitä, joilla on jokin tietty merkitys. Merkityksen tunnustavat vain samaan kulttuuriin kuuluvat henkilöt. Sankarit ovat eläviä tai kuolleita, todellisia tai kuviteltuja henkilöitä, joilla on suuresti arvostettuja luonteenpiirteitä ja jotka siten toimivat käyttäytymismalleina. (Hofstede 1992, 24.)

Rituaalit ovat kollektiivisiä toimintoja, jotka ovat teknisesti tarpeettomia päämäärän saavuttamiseksi, mutta joita voidaan pitää sosiaalisesti välttämättöminä ja siksi niitä noudatetaan itsensä vuoksi. Symbolit, sankarit ja rituaalit ovat Hofsteden mukaan käytäntöjä, sillä ne ovat ulkopuolisten havaittavissa. Arvot puolestaan ovat yleisiä taipumuksia suosia joitakin asiantiloja muiden kustannuksella. Arvot ovat tietyn suuntaisia tunteita: niissä on sekä hyvät että huonot puolensa. (esim. hyvä vs. paha, ruma vs. kaunis, luonnollinen vs. luonnoton, poikkeava vs. normaali). Normit ovat jossakin ihmisryhmässä tai -luokassa vallitsevia "standardiarvostuksia". (Hofstede 1992, 25-27.)

Tutkimalla tarinoita ja kertomuksia voidaan päästä lähemmäksi yhteisön arvomaailmaa. Tarinat kertovat siitä, miten yhteisön jäsenet kuvittelevat, että heidän tulee käyttäytyä juuri tämän yhteisökulttuurin jäsenenä. Tarinoita kertomalla yhteisön jäsenet samalla vahvistavat arvoja. Tarinoiden myötä ei

paljastu pelkästään niitä yhteisön arvoja, joista yhteisön jäsenet ovat samaa mieltä, vaan tarinat voivat myös tuoda julki sellaisia tilanteita, joissa yhteisön arvot ovat ristiriidassa yksilön arvojen kanssa. (Meyer 1995, 210.) Mitä paremmin yhteisön jäsenten oma arvomaailma ja heidän kokemansa yhteisön arvomaailma ovat yhteneviä, sitä tyytyväisempiä he ovat ja sitä vähemmän halukkaita he ovat vaihtamaan yhteisöä. (Greenberg & Baron 1995, 542-543.)

Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) mukaan yhteisöissä tarinoita kerrotaan itsestä (personal stories), toisista yhteisöön kuuluvista ihmisistä (collegial stories) ja yhteisöstä itsestään (corporate stories). Itsestä kerrotut tarinat ovat kuvauksia henkilöstöstä itsestään yleensä siinä valossa, jossa yhteisön jäsenet haluaisivat itsensä nähtävän. Yhteisön muista jäsenistä kertovat kollegiaaliset tarinat ovat positiivisia ja negatiivisia kaskuja ja anekdootteja. Ne kuvaavat sitä, miten yhteisö "todella toimii". Yhteisöstä kertovat tarinat sisältävät johtamisen ideologiaa ja vahvistavat yhteisön toimintatapoja. Tarinat voivat kertoa mm. legendaarisesta johtajasta ja hänen teoistaan.

Yhteisössä kerrotut tarinat ja kertomukset tulisikin tunnistaa tärkeiksi kulttuuri-informaatiota välittäviksi viestintäkanaviksi. Tarinankerronta on miellyttävä vuorovaikutuksen muoto, jonka avulla yhteisön jäsenet oppivat tuntemaan toisiaan ja muodostamaan yhteisöllisiä suhteita. (Kreps 1990, 200-201.)

Kulttuurin vahvistaminen (enculturation) on Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) mukaan sitä, että yhteisön jäsenille opetetaan oman yhteisön kulttuuria. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen on esimerkki virallisesta kulttuurin vahvistamisesta. Kulttuurin vahvistaminen voi olla myös epävirallista, jolloin yhteisön jäsenet voivat kertoa toinen toisilleen, esimerkiksi kahvitunneilla tai työn ohessa, miten asiat on tapana hoitaa. Tämä tapahtuu usein opettavaisten tarinoiden avulla.

Yhteisön jäsenten käyttämä oma kieli, joka voi olla ammattislangia (jargon) tai yhteisölle muuten ominaista kielenkäyttöä, määrittelee yhteisökulttuuria. Kielenkäyttö on jokapäiväistä, ja se ylläpitää yhteisön kulttuuria. Yhteinen kieli auttaa määrittelemään yksilön identiteettiä yhteisön jäsenenä. Yhteisökulttuurin luonne tulee esiin siinä, miten sanoja käytetään yhteisössä. Kieli opetetaan uusille yhteisön jäsenille ja se yhdistää yhteisökulttuurin tai alakulttuurin ihmisiä. (Greenberg & Baron 1995, 545.)

Kaikissa yhteisöissä on siis on käytössä oma erikoinen kielensä. Itse asiassa on mahdotonta välttää oman kielen muodostumista sellaisissa yhteisöissä, joiden jäsenet kommunikoivat keskenään. Yhteisön kieli helpottaa monimutkaisten ideoiden ja asioiden jakamista sen jäsenten kesken, ja kielen avulla voidaan löytää myös muita "saman alan ihmisiä" oman yhteisön ulkopuolelta. Yhteisön sisälle voi muodostua useitakin erilaista kieltä puhuvia alaryhmiä ja -kulttuureita. Oma kieli voi olla tehokas yhteisön sisällä

käytettynä, mutta sitä ei kannata viljellä runsaasti ulkopuolisten kanssa keskustellessa: esimerkiksi asiakaspalvelutilanteessa on parempi käyttää yleiskieltä kuin ammattislangia, tai esimerkiksi perheen sisällä voi syntyä ongelmia, jos toinen puolisoista ei toisen puolison vaikeiden käsitteiden myötä ollenkaan ymmärrä, mitä tämä työkseen tekee. (Greenberg & Baron 1995, 353-354.)

Sosiaalista elämää rytmittävät riitit, seremoniat ja muunlaiset rituaaliset muodot, kuten ikääntyminen, naimisiinmeno, syntymä, kuolema jne. Eri yhteisöissä on myös omia rituaaleja: jäseneksi pääsy, ylennykset, eroamiset, päivälliset jne. Kaikki nämä ovat riittejä, seremonioita, konventioita ja juhlistamista. Rituaalit ovat jokaisen tunnetun yhteisön sosiaalisen elämän avainpiirteitä. (Rothenbuhler 1998, 3.) Ritualistinen informaation jakaminen on eräs niistä tavoista, joilla yhteisö pidetään koossa ja joka vetää yhteisöä kokoon (Jones 1998, 15).

Rituaalit ovat Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) mukaan sellaisia toimintoja, joita esitetään säännöllisesti. Yhteisön jäsenet voivat luottaa niiden tuttuuteen ja rutiininomaisuuteen. Rituaalit vahvistavat käsityksiä yhteisistä kokemuksista ja ne antavat oikeutuksen yhteisille tavoille ajatella, tuntea ja tehdä asioita. Rothenbuhlerin (1998) mukaan rituaali on symbolisesti järjestäytynyt komponentti lähes kaikkea sosiaalista toimintaa. Rituaali voi olla tapa, jolla asioita tehdään samoin kuin se asiatyyppi, joka tehdään; rituaali voi olla sosiaalisen toiminnan muoto, piirre tai tyyliuuntaus sosiaalisessa toiminnassa. Rituaali voi olla tapahtuma tai rituaalinen aspekti jokapäiväisistä sosiaalisista toiminnoista. Toisaalta se on substantiivi, eli tietty tapahtuma, tapahtumatyyppi tai sosiaalinen objekti. Toisaalta se on adjektiivi, eli rituaalinen tai seremoniallinen aspekti muutoin tavanomaisesta ja jatkuvasta tapahtumasta, prosessista tai toiminnasta. (Rothenbuhler 1998, 4.)

Rothenbuhler (1998) määrittelee rituaalin näin: *"A ritual is the voluntary performance of appropriately patterned behavior to symbolically effect or participate in the serious life"*. Rituaaleista on sanottu myös että ne ovat tekoja, ei pelkästään ajatuksia. Rituaalit voivat olla performansseja jostakin jollekin, ne voivat olla tietoisia ja vapaaehtoisia, ja toisaalta ne voivat olla hyödyttömiä ja järjestettäviäkin. Rituaaleja ei kuitenkaan tehdä pelkästään hovin vuoksi. Luonteeltaan rituaalit voivat olla kollektiivisia ja sosiaalisia ja ne ilmentävät sosiaalisten suhteiden luonnetta ja sitä, miten asiat saattaisivat olla tai miten niiden pitäisi olla. Rituaaleissa käytetään symboleja tehokkaasti ja käytetyt symbolit ovat "avattavissa" ja tutkittavissa. Rituaalien sanotaan olevan ilmaisevaa tai esteettistä käyttäytymistä: ne voivat olla perinteistä, totuttua käyttäytymistä ja ne tapahtuvat yleensä säännöllisesti yhä uudelleen ja uudelleen. Rituaalit voivat olla viestintää ilman informaatiota ja ne ottavat yhteisölle "pyhät" asiat huomioon ollen vakavan elämän elementti. Käsitteen

'rituaali' avulla voidaan siis kuvata monenlaisia yhteisökulttuuriin liittyviä asioita. (Rothenbuhler 1998, 7-27.)

Tässä tutkimuksessa kartoitan yhteisökulttuurin lisäksi sitä, millaiseksi keskustelupalstan keskustelijat kokevat oman itsensä yhteisön jäsenenä. Yhteisökulttuurin olen käsittänyt tässä sellaisiksi aineellisiksi yhteisölle ominaisiksi piirteiksi, kuten käyttäytymistavoiksi tai yhteisiksi konventioiksi. Identiteetin puolestaan käsitän aineettomaksi, henkilökohtaisemmaksi asiaksi, jota on mahdollista syvemmin selvittää vain kysymällä ihmisiltä millaiseksi he tuntevat oman olonsa ryhmässä. Lehtosen (1998, 136) mukaan: "Yhteisön identiteetti (CI; corporate identity) muodostuu kolmesta ulottuvuudesta. Nämä ovat organisaation keskeiset, sitä luonnehtivat tekijät, toiseksi sen omaleimaisuus ja ainutlaatuisuus suhteessa muihin organisaatioihin ja kolmanneksi sen ajallinen jatkuvuus tai pysyvyys."

Tässä tutkimuksessa haluan kuvata tutkimani yhteisön yhteisökulttuuria. Tämä tapahtuu kartoittamalla yhteisökulttuurin ilmenemistä. Keskityn tutkimuksessani sellaisiin edellä kuvatun kaltaisiin yhteisökulttuurin piirteisiin kuten millaisia tarinoita ja kertomuksia yhteisössä kerrotaan, millaisia sosiaalisia suhteita yhteisön jäsenillä on, millaista kieltä yhteisössä käytetään, mitä muita yhteisiä tapoja tai rituaaleja yhteisön jäsenillä on ja millaiseksi yhteisön jäsenet kokevat itsensä ja muut yhteisön jäseninä. Löydettyjen yhteisökulttuurin piirteiden kautta on tarkoitus päästä lähemmäs yhteisökulttuurin ydintä.

2.2 Virtuaaliyhteisöt

2.2.1 Virtuaaliyhteisön määritelmiä

Seuraavaksi halusin selvittää uuteen teknologiaan liittyvää käsiteviidakkoa ja päästä selville siitä, mitä internetissä toimivalla virtuaalisella yhteisöllä oikeastaan tarkoitetaan.

Uuteen teknologiaan liittyviä käsitteitä on monenlaisia. Rheingold (1993) erottelee käsitteet siten, että verkko (the Net) tarkoittaa löyhästi yhdistettyjä tietokonesysteemejä, joissa voidaan käydä yleistä keskustelua. Virtuaaliyhteisö (virtual community) puolestaan tarkoittaa hänen mukaansa sellaista verkossa toimivaa sosiaalista kokonaisuutta, jolla on tarpeeksi kauan ollut yleistä keskustelua ja jonka ihmisten välille on muodostunut riittävästi henkilökohtaisia suhteita. Kyberavaruus (cyberspace) puolestaan tarkoittaa Rheingoldin mukaan sellaista käsiteavaruutta tai -tilaa, jossa sanat, ihmissuhteet, tiedot jne. tietokonevälitteiseen viestintään kuuluvat asiat välitetään teknologian avulla (Rheingold 1993, 5). Käsitteellä "uusi media" (new media) tutkijat tarkoittavat yleensä sellaisia asioita kuten internet, multimedia, hyperteksti tai virtuaalitodellisuus (Inkinen, 1998, 21).

Virtuaaliyhteisöllä on englannin kielessä (kuten myös suomen kielessä) monia synonyymejä. Virtuaaliyhteisö on englanniksi Rheingoldin 1993 mukaan virtual community, Deryn 1993 mukaan electronic village tai Jonesin 1995 mukaan cybersociety (Strate, Jacobson & Gibson 1997, 1-22.) McLuhanin kuvaama "global village" eli internetin mahdollistama maailmankylä tuo monien tutkijoiden mielestä sekä viestinnällisesti että maantieteellisesti olennaista uutta näkökulmaa ajatustapaamme (ks. esimerkiksi Inkinen, 1998, 27.) ja mahdollistaa näin maapallon "pienenemisen" kun eri puolella maailmaa toimivat ihmiset voivat olla reaaliajassa yhteyksissä toisiinsa internetin välityksellä.

Himasan (1995) mukaan termi tietoyhteiskunta voitaisiin vaihtaa kohtaamisylhteiskunta-termiksi. Väitettään Himanen perustelee sillä, että termillä voitaisiin korostaa uuden yhteiskunnan keskeistä uutta puolta, nimittäin mahdollisuutta ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ajan ja paikan rajojen yli. Kohtaamisylhteiskunta on yhteiskunta, jossa pärjätäkseen tarvitaan vuorovaikutustaitoja. (Himanen 1995, 183-186.)

Tässä tutkimuksessa käytän keskustelupalstaa kuvatessani enimmäkseen termiä virtuaaliyhteisö, mutta myös kyberavaruus-termiä silloin, kun puhun internetissä tapahtuvasta käsitteiden avulla syntyvästä tilasta.

2.2.2 Virtuaaliyhteisön ominaispiirteitä

Halusin myös selvittää sitä, millä tavalla tutkimusten mukaan "virtuaalinen elämä" eroaa "oikeasta elämästä", vai onko näillä kahdella asialla lainkaan eroa.

Yhteisöt syntyvät kyberavaruudessa esimerkiksi silloin, kun käyttäjät luovat itselleen hahmoja (avataria) jotka palaavat yhä uudelleen ja uudelleen samaan informaatiotilaan. Yksilöt voivat huomata, etteivät he olekaan enää yksin kyberavaruudessa, vaan he ovat solmineet suhteita useiden pysyvien hahmojen kanssa ja ovat näin tulleet osaksi virtuaaliyhteisöä. Virtuaaliyhteisön jäsenyyden voi lopettaa helposti, sillä ihmisen pitää ensin valita yhteisöön liittyminen, ja yhtä helposti hän voi valita ettei enää ole yhteisön jäsen. Virtuaaliyhteisöjä on monia eri tyyppisiä aina uutisryhmäkeskusteluista, joissa aiheena on jokin rajattu aihe, aina MUDeihin eli roolipeleihin, joiden avulla voidaan virtuaalisesti peilata kaikenlaisia oikean tai kuvitteellisen elämän sosiaalisia tilanteita. (Jordan 1999, 100.) Tämän tutkimuksen kohteena oleva keskustelupalsta lienee lähinnä uutisryhmäkeskustelun tyyppinen, sillä keskustelun aihe on ennalta määrätty. Liittyminen tutkimuksen kohteena olevalle keskustelupalstalle on vapaaehtoista.

Keskusteluryhmään liittyminen on toimintaa toisten ihmisten kanssa. Ihmiset hakevat internetverkoista mm. toisten ihmisten kohtaamista ja heidän kanssaan keskustelemista. Toisinaan ihmiset haluavat "keskustella jonkun kanssa ihan mistä tahansa", jolloin yhteyttä haetaan itse yhteyden vuoksi. (Gerlander & Takala 1996, 41-47.) Naiset käyttävät nykyään internetiä yhä enenevässä määrin ja monilla eri tavoilla (Kramarae 1998, 101). Vuorovaikutuksellisuuden avulla palvelun käyttäjät voivat vaikuttaa palvelun sisältöön ja saamaansa palveluun tai tuottaa sisältöä ja näin vaikuttaa muidenkin käyttäjien saamaan palveluun (Jussila & Leino 1999, 38).

Keskusteluryhmiä kutsutaan niin yleisesti yhteisöiksi, että käsitettä 'yhteisö' tulee ajatella uudella tavalla: sana ei välttämättä viittaa niinkään säännöllisesti keskenään kommunikoivien ihmisten yhteisöllisyyteen kuin sen mahdollisuuteen (Paasonen 1999, 38). Tässä tutkimuksessa tarkoitan yhteisöllä kuitenkin sellaista ihmisjoukkoa, joka keskustelee muiden ryhmään kuuluvien kanssa säännöllisesti.

Tietokonevälitteisen viestinnän kautta syntyneitä uutta maailmaa tai tilaa voidaan kutsua virtuaalimaailmaksi (virtual lands), jossa on virtuaalielämää ja virtuaaliyhteisöjä, koska nämä elämät ja yhteisöt eivät ole olemassa samassa fyysisessä todellisuudessa kuin "oikeat" yhteisöt. Fyysisyys on olemassa virtuaalisessa maailmassa, mutta se on siellä uudella tavalla. Virtuaalisuus on yleistermi tälle sille erikoislaatuiselle fyysiselle tilalle, joka on saanut uuden muodon kyberavaruudessa. (Jordan 1999, 1.) Internetin luoma erityislaatuinen tila tuottaa merkityksiä, jotka ovat sekä yhtäläisiä että eroavia niistä

merkityksistä, joita luomme jokapäiväisessä todellisuudessamme. Tietokonevälitteistä tilaa voidaan siis kutsua myös omanlaiseksi merkitystodellisuudeksi. (Järvinen 1999, 9.) Tässä tutkimuksessa tutkin sitä uudenlaista maailmaa tai tilaa, joka keskustelupalstalle syntyy.

Virtuaalimaailmassa ihmiset elävät virtuaalielämiä oikean elämän rinnalla. Jopa ne, jotka eivät ole kiinnostuneita virtuaalimaailmasta ovat sen vaikutuksen alaisia, usein tietämättään (esim. pankkiautomaatti antaa rahaa koska viestintä kyberavaruudessa käskee tehdä niin). (Jordan 1999, 1.) Toisaalta Himasen mukaan ihminen valitsee itse virtualisoitumisensa asteen, sekä sen, mitä asioita hän haluaa hoitaa virtuaalisen ja mitä asioita fyysisen yhteyden kautta. Himasen mukaan virtualisoitumisella onkin kaksoistehtävä: yhtäältä virtuaaliset yhteydet mahdollistavat fyysiselle kohtaamiselle enemmän aikaa ja toisaalta virtuaalisuus mahdollistaa sellaisen kohtaamisen, mikä ei fyysisesti olisi mahdollista tai mikä olisi hyvin vaikea järjestää. (Himänen 1995 teoksessa Savolainen & Himanen 1995, 183-186.) Tässä tutkimuksessa selvitän "oikean elämän" ja "virtuaalisen elämän" vuorovaikutusta keskustelupalstalla.

Oma kulttuurimme määrittelee syvällisesti sitä, millä tavalla teemme huomioita ympäröivästä maailmasta. Virtuaalitodellisuuden käyttäminen puolestaan vaikuttaa siihen, millä tavalla ihminen havainnoi ja analysoi oikeaa elämää. (Ylä-Kotola 1998, 16-18.)

Internetiin syntyy jatkuvasti uusia yhteisöjä. Näiden yhteisöjen jäsenillä on yhteisiä kokemuksia läpi ajan ja paikan. Yhteisöt eivät ole erillään muusta maailmasta "tuolla jossain", vaan ne ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa "oikean elämän" kanssa, jolloin virtuaaliset yhteisöt saavat jatkuvasti uusia näkökulmia "oikean elämän" asioista. (Witmer 2000, 68-69.) Internetin keskustelupalstoilla ihmiset voivat jakaa sekä tietojaan että kokemuksiaan (ks. esimerkiksi Gordon 2000).

Kyberavaruus ei ole sama asia kuin tietokonevälitteinen viestintä, vaan se on enemmänkin konteksti jossa sellainen viestintä tapahtuu. Se ei myöskään ole tietokoneverkko, vaan se on se paikka, joka muotoutuu sellaisten verkostojen kautta. Tästä näkökulmasta katsottuna kyberavaruus voidaan käsittää tietynlaiseksi sosiaaliseksi tilaksi. (Strate, Jacobson & Gibson 1997, 4.) Viestintäteknologiakin on enemmän kuin silkkaa tekniikkaa, sillä sen käyttöä määrittelevät sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta syntyneet mielikuvat. Näin ollen pitää ensin ymmärtää sosiaalisia suhteita voidakseen ymmärtää teknologiaa. (Kallio 1997, 112.) Teknologian ominaispiirteet ja teknologian käyttäjät, eli ihmiset, saavat yhteistyössä aikaan sen monimuotoisen, ennalta-arvaamattoman ja toistuvan kokonaisuuden, jota voidaan kutsua virtuaaliseksi yhteisöksi (Boczkowski 1999).

Kyberavaruuden tila perustuu tiedolle ja informaatiolle, yhteisön yhteisille uskomuksille ja käyttäytymiselle, joka on irrotettu fyysisestä tilasta. Osa siitä tiedosta ja informaatiosta on yksinkertaisesti siinä, että tietää miten

kyberavaruudessa pitää navigoida. Eräs tärkeimmistä elementeistä kyberavaruudellisissa sosiaalisissa suhteissa on informaation vastavuoroinen jakaminen; se, että kaikilla on mahdollisuus kuulla toisiaan ja tulla itsekin kuulluksi. (Jones 1998) Tässä tutkimuksessa tärkeää roolia näyttölee vuorovaikutus keskustelupalstan keskustelijoiden välillä ja mm. keskustelupalstaan perehdyttämiseen liittyvät asiat.

On väitetty, että verkkomaailmassa miehet naamioituvat naisiksi ja naiset miehiksi. Virtuaalimaailmassa kirjoitettu teksti tuottaa naamioita, eikä voida tietää, millaisia virtuaalimaailman ihmiset "oikeassa elämässä" ovat. Jotkut ihmiset voivat elää kaksoiselämää tai jopa useampia elämiä internetissä. Ihmiset sallivat itsensä käyttäytyä hyvin eri tavalla kuin mitä he tekevät tavallisessa elämässä, he voivat ilmaista aiemmin ilmaisemattomia aspekteja persoonallisuuksistaan. (Danet 1998, 129-131.) Se, että ihmiset voivat helposti kehittää itselleen uusia identiteettejä internetissä, ei kuitenkaan tarkoita sitä, että "verkossa olisi jatkuvasti käynnissä jonkinlainen muuttuvien minuuksien mediakarnevaali" (Järvinen 1999, 84). Tässä tutkimuksessa pyrin myös selvittämään sitä, keskustelevatko ihmiset omana itsenään keskustelupalstalla, ja kokevatko he keskustelunsa "oikeiden ihmisten" vai internetiä varten luotujen persoonien kanssa.

Termi "kyborgi" liittyy keskeisesti tieteiskirjallisuuden tulevaisuusvisioihin, mutta Sam Inkisen (2000) mukaan "kyborgi voi edustaa – ehkä hieman yllättävästikin – pehmeää, neuvottelevaa ja siltoja rakentavaa asennetta kovan ja ultrateknologisen maailman keskellä. Identiteetti ymmärretään tällöin eron ja eronteon paikkana" ja Inkisen mukaan onkin tärkeää kehittää uusia ajattelun tapoja, jotka auttavat pohtimaan muutosta ja sitä, miten minuu rakentuu uuden teknologian avulla.

Kun internetissä ei pystytä näkemään toisten ikää tai toimisto-oven kylttiä tittleineen, keskustelijat alkavat jakaa ihmisiä uusiin kategorioihin uusine statussymboleineen ja tulee uusia käsityksiä sosiaalisesta dominoivuudesta ja alemmuudesta. (Kolko & Reid 1998, 216.) Tässä tutkimuksessa selvitän myös tutkimani keskustelupalstan keskustelijoiden rooleja.

Ihmiset käsittävät kyberavaruuden ja sen käyttämisen siten, että he kokevat saapuvansa tuohon virtuaaliseen maailmaan yksilöinä naputellen näppäimistöään ja omasta yksilöllisyydestä he rakentavat kulttuurisia ja poliittisia tiloja virtuaaliseen todellisuuteen. Kybertodellisuuden rakastajat rakastavat ihmisiä joita he löytävät sieltä, ei välttämättä koneita, joiden kautta he pääsevät sinne. Ihmiset rakentavat yhteisöjä kyberavaruuteen tulkitsemalla omia ja yhteisöjensä toimintoja jotka pohjautuvat ihmisen perimmäiseen luonteeseen. Virtuaaliyhteisöjä rakentavat yksilöt, jotka ottavat valtansa käyttöönsä. Tai ainakin tällä tavalla kybervalta ilmenee kun tarkastellaan niitä asioita, joita syntyy yksilöiden rakentaessa kyberavaruutta. (Jordan 1999, 96.)

Tutkimani keskustelupalstan ihmisten väliset suhteet ja valtasuhteisiin liittyvät asiat antanevat tässä tutkimuksessa lisätietoa keskustelupalstan kulttuurista.

Tavoitteenani on myös selvittää, millä tavalla tutkimallani keskustelupalstalla käytetään kieltä. Puhutun ja kirjoitetun kielen rinnalle on Fidlerin (1997) mukaan tullut kolmas kielen muoto, digitaalinen kieli (Fidler 1997, 53), jota käytetään koneiden ja niiden osasten väliseen viestintään (s. 71). On huomattavissa, miten tietokoneiden digitaalinen kieli laajentaa suuresti ihmisten välistä kanssakäymistä koko maailmassa (s. 78). Internetissä käytettäviä visuaalisia symboleja kutsutaan Leen (1997) mukaan tunneikoneiksi (emoticons). Ne ovat illustraatioita, joita luodaan välimerkkien ja muiden symbolien avulla tietokonenäppäimistöä. Se, että ne pohjautuvat tietokonenäppäimistön luomiin mahdollisuuksiin heijastaa niiden kirjoittamiseen pohjautuvaa alkuperää. Toisaalta tunneikoneilla on enemmän yhteistä hieroglyfien kanssa kun aakkosellisen foneettisen kirjoittamisen kanssa, johon länsimainen kirjoitustyyli perustuu. Tunneikoneiden visuaaliset representaatiot puhujan tai kuulijan mielen maailmasta tuo puhutun kielen nonverbaalista aspektia kirjoitettuun kieleen. (Lee 1997, 288-291.)

Käsitteen teknovalta on Jordan (1999) määritellyt näin: "Teknovalta on jatkuva ailahtelu jonka teknologian käyttäjät tuntevat kun he käyttävät teknologiaa asosiaalisena asiana ja manipuloivat sitä samalla elävien sosiaalisten arvojen mukaisesti. Teknovalta on erityisen tärkeää virtuaalielämälle sillä kyberavaruus on olemassa vain teknologiansa ansiosta." (Jordan 1999, 100-101.) Siinä, miten miehet ja naiset kokevat hallitsevansa www:n käyttöä löytyy eroja: miehet kokevat voivansa hallita internetiä, kun taas naiset ovat epävarmempia hallinnastaan (Hagman 1998). Tämän tutkimuksen avulla voitaneen myös saada käsitys keskustelupalstalla keskustelevien naisten suhteesta internetiin. On nimittäin väitetty myös, että naisten verkkokäyttö on motivoitua ja funktionaalista ja sillä pyritään ajan ja rahan säästämiseen, ei niinkään hupiin. Toisaalta naisten perinteistä mediakäyttöä ollaan kuvattu sanoilla hallitsematon, nautinnollinen, passiivinen ja hyödytön. (Paasonen 1999, 42.)

Tässä tutkimuksessa halusin selvittää tutkimuskohteena olevan virtuaalisen yhteisön luonnetta mm. selvittämällä sitä, millä tavalla tällaisessa virtuaalisessa yhteisössä toimitaan ja mikä on sen merkitys yhteisön jäsenille. Tarkoituksena oli selvittää erään virtuaalisen maailman olemusta peilaamalla siitä löytyneitä piirteitä yhteiskulttuuriin liittyvien käsitysten kautta.

2.3 Virtuaaliyhteisöjen kulttuuri

Jatkossa halusin pyrkiä yhdistämään tietoni yhteisökulttuurista ja virtuaaliyhteisöistä ja tarkastella niitä asioita, millä tavalla tutkimuksissa on pureuduttu virtuaaliyhteisön yhteisökulttuuriin ja siihen liittyviin asioihin.

Uudet viestintävälineet luovat mahdollisuuksia sille, että erilaiset kulttuurin tuotteet voivat kulkeutua yli perinteisten kulttuurirajojen. Lisäksi ne mahdollistavat uusien viestintäverkostojen ja sosiaalisten rakenteiden muodostumisen. Tällä tavalla internet tuottaa uusia yhteisöjä, jonka jäsenet voivat olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. (Hjarvard 1999, 71.)

Tietokonevälitteisen vuorovaikutuksen tapa luoda merkityksiä on synnyttänyt ympärilleen erityisen kulttuurin. Tätä uudenlaista kulttuuria voidaan kuvata joukoksi ihmisten tapoja käyttää tietokonetta ja antaa sekä itse koneelle että omille tottumuksilleen sen ääressä erilaisia merkityksiä. (Järvinen 1999, 11.) Kyberkulttuuri tarkoittaa sellaista ainutlaatuista kulttuuria, joka liittyy tietokonevälitteiseen viestintään ja verkkovuorovaikutukseen. Tähän sisältyy sellaiset asiat kuten erityisten kieli- ja symbolimuotojen ilmeneminen, tietokonevälitteisten rituaalien, tapojen, normien ja sääntöjen kehittyminen, ja ilmiöt kuten flaming (vihamielinen viestintä), spamming (viestit jotka on liian pitkiä tai jaarittelevia) ja erilaiset vähemmän hyökkäävät vaahtoamisen muodot. (Strate, Jacobson & Gibson 1997, 1-22.)

Kasvokkainen vuorovaikutus on Bergerin ja Luckmannin (1995, 39) mukaan sosiaalisen vuorovaikutuksen perustyyppi: perustavimman kokemuksen toisesta ihmisestä saamme kasvokkaisviestinnässä. Kun tutkitaan esim. käyttäjien yhteisöllisyyden rakentamista ja ilmaisemista tai sitä, millaisia merkityksiä asioille annetaan verkossa on kyseessä interpersonaalisen viestinnän puolien toteutumista. (Gerlander & Takala 1996, 41-47.)

Internetin käyttäjille on ollut erittäin tärkeää se, millä tavalla ihmiset ovat voineet vapaasti vaihtaa ideoita ja keskustella arvoista. Vuosien kuluessa tästä jopa anarkistisesta verkkojen verkosta on tullut sensuroimaton, vapaasti rullaava keskustelu, ja keskustelunaiheina ovat olleet kaikenlaiset asiat aina seksuaalisuudesta ja uskonnollisiin asioihin ja kaikkeen siltä väliltä (Fidler 1997, 103). Esimerkiksi Saksassa internet on viestintäkanavana todettu yhtä luotettavaksi kuin vaikkapa televisio tai sanomalehdet (Schweiger 2000, 37-60).

Alan tutkijoiden mukaan olisi tärkeää tutkia sitä, millä tavalla ihmiset luovat ja ylläpitävät ihmissuhteita, miten he rakentavat identiteettiään ja kuvaa itsestään, miten he tukevat toisiaan, millainen suhde heillä on toisiin viestinnän osapuoliin, miten he ymmärtävät verkkoviestejä ja millaista ymmärtämistä ja ymmärtämättömyyttä verkkoviestinnässä elää. Barnes ja Philips (1995, 18) ovatkin sitä mieltä, että sekä elektronisen että kasvokkaissuhteiden luonnetta pitäisikin ymmärtää silloin, kun tutkitaan verkkoa ihmissuhteiden

toteutumispaikkana. (Gerlander & Takala 1996, 41-47.) Toisaalta jotkut tutkijat ovat sitä mieltä, että uuteen teknologiaan liitetyt liialliset odotukset voivat vääristää ihmiset luulemaan, että uusi teknologia voi poistaa kaikki perinteiseen kasvokkaiseen viestintään ja yhteistyöhön liittyvät ongelmat (ks. esimerkiksi Davis 1997).

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli siis etsiä internetissä toimivien keskustelupalstojen teksteistä yhteisökulttuuriin liittyviä piirteitä. Kun ja jos esiin nousevat piirteet kehittyvät pysyviksi ryhmäkohtaisiksi ymmärryksiksi, silloin ryhmä voidaan mieltää yhteisöksi (Baym, 1998, 51). Lisäksi halusin selvittää millainen merkitys mahdollisesti löytämilläni yhteisökulttuurin piirteillä on yhteisöön kuuluville ihmisille. Yhdistämällä yhteisökulttuurin ja virtuaaliyhteisön tutkimisen halusin selvittää, millaisia erityisiä piirteitä tutkimallani virtuaalisen yhteisön kulttuurilla voi olla.

3 TUTKIMUSKOHTTEEN KUVAUS

3.1 Yleistä Verkkoklinikasta

Verkkoklinikka toimii internetissä osoitteessa www.verkkoklinikka.fi (katso liite 1). Verkkoklinikka esitteli itsensä 5.3.2001 klo 10.38 seuraavalla tavalla internet-sivuillaan osoitteessa

<http://www.verkkoklinikka.fi/medixine/taustaa.html>:

”Verkkoklinikka on vuonna 1995 toimintansa aloittanut suurelle yleisölle suunnattu terveyteen ja lääketieteeseen keskittynyt internet-palvelu. Palvelun peruseriaatteita ovat korkea lääketieteellinen taso, avoimuus ja hyvät yhteistyökumppanit. Verkkoklinikka ilmestyy avoimena internet-palveluna osoitteessa www.verkkoklinikka.fi. Verkkoklinikka ja Verkkolääkärit ovat Medixine oy:n aputoiminimiä. Verkkoklinikan tavoitteena on tuottaa suurelle yleisölle suunnattu internet-palvelu siten, että päästään hyödyntämään keskenään kilpailemattomien yritysten yhteistyö verkkopalvelun sisällön, laadun ja tunnettavuuden takaamiseksi. MediXine oy vastaa Verkkoklinikan teknisestä toteutuksesta, konseptin kehittämisestä, sovelluskehityksestä, palvelintilasta ja sen ylläpidosta sekä kokoaa yhteistyökumppaneita.

Verkkoklinikka ei kirjaa minkäänlaisia tietoja palvelun käyttäjistä. Käyttäjää ei voida identifioida mitenkään. Kysymyspalstan yhteydessä käyttäjä saa kysymyskohtaisen kysymysnumeron, jota ei ole mitenkään liitetty käyttäjätietoihin.

Verkkolääkärit on kysymyspalsta, joka tuo erikoislääkäreiden asiantuntemuksen ihmisten ulottuville aivan uudella tavalla. Palsta tarjoaa nopean ja helpon tavan kysyä

suoraan lääkäriltä terveyttä ja sairautta koskevista asioista. Palstasta on apua esimerkiksi silloin, jos on epävarmuutta siitä, olisiko syytä hakeutua lääkärin vastaanotolle, tai jos haluaa nopeasti vastauksen mieltä askarruttavaan kysymykseen. Kysymyspalsta ei voi korvata eikä pyri korvaamaan normaalia lääkärin vastaanottoa. Palvelun luonteesta johtuen kysymysten tulisi olla lyhyitä ja selkeitä - kysymyksiä, joihin on mahdollista myös vastata kohtuullisen lyhyesti. Ihmisiä pyydetään käyttämään siis omaa harkintaa pohtiessaan soveltuuko asia kysyttäväksi verkkolääkäripalvelun kautta. Verkkoklinikka toimii vain kysymysten välittäjänä, kukin lääkäri on vastuussa omista vastauksistaan. Yksityisessä palvelussa tietoja käsitellään täysin luottamuksellisesti, tiedot näkyvät ainoastaan lääkärille. Viestin välittämisessä käytetään kuitenkin internet-sähköpostia, johon liittyvistä tietoturvanäkökohdista Verkkoklinikka ei voi vastata.

Verkkoklinikka on osittain mainosrahoitteinen palvelu. Verkkoklinikka hyväksyy mainoksia paitsi yhteistyökumppaneiltaan myös muilta yrityksiltä. Verkkoklinikka pidättää kuitenkin itsellään oikeuden olla hyväksymättä tarjottuja mainoksia.

Verkkoklinikan toteutuksesta vastaa MediXine oy (konsepti, kehitys, toteutus) ja palvelintekniikasta ja yhteyksistä vastaa Sonera. Pääkumppaneita ovat sanomalehti Helsingin sanomat, aikakauslehti Terveysposti, Kaapeli- ja internet-TV HTV Helsinki Media. Lääkäriasemista pääkumppanina toimii Helsingin Lääkärikeskus. Lastentaudeista vastaa Ruusulankadun lääkäriasema, neurologiasta vastaa Neurologiakeskus, Gynekologiasta vastaa Syöpäjärjestöjen poliklinikka, silmätaudeista vastaa Medilaser, potenssihäiriöistä vastaa Prakticonova, lapsettomuusasioista vastaa Felicitas-klinikka, plastiikkakirurgiasta vastaa Suomen Kirurgipalvelu, hammasasioista vastaavat Espoon Hammaslääkärikeskus ja Suomen Keinojuuriklinikka. Muita yhteistyökumppaneita ovat Yliopiston apteekki (vastuualueena apteekit), Leiras (vastuualueena lääketehaat), Valio (vastuualueena ravinto) sekä LifeChart, 3M, Lääketietokeskus, CliniLab Oy, WSOY ja Philips.”

3.2. Yleistä Verkkoklinikan keskusteluryhmistä

Verkkoklinikka tarjoaa lukijoilleen mahdollisuuden keskustella eri aihepiireistä keskusteluryhmissä (katso liite 2). Verkkoklinikka ei vastaa millään lailla keskusteluryhmissä esitetyistä puheenvuoroista. Verkkoklinikka ei tarkista puheenvuoroissa esitettyjä tietoja tai viitteitä. Verkkoklinikka pyrkii mahdollisuuksien mukaan poistamaan asiattomat puheenvuorot palstoilta välittömästi. Jos keskustelija huomaa häiriköintiä, häntä pyydetään ilmoittamaan asiasta osoitteella webmaster@verkkoklinikka.fi. Häiriköintiä on Verkkoklinikan mukaan esiintynyt keskusteluryhmissä äärimmäisen vähän. Verkkoklinikka pidättää itsellään kaikki oikeudet keskusteluryhmissä esitettyihin puheenvuoroihin. (Saatavissa: <http://www.verkkoklinikka.fi/medixine/taustaa.html>)

Osallistuessaan Verkkoklinikan keskusteluihin kirjoittaja sitoutuu seuraavien internet-sivuilla osoitteessa [http://www.verkkoklinikka.fi/keskustelupalstat/esitettyjen ehtojen noudattamiseen](http://www.verkkoklinikka.fi/keskustelupalstat/esitettyjen_ehtojen_noudattamiseen):

Rekisteröityminen:

1. Osallistuminen keskusteluihin vaatii rekisteröitymisen.

Rekisteröityminen ei vaadi henkilötietojen antamista.

2. Rekisteröityessä valitaan nimimerkki ja salasana, joita muut eivät voi enää rekisteröidä. Nimimerkiksi ei tule valita sanaa, joka erehdyttävästi muistuttaa jo käytössä olevaa nimimerkkiä.

3. Verkkoklinikalla ei ole mitään muuta tietoa keskustelijoista (esim. nimeä, sähköposti- tai IP-osoitteita) kuin rekisteröinnissä annetut tiedot.

4. Rekisteröintitiedoissa tai viesteissä ei suositella annettavaksi henkilötietoja tai esim. sähköpostiosoitetta. Mikäli em. tietoja on annettu, keskustelija vastaa itse antamistaan tiedoista, Verkkoklinikka ei vastaa näin esille tulleista henkilötiedoista millään tavalla.

Keskusteluviestit:

1. Ryhmissä keskustellaan asiallisesti kunkin ryhmän mukaisesta aiheesta.

2. Keskusteluissa ei hyväksytä lain tai asetusten vastaista kirjoittelua.

3. Keskusteluissa ei sallita kaupallisten sivujen, tuotteiden, erilaisten rahankeräyssivujen tms. markkinointia.

4. Verkkoklinikka ei vastaa keskustelijoiden keskusteluryhmissä esittämistä puheenvuoroista.

5. Keskusteluissa ei voi ilman Verkkoklinikan lupaa kerätä materiaalia tai tehdä joukkokyselyjä tai -haastatteluja esim. tutkimusta tai päättötyötä varten. Luvan saamiseksi on otettava yhteyttä sähköpostilla osoitteeseen edit@verkkoklinikka.fi.

6. Verkkoklinikalla on kaikki oikeudet keskusteluviesteihin ja Verkkoklinikka voi poistaa viestejä sen mukaan, kuin näkee tarpeelliseksi keskusteluryhmien laadun takaamiseksi.

Editointi:

1. Ainoastaan seksikeskustelussa on ennakkosensuuri. Muita keskusteluja editoidaan jälkikäteen tarpeen mukaan. Ryhmä voidaan kuitenkin Verkkoklinikan oman harkinnan mukaan tarvittaessa muuttaa ennakkosensuurin alaiseksi.

2. Editor voi ohjata keskusteluja osallistumalla keskusteluun edit-nimimerkillä.

3. Editor voi poistaa yksittäisiä viestejä tai kaikki tietyn nimimerkin viestit sekä poistaa nimimerkin käytöstä. Editor voi myös muokata kirjoittajan viestiä tarpeen mukaan, esim. poistaa sopimattomat kohdat.

4. Kaikki palaute keskusteluista tulee osoittaa sähköpostilla osoitteeseen edit@verkkoklinikka.fi.

Verkkoklinikka ylläpiti 5.3.2001 seuraavia keskusteluryhmiä internet-sivuillaan: Abortti, adoptio, allergia, diabetes, elämän kriisit, epilepsia, erityisruokavaliot, hammas, jännitys, kasvatusongelmat, kipu, laihdutus, lapsettomuus, lastenhoito, liikunta, läheisen kuolema, masennus, migreeni, opiskelu, parisuhde, perhesuunnittelu, potenssi, psyykkiset sairaudet, päihteet, reuma, seksi, syömishäiriöt, tupakka, työpaikkakiusaaminen, työuupumus, unihäiriöt, vammaisuus, varaventtiili, vauvanhoito, vauvanodotus, yksinhuoltajuus ja yksinäisyys. (Saatavissa: <http://www.verkkoklinikka.fi/keskustelupalstat/>)

3.3 Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen kotisivut

Vauvanodotus ja vauvanhoitokeskustelujen omilta kotisivuilta (katso liitteet 3 ja 4) löytyi 5.3.2001 klo 10.45 seuraavanlainen kuvaus: *"Vauvanodotuskeskustelu ja vauvanhoitokeskustelu ovat Verkkoklinikan keskustelupalstoja. Vauvanodotuspalstalle ovat tervetulleita kaikki vauva-asioista kiinnostuneet, vaikka pääosin keskustelijat ovat raskaana tai lähiaikoina synnyttäneitä. Vauvanhoitopalstalla keskustelevat pienten lasten vanhemmat.*

HUOM! Näille kotisivuille päivitetään ainoastaan Verkkoklinikan keskustelijoiden tietoja. Sivuja päivitetään keskustelijoiden itsensä toimesta, eivätkä ne varsinaisesti siis ole osa Verkkoklinikkaa.

PANKKIJONO on vauvanodotus palstan keskustelijoiden oma "virallinen" TOP-lista odottajista, jotka ovat vähintään (raskaus)viikolla 35+0. "Jonotusnumeron" saa viikolla 34+0. Pankkijono julkaistaan aina keskiviikkoisin ja jonoa hoitaa joku palstan vakikäyttäjistä. Jos haluat itsesi jonoon, ilmoita viikkosi niccisi kera osoitteeseen: pankkineiti@hotmail.com Pankkineiti kerää listaa itselleen viikolta 30, joten sitä aiemmin ei kannata ilmoittautua. Kun raskausviikkosi ylittävät tämän "maagisen" rajan, voit ilmoittautua pankkineidille. Jos tulee kysyttävää, lisättävää, moitittavaa tms. laita postia ylläolevaan osoitteeseen.

Sivuille on lisätty kirjeenvaihtopalsta. Se on sivuilla toistaiseksi ja jatko riippuu ilmoitusten määrästä. Suuria ilmoitusmääriä ei pystytä päivittämään, siksi ilmoituksen voivat jättää vain palstojen keskustelijat. Jätä viestisi ystävä-sivuille.

Vauvanhoitovinkkejä otettaisiin myös mielellään vastaan huomattavasti enemmän. Kerro niitäkin, jos vain jaksat.

Ja jos aika käy pitkäksi, lataa tästä ohjelma jolla voit harjoitella vauvanhoitoa... Lataaminen kyllä saattaa kestää riippuen yhteydestäsi, tiedosto on 846 kb:n kokoinen.

Naiset viettävät 2480 päivää tai 59530 tuntia elämästään kuukautisista kärsien. Pidä tauko, hommaa vauva... :-) vähäisesti päivitetty 20.1.2001/ Marjo_J"

Lisäksi vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen kotisivuilta löytyy mm. seuraavanlaista tietoa: lasketun ajan laskuri ja tietoa keskustelijoista ja odottajista sekä "talletuksista" (joilla tarkoitetaan keskustelijoille syntyneitä vauvoja). Sivuilla oli asiaa myös tapahtumista, uutisista ja vakuutuksista. Sivuilla on myös oma kirpputori ja tietoa muista kirpputoreista sekä kuukausittain ilmestyvä gallup-kysely sekä gallup-vastaukset. Muuta asiatietoa on seuraavanlaisten linkkien alla: odottajien vaivat & vinkit, kirjat, reseptit, synnytyskertomukset, ystävä hukassa?, vauvanhoitosivut ja linkit. (Saatavissa: <http://www.geocities.com/HotSprings/Villa/6162/kehys.html>)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tutkimuskysymykset nousevat taustateoriasta, eli yhteisökuulttuurin ja virtuaaliyhteisöjen olemukseen liittyvistä käsityksistä ja määritelmistä. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaisia keskusteluja Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilta löytyy. Keskusteluista pyrin kartoittamaan erityisesti yhteisökuulttuuriin liittyviä asioita, ja niiden kautta yritän selvittää, voidaanko näitä keskustelupalstoja kutsua yhteisöksi. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaiseksi keskustelijat kokevat keskustelupalstan, millainen merkitys virtuaalisella yhteisöllä on yhteisöön kuuluville ihmisille ja millaisia yhteisökuulttuuriin liittyviä piirteitä keskustelijat tunnistavat keskustelupalstalta.

Tutkimuskysymyksiksi muotoutuivat:

- 1 Millaisia keskusteluja Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla käydään?
 - 1.1 Millaisia yhteisökuulttuurin piirteitä keskusteluista löytyy?
 - 1.2 Voidaanko keskustelupalstoja kutsua yhteisöksi?

2 Miten Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelijat näkevät keskustelupalstan?

2.1 Millainen merkitys keskustelupalstalla on sen jäsenille?

2.2 Millaisia yhteiskulttuurin piirteitä keskustelupalstojen jäsenet tunnistavat keskustelupalstoilta?

4.2 Tutkimusmenetelmät

Toteutin tutkimuksen analysoimalla helmikuussa 2000 käydyn keskustelun sisältöä ja muotoa sisällönanalyysin avulla, ja lisäksi poimin noin vuoden ajalta (syyskuulta 1999 lokakuulle 2000) poikkeavia tai muutoin mielenkiintoisia otteita, aiheita tai keskusteluissa esille nousseita yhteiskulttuuriin liittyviä käsityksiä. Yritin selvittää, löytyisikö keskustelupalstojen keskusteluista sellaisia piirteitä, jotka antaisivat viitteitä yhteisöllisyydestä ja yhteiskulttuurista. Alustavan analyysin perusteella tein kyselylomakkeen, jonka avulla kartoitin keskustelupalstojen keskustelijoiden käsityksiä vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen yhteiskulttuurista ja yhteiskulttuurin merkitystä siihen kuuluville. Minua kiinnostivat erityisesti sellaiset yhteiskulttuurin piirteet kuten yhteisössä kerrotut tarinat ja kertomukset, me-henki ja yhteenkuuluvuuden tunne, kielenkäyttö, toimintatavat ja rituaalit sekä käsitys itsestä ja muista osana yhteisöä.

4.2.1 Keskustelujen analyysi

Aloitin tutkimuksen tutkimalla Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen tekstejä sisällönanalyysin avulla. Tavoitteenani oli kuvata keskeisiä yhteiskulttuuriin liittyviä piirteitä verkkoyhteisössä. Päädyin käyttämään Straussin Grounded theoryä aineiston analysoinnin pohjana koska tarkoituksenani oli etsiä merkityksiä, jäsentää toimintaa ja sitä kautta löytää jokin ydin keskusteluille. Halusin lähestyä tutkimusaihetta ensin laadullisella tutkimusotteella. Tarkoituksena oli, että sisällönanalyysi toimisi lomakekyselyn eräänlaisena esikokeena. Kartoittaisin ensin, millaisia yhteiskulttuurin piirteitä Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilta olisi löydettävissä ja kartoituksen perusteella laatisin myöhemmin kyselylomakkeen.

Tutkin Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelua ja niissä ilmeneviä yhteiskulttuurin piirteitä analysoimalla ensimmäisessä vaiheessa noin sata sivua vauvanodotuskeskustelupalstan keskustelua ja noin sata sivua vauvanhoitokeskustelupalstan keskustelua. Vauvanodotuskeskustelupalstan puheenvuoroja oli yhteensä 422 kappaletta ja vauvanhoitokeskustelupalstan puheenvuoroja 401 kappaletta. Pituudeltaan puheenvuorot vaihtelivat parista sanasta (esimerkiksi onnentoivotukset)

useisiin sivuihin (esimerkiksi pitkät synnytyskertomukset). Ensimmäinen vauvanodotuskeskustelupalstan puheenvuoro on kirjoitettu 14.2.2000 kello 9.08 ja ensimmäinen vauvanhoitokeskustelupalstan puheenvuoro on kirjoitettu 14.2.2000 kello 0.13. Internetistä tallennettu tekstiaineisto on tutkijalla.

Toisessa vaiheessa jatkoin tekstien analysointia siten, että olin kerännyt reilun vuoden ajalta (syyskuusta 1999 lokakuulle 2000) vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluista sellaista mielenkiintoista, tyyppillistä, poikkeavaa tai muutoin erityislaatuista keskustelua, jonka uskoin osaltaan antavan uutta tietoa juuri näiden yhteisöjen kulttuurista. Tätä vuoden ajalta kerättyä mielestäni kiinnostavaa lisämateriaalia kertyi 186 puheenvuoron eli 67 sivun verran.

Tekstianalyysin avulla kuvataan ja tulkitaan kirjattuja tai visuaalisia viestejä. Tekstianalyysin avulla selvitetään sitä, millainen on viestinnän luonne ja miten viestintä liittyy muihin muuttujiin. Sisällönanalyysissä valitaan tutkittavat tekstit, määritellään analysoitavat yksiköt, muodostetaan sisältökategorioita, koodataan yksiköt ja analysoidaan data. (Frey & al. 1991, 203, 213-215.) Tekstien analysointimenetelmänä käytin tässä tutkimuksessa sisällönanalyysiä. Sisällönerittelyn eräänä tarkoituksena puolestaan on kuvata tekstin sisältöä kvantitatiivisesti, eli etsitään tietoa siitä, mitä puhutaan ja miten puhutaan. Sisällönerittelyssä mittaus voi tapahtua frekvenssi- eli volyymimittauksena, jolloin mitataan sitä, kuinka monta kertaa asiasta puhutaan tai kuinka monta kertaa tiettyä termiä käytetään. Tämä tapahtuu esimerkiksi laskemalla tiettyjen sanojen esiintymistä tai sanojen luokittelua. (Suoranta & Eskola 1992.) Tässä tutkimuksessa ei mielestäni ollut tarpeellista käyttää aineiston runsauden vuoksi yksityiskohtaista kvantitatiivista sisällönerittelyä, vaan keskeiset asiat pystyttiin nostamaan esiin kvalitatiivisella tavalla.

Grounded-teorian mukaisessa aineiston sisällönanalyysissä edetään erilaisten aineistoa pilkkovien, teemoittelevien ja synteesiä tekevien vaiheiden kautta. Sen eräs lähtökohta on, että on olemassa paljon toimintaa, jolla on arjen logiikka. Teorian tavoitteena on löytää logiikkaa arkisessa toiminnassa ja nimetä tämä toiminta. Inhimillisestä käyttäytymisestä pyritään siis löytämään substantiivinen teoria, eli yritetään avata arkeen liittyvän toiminnan merkitys. Sitten saadusta substantiivisesta teoriasta pyritään jalostamaan formaali teoria eli pyritään löytämään ilmiön ydin. (Strauss 1987, 2-39.)

Käytin tekstien analysoinnissa apuna Straussin kolmivaiheista koodausmenetelmää. Menetelmän avulla koodataan teksti ensin avoimella koodauksella, josta saadut koodit koodataan aksiaalisella koodauksella, josta saadut koodit koodataan edelleen valikoivalla koodauksella. Tavoitteena on löytää aineistoa keskeisimmin selittävät kategoriat. (Strauss 1987, 2-39.)

Avoimessa koodauksessa tekstiä pilkotaan, vertaillaan ja teemoitellaan. Tämän avulla pyritään muodostamaan asioille yhteistä toiminnallista kategoriaa eli haetaan tutkittavaa ilmiötä kuvaavia abstraktioita. (Strauss 1987,

27-36.) Tämän tutkimuksen aineistosta nousi avoimen koodauksen vaiheessa esille esimerkiksi sellaisia asioita kuten millä tavalla puhutuille asioille annetaan otsikoita, millä tavalla uusia keskustelijoita perehdytetään keskustelupalstan toimintaan, millä tavalla tunteita ilmaistaan tai miten ylipäänsä keskustelupalstalla käyttäydytään, mitä siellä puhutaan ja miten siellä puhutaan. Teemat liittyivät kiinteästi vauvan odotukseen ja vauvan hoitamiseen liittyviin asioihin.

Toisessa vaiheessa, aksiaalikoodausvaiheessa eli kategorioiden vertailussa prosessoidaan kategorioita niitä vertailemalla ja niiden välisiä yhteyksiä selvittämällä (Strauss 1987, 27-36). Esimerkiksi uusien sosiaalisten suhteiden syntyminen ja ystävällisyys voitiin niputtaa saman otsikon alle, tai keskustelupalstalla käytetyt sanat ja sanonnat voitiin niputtaa yhteen tunneilmajujen kanssa. Myös esimerkiksi keskustelupalstalta löydetty keskustelijoiden yhteiset päämäärät ja se, miten keskustelupalsta "todella toimii" voitiin niputtaa saman otsikon alle, ja Pankkijono-rituaali voitiin käsittää samanlaisena asiana kuin lettujen syöminen tietyn raskausviikon kohdalla (ks. sivu 62).

Kolmannessa vaiheessa eli selektiivisen koodauksen vaiheessa nimetään keskeisiä kategorioita ja täsmennetään kategorioiden keskinäisiä suhteita (Strauss 1987, 27-36). Tässä tutkimuksessa pyrittiin selvittämään sitä, löytyykö Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluista yhteisökuulttuurin piirteitä. Keskeisiksi kategorioiksi nousivat tarinat ja kertomukset, me-henki ja sosiaaliset suhteet, kieli, tavat, käytännöt ja rituaalit sekä identiteetti, roolit ja valta. Löydetty keskeiset kategoriat olivat yhteisökuulttuurin piirteisiin liittyviä.

Voitaisiin sanoa, että tässä tutkimuksessa on myös etnografisia piirteitä, sillä olen ollut yhteisön toiminnassa mukana reilun puolentoista vuoden ajan lukemalla keskusteluja ja tarkkailemalla keskusteluista esille nousseita mielenkiintoisia yhteisökuulttuuriin liittyviä piirteitä. En kuitenkaan itse ole osallistunut keskusteluun. Etnografisessa tutkimuksessa tutkitaan yhteisölle ominaista käyttäytymismallin mukaista vuorovaikutusta ja yhteisölle ominaisia symboleja, jotta voitaisiin tunnistaa kulttuurin normeja (tai sääntöjä), jotka suuntaavat ihmisten käyttäytymistä ja niitä tarkoitteita, joita ihmiset antavat toistensa käyttäytymiselle. Etnografinen tutkimus pyrkii ymmärtämään niitä implisiittisiä oletuksia, joita on epäsuorasti olemassa tiettyyn kulttuuriryhmään kuuluvien ihmisten välisessä viestinnässä. Ihmisten viestintää liittyvien sanomisten ja tekemisten luonne ja merkityksellisyys riippuu suurilta osin siitä, millaisia merkityksiä ihmiset antavat viesteille. (Frey & al. 1991, 229-230.) Verkkoviestintä problematisoi tekstianalyysin ja etnografian välisiä eroja, sillä tietokonevälitteinen osallistujien havainnointi ja haastattelu internetissä legitimoit etnografisen tutkimusmenetelmän samalla tavalla kuin kasvokkainen vuorovaikutus (Fornäs 1998, 27-38).

4.2.2 Kyselylomake

4.2.2.1 Operationaalistaminen ja kyselylomakkeen laatiminen

Sen lisäksi, että halusin etsiä yhteisökulttuuria laadullisen analyysin avulla halusin myös selvittää keskustelupalstalla keskustelevien ihmisten käsityksiä keskustelupalstasta virtuaalisena yhteisönä ja tutkimuskohteena olevan virtuaalisen yhteisön merkitystä sen jäsenille. Tämän tutkimuksen osan suoritin lomakekyselynä. Laadin kyselylomakkeen tekemäni alustavan tekstianalyysin pohjalta. Kyselylomakkeen mukana internetissä oli saatekirje (katso liite 5) ja vastausohjeet (liite 6). Kyselylomake (katso liite 7) oli linkitettyinä vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen kotisivulle osoitteeseen <http://www.geocities.com/HotSprings/Villa/6162/index.html> kahden viikon ajan huhtikuussa 2000. Vastauslomakkeet tulivat suoraan omaan sähköpostiosoitteeseeni. Keräsin tutkimusaineistoa kaikilta Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoja seuraavilta ihmisiltä, sekä palstoille kirjoittelevilta ihmisiltä että sellaisilta henkilöiltä, jotka vain seuraavat palstaa mutteivät itse osallistu keskusteluun. Keräsin vastauksia myös satunnaisilta ohikulkijoilta. Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista ja käsittelin kaikki vastaukset luottamuksellisesti. Kyselyyn osallistuminen oli myös nimetöntä: vastaajien henkilöllisyys ei paljastunut missään vaiheessa.

Strukturoidun kyselylomakkeen ensimmäisessä kysymyspatteristossa mittasin vastaajien käsityksiä keskustelupalstan me-hengestä (liite 7, kysymykset 5-11). Tätä asiaa selvitin mm. kartoittamalla, tuntevatko vastaajat kuuluvansa samaan porukkaan tai onko me-henki palstalla heidän mielestään vahva.

Toisen kysymyspatteriston tarkoituksena oli kartoittaa niitä syitä, minkä vuoksi vastaajat seuraavat keskustelupalstaa (liite 7, kysymykset 12-18). Vastaajien tuli asettaa valmiiksi laatimani vastausvaihtoehdot tärkeysjärjestykseen. Lisäksi kysymyspatteristossa oli avoin kohta, johon vastaaja saattoi kirjoittaa oman syynsä, mikäli valmiit vastausvaihtoehdot eivät sopineet hänen tilanteeseensa.

Strukturoidun kyselylomakkeen 19. kysymyksellä selvitin sitä, pitivätkö vastaajat keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä vai ei. Jommankumman vaihtoehdon valittuaan vastaajilla oli mahdollisuus kertoa syitä siihen, miksi keskustelupalsta oli hänelle merkityksellinen tai miksi hän ei kokenut keskustelupalstaa itselleen kovinkaan merkityksellisenä. Tähän avoimeen kysymykseen vastaaja saattoi vastata niin laajasti tai suppeasti kuin hän itse halusi.

Kolmannen kysymyspatteriston tarkoituksena oli selvittää, millaisiksi vastaajat kokevat keskustelupalstalla olevat tarinat ja kertomukset (liite 7, kysymykset 20-27). Tätä kartoitin mm. kysymällä, pystyvätkö vastaajat samastumaan muiden keskustelijoiden elämään tai kertomalla, ovatko keskustelujen aiheet vastaajille itselleen henkilökohtaisesti tärkeitä.

Kyselylomakkeen neljännen kysymyspatteriston avulla halusin selvittää, millaiseksi vastaajat kokevat keskustelupalstan tavat ja käytännöt sekä siellä esiintyvät rituaalit (liite 7, kysymykset 28-32). Tätä asiaa selvitin mm. kysymällä ovatko keskustelupalstan käyttäytymistavat vastaajille selviä tai ovatko keskustelupalstalla käytetyt "palkitsemisrituaalit" vastaajille merkityksellisiä.

Viidennen kysymyspatteriston avulla halusin selvittää keskustelupalstalaisten sosiaalisten suhteiden merkitystä vastaajille (liite 7, kysymykset 33-38). Tätä asiaa selvitin mm. kartoittamalla vastaajien käsityksiä keskustelupalstalaisten ystävällisyydestä tai siitä, onko vastaajille tärkeää pitää yhteyttä toisiinsa keskustelupalstan ulkopuolella "oikeassa elämässä".

Kyselylomakkeen kuudennen kysymyspatteriston tarkoituksena oli kartoittaa vastaajien käsityksiä keskustelupalstalaisten identiteetistä, rooleista ja vallasta (liite 7, kysymykset 39-46). Selvitin asiaa mm. kysymällä, pystyykö vastaaja mielestään vaikuttamaan keskustelupalstan keskusteluun, löytyykö keskustelupalstalta vastaajan mielestä selkeitä rooleja tai onko joillakin keskustelijoilla vastaajan mielestä enemmän valtaa kuin toisilla. Kysymys 47 oli avoin kysymys, johon vastaaja sai kertoa käsityksiään omasta roolistaan keskustelupalstalla.

Seitsemännellä kysymyspatteristolla selvitin vastaajien sitoutumista juuri tähän keskustelupalstaan (liite 7, kysymykset 48-55). Pyrin selvittämään sitoutumista mm. kysymällä, seuraako vastaaja myös muita samantyyppisiä keskustelupalstoja internetissä, haluaako hän jatkaa keskustelun seuraamista niin pitkään kuin mahdollista tai onko keskustelupalsta hänen mielestään hyvä tapa pitää yhteyttä samassa elämäntilanteessa olevien ihmisten kanssa.

Kahdeksannen kysymyspatteriston tarkoituksena oli selvittää, millainen käsitys vastaajalla on keskustelupalstalla käytetystä kielestä (liite 7, kysymykset 56-60). Tätä asiaa selvitin kysymällä mm. eroako keskustelupalstalla käytetty kieli vastaajan mielestä muualla käytetystä kielestä tai onko vastaaja alkanut kiinnittää huomiota uusiin asioihin sitä mukaa, kun keskustelupalstalla on niistä puhuttu.

Viimeisen eli yhdeksännen kysymyspatteriston tarkoituksena oli selvittää keskustelupalstan keskustelujen merkitystä vastaajien omaan elämään (liite 7, kysymykset 61-65). Tätä pyrin selvittämään mm. kysymällä, pystyvätkö vastaajat keskustelupalstalta saamansa tiedon tai kuulemiensa mielipiteiden avulla ymmärtämään paremmin joitakin asioita tai ovatko he keskustelupalstan myötä muuttaneet toimintatapojaan joissain asioissa.

Kyselylomakkeen viimeinen varsinainen kysymys (kysymys 66) oli avoin kysymys, johon vastaajat saattoivat vielä vapaasti kertoa, mitä he haluaisivat sanoa keskustelupalstasta.

Kysymyspatteristoissa 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ja 9 käytin Likert-asteikkoa 1-5, jossa vastausvaihtoehtoina oli täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, en osaa sanoa, jokseenkin samaa mieltä ja täysin samaa mieltä. Vastaajien tarkkaavaisuutta lisätäkseni olin laittanut kyselylomakkeeseen muutaman käänteisen kysymyksen, eli kysymysten 25, 26, 27, 45 ja 54 kohdalla vastaajilta vaadittiin erityistä tarkkaavaisuutta vastauksissaan. Toiseen kysymyspatteristoon vastaajien tuli asettaa vastausvaihtoehdot tärkeysjärjestykseen. Kyselylomakkeen kysymykset 19, 47 ja 66 olivat avoimia kysymyksiä.

4.2.2.2 Taustakysymykset

Kyselylomakkeessa kysyin vastaajilta seuraavat taustatiedot: kumman keskustelupalstan osalta vastaaja vastaa (vauvanodotus- vai vauvanhoitokeskustelupalsta), seuraako vastaaja keskustelupalstaa säännöllisesti vai silloin tällöin vai onko hän satunnainen ohikulkija, joka ei seuraa keskustelupalstaa, osallistuuko vastaaja keskusteluun usein vai silloin tällöin vai eikö hän osallistu itse keskusteluun lainkaan, miten vastaaja löysi keskustelupalstan (tietoisesti tämäntyyppistä keskustelupalstaa etsimällä, jonkun tuntemansa henkilön suosituksesta, sattumalta tai muulla tavalla), sukupuoli ja ikä sekä nykyinen elämäntilanne lasten suhteen.

Kyselylomakkeita palautettiin 152 kappaletta. Lähes kaikki vastaajat olivat naisia (147), mutta mukaan oli eksynyt muutama mieskin (4). Yksi vastaaja ei ilmoittanut sukupuoltaan. Iältään suurin osa vastaajista oli 25 – 35 –vuotiaita (68%). Alle 25-vuotiaita oli vastaajista 26% ja yli 35-vuotiaita 6%. Yksi vastaaja ei ilmoittanut ikäryhmäänsä. Vastaajista suurin osa odotti ensimmäistä lastaan (45%). Monilla odottajilla oli myös lapsi/lapsia ennestään (14%) tai heillä oli lapsi/lapsia, mutta he eivät odottaneet lasta vastaushetkellä (31%). Vastaajissa oli mukana myös muutama sellainen, joka vasta harkitsi lapsen tekoa (6%) ja sellaisia, joihin annetut vaihtoehdot eivät sopineet (4%).

Suurin osa vastaajista (68%) vastasi kyselyyn vauvanodotuskeskustelupalstan osalta, vauvanhoitokeskustelupalstan osalta kyselyyn vastasi 32% vastaajista. Vastaajista 68% seurasi keskustelupalstaa säännöllisesti, 30% silloin tällöin ja 2% ei seurannut keskustelupalstan keskustelua. Se, kuinka usein vastaajat kirjoittelivat keskustelupalstalla, oli kuitenkin asia erikseen: usein kirjoittelevia oli vastaajista 32%, silloin tällöin kirjoitteli 42% vastaajista ja niitä, jotka itse eivät lainkaan osallistuneet keskusteluun oli vastaajista 26%. Taustakysymyksissä kartoitettiin myös sitä,

millä tavalla vastaajat olivat löytäneet keskustelupalstan ja suurin osa oli löytänyt keskustelupalstan sattumalta (45%) tai kun oli tietoisesti etsinyt tämän tyyppistä keskustelupalstaa internetistä (22%). Tutut henkilöt olivat suositelleet palstaa joillekin vastaajille (13%) ja muilla tavoin palstan löytäneitä oli 20%.

4.2.2.3 Tilastoanalyysin tekeminen

Kyselylomakkeen määrällisen osion analysoin tilastoanalyysin avulla. Jotta määrällistä dataa pystyisi kriittisesti arvioimaan on tiedettävä se, millä tavalla analysointi on tapahtunut. Kuvaileva (descriptive) datan analyysi tuottaa selviä yleistyksiä datasta. Kuvaileva datan analyysi antaa selvän ymmärryksen useista piirteistä, jotka kuuluvat tietyille laskentaan otetuille asioille. Voidaan analysoida tiheysjakaumia esimerkiksi tekemällä tiheyttä kuvaavia taulukoita ja lisäksi datasta voidaan tehdä erilaisia pylväsdiagrammeja, ympyrädiagrammeja, viivadiagrammeja jne. Lisäksi voidaan mitata keskeisiä suuntauksia eli laskea esimerkiksi yhteenvetotilastoja, moodeja, mediaaneja ja keskiarvoja. Voidaan mitata myös hajontoja (dispersion) kuten esimerkiksi vaihtelevuutta (variability), vaihteluvälejä (range), vaihtelevuutta (variance), poikkeamia tai tuloksia (standard score). (Frey & al. 1991, 253-268.)

Tässä tutkimuksessa numeroin ensin vastauslomakkeet ja syötin kaikki vastaukset Spss-tilasto-ohjelmaan. Spss-ohjelmalla tein erilaisia ajoja kuten edellä mainittuja yhteenvetoja ja ristiintaulukointeja taustamuuttujien mukaan. Ohjelman avulla laskin keskiarvot jokaiselle kysymykselle ja aihealueittain kokonaisille kysymyspatteristoille. Lisäksi laskin vastausten keskihajonnat. Tilastollisen merkitsevyyden laskin khin neliö -testien avulla. Käytin myös laadullista tekstianalyysia avointen kysymysten vastauksia analysoidessa, eli luokittelin vastaukset asiakokonaisuuksien mukaan.

Tein kuviot jokaisesta kysymyspatteristosta ja pyrin selvittämään kuvioiden sisällöt sanallisesti. Poimin erikseen sellaisia merkitseviä asioita, joita löytyi esimerkiksi eri vastaajaryhmien välillä.

5 TULOKSET

5.1 Keskustelujen analyysi

5.1.1 Tarinat ja kertomukset

Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelut voidaan nähdä jatkuvana virtana elävään elämään, vauvanodotukseen ja vauvanhoitoon liittyviä kertomuksia tai tarinoita. Bojen yhteisöteorian mukaan yhteisö onkin kollektiivinen tarinoita kertova systeemi (Boje 1991). Tutkimusaineistosta nousi esiin vauvanodotukseen ja vauvanhoitoon liittyviä teemoja kuten neuvolakäynnit, jotka olivat keskustelijoiden omia kertomuksia vauvanodotukseen tai vauvanhoitoon liittyvästä arjesta ja joista kerrottiin usein hyvin yksityiskohtaisesti. Synnytyskertomukset olivat tyypillisiä vauvanodotuskeskustelupalstan kertomuksia. Lisäksi keskusteluissa nousi esille käsityksiä ja uskomuksia äitiydestä ja perheasioista sekä laajemminkin sukulaisuussuhteista. Keskustelupalstalla vallitseva me-henki oli myös usein keskustelun aiheena. Internetin toimivuudesta ja toimimattomuudesta keskusteltiin myös paljon. Keskustelupuheenvuoroista välittyi vahvasti halu tukea ja kannustaa muita samassa elämäntilanteessa olevia. Seuraavaksi tarkastellaan näitä tarinat ja kertomukset -kategorian alle yhdistämiäni teemoja tarkemmin.

Me olimme eilen 3kk neuvolassa ja saatiin se kamala rokotus. Neiti huusi kuin syötävää ja ei rauhoittunut ennen kuin sain tissi suuhun. Koko illan oli kärtyyninen ja itki. Suposta huolimatta kanniskelin koko illan. Onneksi nukkui yön hyvin eli taisi mennä se reaktio ohi. Mität olivat 5280g ja 59cm ja hattu 41cm. Hyvin kasvaa ja terkkari vaan kannusti jatkamaan imetystä.

OMA NAPA (paras napa, hih!) Aamulla olin neuvolassa. Mönkijä oli nyt kääntynyt ja muksii masukissa pää alaspäin. Verensokeri oli hiukan kohonnut, muttei vielä aiheutta huoleen. Syöpöttelin kyllä eilen ehkä liikaa Suffeli Puffeja, liekö sillä ollut vaikutusta. Vauvan syke edelleen yli 140, fundus 32, vp 120/70, paino ei ole joulun jälkeen noussut kuin kilon verran. Hemppaa ei taaskaan tutkittu, otetaan kuulemma vaan pari kolme kertaa.

Yhteisöiden tarinoita on perinteisesti tutkittu teksteinä. Tuolloin tarinat on irrotettu kontekstistaan ja niiden kertojista ja kuulijoista ja niitä on analysoitu sellaisenaan. Nykyään on siirrytty tutkimaan tarinoita performansseina (performances) eli eräänlaisina esityksinä tai suorituksina, jotka liittyvät johonkin aikaan ja paikkaan, ja joiden juurille voidaan päästä vain havainnoimalla tarinankerrontaa siinä tilanteessa, jossa se tapahtuu. (Boje 1991.) Tämän mukaan keskustelupalstojenkin keskustelujen sisältöjä kannattaa tarkastella siten, että niitä ei irroteta kontekstistaan. Esimerkiksi ilmaisut "kamala rokotus" tai "muksii masukissa" on ymmärrettävissä kirjoittajan tarkoittamalla tavalla silloin, kun niitä tarkastellaan juuri näiden keskustelupalstojen keskusteluihin kuuluvina.

Tarinat ovat dynaamisia, niiden konteksti voi vaihdella ja ne saattavat olla niin ytimekkäitä, että niiden tulkinta vaatii kuulijalta aktiivisuutta: kuulija joutuu itse täyttämään puuttuvat palaset kerrontaan ja pohtimaan kontekstia tai tarinan merkityksiä. (Boje 1991.) Esimerkiksi Verkkoklinikan keskustelupalstalla satunnaisesti vieraileva ihminen ei välttämättä ymmärrä, miksi keskustelijat kirjoittavat edellä mainitun lainauksen kaltaisia luetteloita syketiheydestä, fundusmitasta tai verenpaineesta, koska he eivät tiedä, kuinka olennainen asia vauvanodottajan tai -hoitajan arkea neuvola- ja lääkärikäynnit erilaisine mittauksineen ovat.

MINTTULI: Kiitos kakkavastauksesta (hih, joku ulkopuolinen voisi ihmetellä kun lukis näitä juttuja), toivottavasti teidän neidin kakka normalisoituis pian, onneksi te saatte ne tulokset pian. Janna syö edelleen vähän huonosti, mutta onneksi juo hyvin, joten täytyy vaan tarkkailla tilannetta.

Monenlaiset etapit rytmittävät kertomusten ja tarinoiden perusteella vauvanodottajan ja vauvanhoitajan arkea: on äidin ja lapsen neuvola- ja lääkärikäyntejä tiettyjen raskausviikkojen tai vauvan iän mukaan. Vauvanodotuskeskustelupalstalla eräänlaisena päämääränä kaikilla keskustelijoilla näyttäisi olevan vauvan syntymä.

Vauvanodotuskeskustelupalstalla "nähdäänkin" ihan jännitysnäytelmiä, kun keskustelijat jännäivät toistensa puolesta joko joku keskustelija on lähdössä synnyttämään ja miten synnytys sitten sujuikaan. Vauvan syntymästä kertovat *synnytyskertomukset* vaikuttavatkin siten olevan tämän palstan odotetuinta antia, koska ne kertovat siitä, että jälleen kerran yksi keskustelijoista on saavuttanut päämäärän. Synnytyskertomukset olivat aina pitkiä, yksityiskohtaisia ja tunnepitoisia.

Tässäpä tulee viimein synnytyskertomukseni. Tuntuu, että siitä jotakin puuttuu yhä...

1. helmikuuta, tiistaiamuna suihkuun mennessäni irtosi limatulppa. Samana päivänä kävin vielä neuvolassa, jossa todettiin vauvan laskeutuneen taas alemmaksi. Terveystenhoitaja veikkailikin synnytyksen käynnistyvän lähipäivinä. (Lisäsi tämän mamman hermoilua...) Neuvolakäynnin jälkeen ahersin opinnäytetyön parissa illansuuhun asti. Jotenkin oli sellainen olo, että nyt pitää tehdä, kun on viime hetket... Seuraavana yönä heräsin kello 02:30 kipeähkään supistukseen ja armottomaan nälkään. Söin pari leipää ja jugurtin ja samantien sainkin juosta vessaan. Maha oli sekaisin ja limatulppaa irtosi lisää. Loppuyö menikin valvoessa supistusten kanssa, joita tuli hyvin epäsäännöllisesti, n. 5-15 minuutin välein.

Kello 6.00 uskalsin jo herättää miehenikin ja patistin hänet suihkuun ja aamupalalle. Soitin synnytysosastolle, kuvailin tilannetta ja kyselin kannattaako vielä lähteä matkaan. Rauhallinen hoitaja sai minutkin rauhoittumaan ja päätimme vielä odotella supistusten välien tihentymistä. Supistukset tihenevät ja voimistuivatkin hieman mutta välillä saattoi olla isompikin tauko, jopa 20 minuuttia.

Noin kello yhdeksän aikoihin soitin jälleen osastolle, mutta sain yhä neuvon pysytellä kotona, jos vain suinkin voin. Supistukset alkoivatkin harvemaan (tietenkin:-) ja mieheni lähti töihin. Sovimme, että soitan hänelle, jos tilanne muuttuu. Siivoilin ja touhuilin vaikka tiesin, että minun olisi pitänyt levätä. Mutta kuinka lepää, kun olo on niin levoton... Eräs ystäväni tuli seurakseni ja yhdessä laskimme supistusteni välejä ja jutustelimme niitä näitä. Supistuksiin tuntui eniten auttaavan lantion heiluttelu tuolin selkänojaan seisaaltaan nojaten ja mieheni neuvoma hyyyhengitystekniikka.

Kello kuuden aikaan illalla olo alkoi olla jo todella kipeä suihkuista ja lämpöpusseista (semmoinen viljapussi, jonka voi mikrossa lämmittää) huolimatta ja soitinkin miehelleni töihin. Onneksi hän oli jo matkalla kotiin.

Kello 19:30 kirjauduimme synnytysosastolle, jossa kuunneltiin vauvan sydänäänet (hyvät olivat) ja otettiin käyrää supistuksista (yksi vaivainen puolen tunnin aikana). Koska olin jo niin väsynyt, päätimme, että jääme yhdessä mieheni kanssa osastolle odottelemaan tilanteen edistymistä ns. lepohuoneeseen. Supistukset alkoivatkin jälleen tihentymään ja kättilö ja kättilöopiskelija laittoivat minulle magneettinapit korvanlehtiin, selkään sekä jalkoihin oloa helpottamaan. (vaikea sanoa oliko niistä

mitään hyötyä...) Nyt, kelo 22.10 makoilen ammeessa, supistelen ja sanelen tätä kertomusta miehelleni ylöskirjoitettavaksi. Kylpy tuntuu autuaalliselta (ja myös näyttää – kateellisen sanelukoneen huom.) Kylvyn jälkeen kättilö aikoi mitata supistuskäyrää.

Jatkoa kirjattu seuraavana päivänä.

Supistuksia tulikin jo niin tiheään, että pääsimme jo siirtymään synnytyshuoneeseen. Synnytyssalissa menin taas ammeeseen ja pysyin siellä tunnin ajan kunnes supistukset tihenevät ja tuli jo kylmäkin. Vedessäolo oli taas edistänyt tilannetta ja kohdunsuu oli auennut viiteen senttiin. Supistukset alkoivat olla jo todella kipeitä. Kättilö kutsui paikalle osaston lääkärin, joka päätti puhkaista kalvoni ja suositteli epiduraalia. Kalvojen puhkaisun jälkeen supistuksilla ei ollut enää juurikaan väliä ja kipu oli suoraan sanoen aivan kauhea. Tässä vaiheessa jo kiroilin. En olisi halunnut päästää miestäni edes vessassa käymään, kun pelkäsin niin joutuvani supistusteni kanssa yksin. Päätin urhoollisesti kestää aina vielä yhden, mutta kun kättilö tuli paikalle ja kertoi, että OYSin molemmat päiväystävät anestesia-lääkärit ovat varattuina eivätkä pääse tulemaan, meinasi usko jo loppua. Osaston lääkäri ehdotti paracervikaalipuudutusta ja se päätettiin laittaa. Kovin lohduttavalta ei kuullostanut, kun lääkäri laittaessaan mutisi, että tämä ei yleensä auta ensisynnyttäjillä. Mutta... Mikä Helpotus! Supistusten tuskaa ei voinut enää verratakaan aikaisempiin ja tunnissa olin jo avautunutkin 10 senttiin.

Tässä vaiheessa tärisin jo ihan hillittömästi ja tärinää vain lisäsi se, kun tajusin että kohta meidän vauvamme olisi maailmassa. Harjoittelin vähän aikaa ponnistusta kyljelläni, mutta päädyimme kuitenkin siihen, että puoli-istuvasta asennosta ponnistaminen olisi minulle parempi vaihtoehto. Kättilö sai tosissaan komentaa minua tässä vaiheessa keskittymään hommaan; hengitin miten sattuu ja työnsin häntä jaloillani pois. Jotenkin en käsittänyt, että minun pitäisi auttaa vauva ulos! Huutoa ja puusikutusta vaivaiset kuusi minuuttia (tuntui ikuisuudelta) ja sain vauvamme rinnalleni kello 3:06. Pikkuinen prinsessa kinan ja veren peitossa, mutta maailman kaunein lapsi!!!

Isä pääsi leikkaamaan napanuoran (vaikka oli aluksi meinannut, ettei halua leikata) ja kylvettämään kättilön opastuksella tytärtään. Äiti vaappui jälkeisten tulon jälkeen suihkuun ja ihmetteli vuodon määrää, jota riitti. Sitten puhtaat vaatteet kaikille, hieman aamiaista (myös kaikille... se ensimmäinen imu:-D) ja tytön kanssa seurustelua. Katossa tuikki tähdet ja salissa oli seestyneen rauhallista. Pakahduttavaan käsin kosketeltava onnen tunne leijaili ympärillä. Sanoilla ei voi tuota hetkeä kuvata!

Nyt kun tuosta yöstä on kulunut 11 päivää, voisin todeta, että olen hyvin ylpeä itsestäni, miehelleni todella kiitollinen, että hän oli mukana ja aivan pakahduttava onnen tunne on yhä läsnä, vaikka väsyttääkin! Ehkäpä vielä uudestaan...

Boje (1991) on havainnut, että vanhoja tarinoita kerrotaan ja niitä verrataan tämän päivän tarinoihin, jotta voitaisiin paljastaa sellaisia

juonenkäänteitä, joiden avulla voitaisiin välttää toistamasta aikaisempia huonoja valintoja ja joiden sijaan voitaisiin toistaa onnistuneita menettelytapoja. Bojen mukaan yhteisöiden johtajat voisivat käyttää tarinankerrontaa enemmänkin hyväkseen esimerkiksi yhteisössä tapahtuvien muutosten yhteydessä. Esimerkiksi siirtyminen vauvanodottajan roolista äidin rooliin voidaan tässä nähdä senkaltaisena muutoksena, joka helpottuu keskustelijoiden mielissä synnytyskertomusten myötä.

Jotkut tutkijat väittävät, että internetissä käytävään keskusteluun osallistumisessa ei ole suinkaan kysymys keskustelusta vaan lähinnä ohipuhumisesta. Tällöin osallistujat esittävät pääasiassa monologeja, pitkiä esittelyjä itsestään ja omista ajatuksistaan, jotka eivät liity toisiinsa lainkaan tai hyvin löyhästi. (Hintikka 1995, 76 artikkelissa Gerlander & Takala 1996, 41-47.) Edellä esitetyn synnytyskertomuksen mukaiset kertomuksetkin voidaan toki nähdä monologeina, mutta tämän tutkimuksen perusteella ne vaikuttavat olevan myös keskustelua toisten kanssa siinä mielessä, että muutkin keskustelijat esittävät omat synnytyskertomuksensa, jolloin ne voidaan nähdä vuorovaikutuksen merkkeinä: ihmisethän kuitenkin vertaavat omia synnytyskokemuksiaan muiden kokemuksiin. Lisäksi synnytyskertomuksia kommentoitiin Verkkoklinikan vauvanodotuskeskustelupalstalla aina jotenkin, esimerkiksi kiittämällä niistä tai vertaamalla niitä omiin kokemuksiin.

Kertomalla tarinoita yhteisön jäsenet voivat järkeistää asioita tai täydentää omaa individuaalia muistia yhteisön muistilla. (Boje 1991.) Synnytyskertomusten lukeminen voidaan nähdä siis oman synnytystarinan järkipäätämisenä. Vauvanodotuskeskustelupalstan muisti täydentyy koko ajan, kun sen päämäärästä, vauvan syntymästä kertovien kertomusten arkisto täydentyy. Synnytyskertomukset löytyivät paitsi keskusteluiden joukosta, myös varastoituna kotisivulle ”Synnytyskertomukset”-linkin alle. Synnytyskertomukset voidaan myös nähdä eräänlaisina kuvauksina yhteisön ”sankariteoista” ja lapsensa kanssa pärjääviä äitejä voidaan pitää ”sankariäiteinä” (ks. esimerkiksi Hofstede 1992, 24). Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen tarinoista löytyy myös keskustelijoiden käsityksiä äitiydestä ja ”superäitiydestä”.

ÄITIYDESTÄ Halusin kirjoittaa sen verran, että minulle henk.koht äitiys on ollut syvempää ja ihanampaa aina lapsi lapselta. Sitä oikein nauttii niin täysillä siitä lapsesta ja haluaa vaan rakastaa ja pitää hyvänä koko ajan. Vaikea selittää, mutta kyllä nämä lapset ovat äitinsä täysin hurmanneet. Ja luonnollisesti isänsä myös. Vaikkakin isäntä on välillä toppuutellut, että älä nyt koko ajan pussaa ja pidä sylissä, oppii heti liian huonoille tavoille, mutta mä oon vaan sanonut, että kyllä rakkaus maksaa itsensä takaisin. Seuraavista lapsista ei oo niin hukassa kuin esikoisen kanssa ja jää se hirveä tohina pois kuvioista, on enemmän varmuutta ja siitä johtuen tietty aikaa muuhunkin kuin huolehtimiseen että onko tarpeeks vaatetta tms. Itseasiassa se luonnollisestikin on suurin syy näinkin suureen lapsimäärään, koska se ihanampaa

kerta kerralta. Ja se on kyllä todellakin totta, ettei sitä ymmärrä sen esikoisen tuomaa mullistusta ennen kuin se rakas huutava sinappitehdas on maailmassa!

Yksinkertaisesti minä tunnen huonoa omaatuntoa siitä, että en vielä tunne itseäni äidiksi! Huomaan kyllä päivää päivältä kiintyvänä Jeminaan enemmän, mutta se suuri pakahduttava rakkaus lapseen ja ainainen huoli odottelee itseään. En kyllä ole muutenkaan luonteeltani kovin pienistä asioista huolehtiva, mutta silti...Ehkä syytä on kyllä myös se, että kaikki on kuitenkin mennyt niin hyvin, ei ole tarvinnut huolehtia. Joskus vain tämän palstan lukeminenkin saa tuntemaan suurta alemmuutta tässä äitiydessä. (syyttömiä te siihen olette; vika on täysin minun korvien välissä.) Eilen olin koululla viitisen tuntia ja en potanut huonoa omaa tuntoa eikä minua huolettanut miten kotona pärjätään. Normaaliako?? Onko ketään kohtalotoveria? Terveystenhoitaja kyllä lohduttelikin minua viime käynnillä, että eivöt kaikki heti suinpäin rakastu lapseensa, sillä onhan vauva outo ja uusi ihminen.

SUPERÄITIYDESTÄ taisi kirjoittaa PEARL: Tein graduni aikoinaan valmiiksi kun esikoinen oli vauva ja hoidin siinä vielä kodinkin mallikelpoisesti. Luin päivisin kun vauva nukkui ja kirjoitin illalla ja yöllä. Ja oli yhtä helvettiä, sanon vaan. Mutta jaksoin jotenkin ihmeesti, vaikka silloisesta miehestä ei liiemmin apua ollut. Mutta olin mä kyllä hirveän huonolla tuulella, itkuinen ja jotenkin mystisesti surullinen. Osaltaan se varmaan maksoi mulle sen avioliiton, vaikka en enää jaksakaan siitä erosta itseäni syyttää.

Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa vilahtavat kuvaukset "superäideistä" lienevät kuvauksia esimerkiksi Hofsteden (1992, 24) mainitsemista sankareista, eli "superäideistä" kertovista kertomuksista löytyy arvostettuja luonteenpiirteitä ja niitä käyttäytymismalleja, joita keskustelupalstojen keskustelijat kokevat äitiyteen liitettävän. Vauvanodotus- ja äitiyskertomusten lisäksi arkielämä ja sen rutiinit näkyvät myös keskusteluissa. Arjesta saatetaan kirjoittaa pitkiäkin tarinoita, mutta usein ne toimivat myös lyhyinä siltoina esimerkiksi tekstin lopettamiseen. Vaikuttaa siltä, että näiden yksinkertaisten oikeaan elämään viittaavien mainintojen myötä keskustelijat saattavat "hypätä" virtuaalimaailmasta "oikeaan" elämään.

Kyllä kai mun täytyy mennä tiskaamaan tai jotain...:(Oho, Ria heräsi! Ja vaikuttaa siltä, että väärällä jalalla...

Keskustelupalstojen kertomukset ja tarinat voivat olla lyhyitäkin, jolloin lukijoiden uskotaan ymmärtävän, miten juttu jatkuu. Esimerkiksi lauseen "Ja vaikuttaa siltä että väärällä jalalla..." kirjoittaja olettaa, että lukijoilla on käsitys siitä, mitä tarkoitetaan sillä, että lapsi herää "väärällä jalalla". Boje on havainnut tarinankerronnassa muutamia säännönmukaisuuksia: kertoja lyhentää tarinaa joiltakin osin ("sinähän tiedät, miten tämä kohta jatkuu") ja korostaa tarinan joitakin puolia ("sama vanha tarina, mutta tällä kertaa he olivat siellä yhdessä"). Tarinankertojan taidot tulevat esille siinä, miten hän osaa kutoa

tarinan kertomisen tavalliseen keskusteluun. Sekä kertoja ja kuuliija ovat vastuussa siitä, miten paljon tarinasta kerrotaan, mitä jätetään mielikuvituksen varaan ja kuinka paljon jutussa on mukana tulkintaa. Lisäksi tarinoiden lyhentäminen voi olla merkinä valtasuhteiden salaperäistämistä tai taktisesta moniselitteisyydestä. (Boje 1991).

Vauvanodotus ja vauvanhoito ovat Verkkoklinikan keskustelupalstoilla tärkeitä kertomusten ja tarinoiden aiheita. Muita tärkeitä keskustelunaiheita ovat esimerkiksi perheasiat, sukulaisuussuhteet, keskustelupalstalla vallitseva me-henki, internetverkon toimivuus ja oma arki. Toisten tukeminen näyttää olevan eräs tärkeimmistä asioista keskustelupalstalla.

VIELÄ UNIKOULUSTA, työkaverini pojulla oli 4 kk koliikki; huutoa yötä päivää lähes koko ajan. Tuloksena pojalle ei jäänyt mitään päivärytmiä. Syksyllä pojan ollessa jotain 7 tai 8 kk (kuulemma liian myöhään, suos. Ennen 6 kk) hänelle pidettiin unikoulu ja siihen meni kolme yötä ja alkoi tuottaa tulosta. Viikon sisällä kaikki alkoi jo loksahdella kohdalleen. Nyt poju nukkuu kokonaisia öitä ja on vuoden vanha.

BALANCE: Kaikilla on noita negatiivisia tunteita, ainakin minusta se on itsestään selvää, ei äitiys ole puhdasta ruusunpuna. Minä ainakin olen joskus kiljunutkin, kun kaikki on mennyt oikein päin mäntyä. Tänne palstalle kirjoitellaan pitkälti sen vuoksi, että täältä saa tukea ja voi lukea muiden kokemuksista. Jos kaikki vain vuodattaisivat vihaa maailmaa kohtaan, lukeminen kävisi varsin ankeaksi. Monesti positiivisuudella on tapana kertautua, eli kun äiti saa täällä hyvän mielen, hän jaksaa paremmin lapsensa kanssa ja kun jaksaa paremmin, äitiyskään ei ole niin rankan tuntuista, eikä tänne tarvitse vain valittaa.

Tämä on ihan oikea palsta ruotia parisuhdeasioita, sillä kuuluwathan ne olennaisena osana tähän odotukseen.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa käytetään paljon supporttiivista viestintää. Kun yksilöt toimivat supporttiivisesti, heidän suhteensa todennäköisesti laajentuu vuorovaikutuksen myötä, ja heidän mahdollisuutensa molemminpuoleiseen voimantunnon kasvuun nousee (empowerment). (Andrews & Herschel 1996, 101.) Supporttiivisen viestinnän periaatteisiin kuuluu, että se on ongelmakeskeistä, ei ihmiskeskeistä, se on tasa-arvoista eikä epätasa-arvoista, se on kuvailevaa ennemmin kuin arvostelevaa, se on hyvin soljuvaa, ei keskeyttävää, se on hyväksyvää ja ymmärtävää eikä osoita ylemmyyttä, joustamattomuutta ja epätasa-arvoa muita yksilöitä kohtaan. (Andrews & Herschel 1996, 103-105.) Verkkoklinikan keskusteluissa keskitytään yleensä ongelmiin, kaikkia keskustelijoita pidetään tasa-arvoisina,

asioita ja ongelmia kuvataan taidokkaasti eikä esimerkiksi toisten kasvatustapojen arvostella.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluissa näkyy Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) kuvaamia tarinoita omasta itsestä ja yhteisöstä (esimerkiksi yhteisön teknisestä toimivuudesta ja me-hengestä). Yhteisöön kuuluvista ihmisistä kerrotaan tarinoita ainakin silloin, kun puolustetaan jotain yhteisöön kuuluvaa henkilöä jonkun toisen hyökkäyksiltä häntä vastaan. Voisi myös ajatella, että näillä keskustelupalstoilla yhteisöön kuuluvista henkilöistä kertovat kertomukset voivat myös käsitellä muita raskaana olevia tai vauvaa hoitavia tuttavuuksia, jotka eivät itse välttämättä kirjoittele keskustelupalstalla. Näin keskusteluissa on mukana myös yleisemmät käsitykset raskaana olemisesta ja vauvanhoidosta ja ihmisten toimintatavat. Keskusteluissa vilahdtelee myös uskomuksia ja käsityksiä vauvanodotukseen ja vauvanhoitoon liittyvistä asioista.

LAITOKSELLE lähteminen kuulemma voidaan päätellä utelioiden 'joko nyt'-soitoista: kun soittojen väli on 5 minuuttia, silloin on paras lähteä jo :) Tällainen juttu oli mulle uutta ja kas kun nauratti.

USKOMUKSET: Minäkin olen kuullut niin, että poikamaha on pallona edessä ja tyttömaha leviää sivulle. Ekassa raskaudessa maha oli edessä, ja ruskea viiva napaan asti, alussa ei juuri lainkaan pahoinvointia (kahdesti ohimenevästi illalla) => poika tuli. Toisessa raskaudessa maha levisi sivulle, ruskea viiva tuli napan yläpuolelle asti ja alussa oli kammottava kuvotus rv 6-13 => tyttö. Nyt alussa myös kammottava kuvotus, tuntui ettei ikinä lopu (rv 5-13), maha kuitenkin on enemmän edessä, eikä näy takaa lainkaan, ruskeaa viivaa ei ole ainakaan vielä selvästi tullut. Ota tästä siis selvää ;-)

VANHAN KANSAN USKOMUKSET: Mulla menee nuo vanhan kansan uskomukset kyllä niin suloisesti sekaisin, että enpä ole uskaltanut ostaa mitään "sukupuolileimattuja" vauvanvaatteita vaan ihan neutraaleja värejä. Mulla on Unosta ihan poikafilis ja mies on vakuuttunut, että Uno onkin Unna.

Keskustelupalstojen keskusteluiden käsittämistä keskusteluina on myös kritisoitu: "Viestintä erilaisissa tietoverkon mahdollistamissa ryhmissä ja yhteisöissä voi olla melko kaukana keskustelusta. Esimerkiksi keskusteluryhmään osallistumista voisi jossain suhteessa pitää hyppynä tuntemattomaan, tai olona näyttämöllä, kun ei näe ketä katsomossa istuu tai ei tiedä, istuuko siellä ketään. Sanot jotakin ja jäät odottamaan jännittyneenä tuleeko vastauksia." (Hintikka 1995, 76 artikkelissa Gerlander & Takala 1996, 41-47.) Mielestäni Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskusteluita voidaan kuitenkin pitää vuorovaikutuksellisinä keskusteluina, sillä näyttää siltä, että ihmiset pyrkivät kommentoimaan kaikkien kirjoituksia jollain tavalla, myös pitkiä synnytyskertomusten kaltaisia monologeja. Vuorovaikutukseen sisältyy

kyselyminen, kaskeminen, kommentointi, keskustelu, vitsien kertominen, asioiden oikaiseminen, väittelemine ja samaa mieltä oleminen (ks. esim. Cutler 1997, 325), ja kaikkia näitä vuorovaikutuksen elementtejä löytyy myös Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskusteluista.

Vauvan odotus ja vauvan hoitaminen vaikuttavat olevan näiden keskustelupalstojen keskustelijoille tärkeitä asioita. Koska aihepiirit ovat niin läheisesti jokaisen keskustelijan omaan elämään liittyviä, on keskustelupalstoille helppo "jäädä koukkuun". Uskoisin, ettei sellainen ihminen, joka ei muutenkaan elämässään tällä hetkellä ajattele vauvanodotukseen tai vauvanhoitoon liittyviä asioita, viihdy tällaisilla keskustelupalstoilla kauaakaan, mutta ne ihmiset, jotka kokevat keskustelupalstan aiheet itselleen tärkeiksi, saavat keskustelujen tarinoista ja kertomuksista itselleen paljon sekä tietoa, emotionaalista tukea että myös uusia ystävyyssuhteita.

5.1.2 Me-henki ja sosiaaliset suhteet

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluista löytyi paljon sellaisia asioita, jotka yhdistin me-henki ja sosiaaliset suhteet -kategorian alle. Näitä teemoja olivat suorat ilmaukset me-hengestä, palstalla ilmenevä ystävällisyys ja toisten huomioon ottaminen, uusien keskustelijoiden perehdyttäminen palstan toimintaan, keskustelijoiden suora puhuttelu, kirjoitusten tunnepitoisuus, vapaaehtoisuus osallistumisessa keskustelupalstan keskusteluihin, usein kirjoittelevien ihmisten ja oman paikkakunnan ihmisten kiinnostavuus, keskustelua palstan käyttäytymissäännöistä, tapaamiset "oikeassa elämässä", "oikean elämän" sosiaaliset suhteet ja "ulkomaankirjeenvaihtajien" anti palstalle.

Uusien viestintäteknologioiden haltuun ottaminen johtaa muuttuneisiin sosiaalisiin tilanteisiin. Muuttuneen sosiaalisen kontekstin mukana tulee laajentuva joukko mahdollisia uusia suhteita. Muuttuneet suhteet johtavat uusiin sosiaalisiin rooleihin. Vuorovaikutus on se kyberavaruusteknologiaa kuvaava asia, joka erottaa sen muista yleisistä elektronisista medioista kuten televisiosta. (Cutler 1997, 318.) Verkkoklinikan keskustelupalstan keskusteluihin osallistuminen näyttää tuovat ihmisille uusia vuorovaikutuksellisia sosiaalisia suhteita. Näyttäisi myös siltä, että nämä uudet sosiaaliset suhteet ovat useimmiten erittäin miellyttäviä. Suorat ilmaisut palstan me-hengestä nousevat teksteissä usein esille.

Moikkis nettiystävät!!!

Vierähtikin tässä koneella oikein kunnon tovi, kun luin viikonlopun viestit tavallista tarkemmin. Paljon on tapahtunut ja palstan henki on kyllä loistava. Lisäksi täytyy oikein ihastella, miten teillä monilla onkin sana niin nautittavasti hallussa.

LÄMPÖISTÄ YSTÄVÄNPÄIVÄÄ TEILLE KAIKILLE, NETTIYSTÄVÄNI!!!!
Olette oikeasti pelastaneet monta yksinäistä päiväni! Mitä tekisinkään ilman teitä?

Mielenkiintoista keskustelua on taas ollut. Palstan suola on juuri kirjoittajien omat, erilaiset mielipiteet ja tavat. Usein lukiessaan huomaa juttuja, joita ei itse olisi tullut lainkaan ajatelleeksi, ja tapojen kirjosta voi sitten poimia kokeiltavaksi ne omaan perheeseen sopivat. Tietysti myös faktatietoa saa mainiosti lähes reaaliajassa. Hyvä me!

Olen ihan kummissani, koska tätä keskustelua lukiessani tulee ihan ajatus, että täällähän todella tunnetaan ja seurataan toisten kuulumisia ihan tarkalleen...aivoan kuin "oikeasti" tuntisitte toisenne??

on mukava, kun olette täällä, tai siellä, jossain jokatapauksessa :-)

Keskustelupalstojen keskusteluja kuvasivat semmoiset adjektiivit kuten ystävällisyys ja toisten huomioon ottaminen. Uudet keskustelijat toivotettiin tervetulleiksi. Nimimerkkejä puhuteltiin usein suoraan ja samaa suoraan puhuttelua toivottiin myös itselle.

On tämä niin mainio palsta... ihanaa että olette olemassa.

Voi T.P.: Koita jaksaa...

ELLINOORALLE: ONNITTELUT ja tervetuloa tälle puolelle!
(vauvanodotuskeskustelupalstalta vauvanhoitokeskustelupalstalle, gradun tekijän huomautus)

Voi EMPPULIINU, toivottavasti teidän tyttö paranee pian!

KIITOS VASTAUKSISTANNE SOLEIL, ANU JA ANNINA! Täytyypä lukea haulla tarkemmin teidän vastauksianne.

Minua on mietityttänyt myös palstan henki; ollaanko täällä liiankin "hymisteleviä" ja yliymmärtäviä? Tulin siihen tulokseen, että juuri näin on paras. Tulikivenkatkuiset väittelyt ovat joskus mukavia, mutta on ihana, että täällä ei niihin tarvitse ryhtyä. Eli minun puolestani "lällytellään" vaan! Jos riitaa haluaa, niin esim. Vauva-lehden palstat ovat hyvä paikka.

Tuhannet kiitokset kaikille supistusongelmaani vastanneille!!! Olen huomannut että täällä palstalla vallitsee yleinen kannustava, rohkaiseva, lohduttava ja ystävällinen ilmapiiri ja siitä haluan myöskin kiittää kaikkia! Muilla palstoilla olen törmännyt silloin tällöin jopa tahalliseen pelotteluun ja ivailuun joten olkaamme kaikki ylpeitä

SUURENMOISESTA PALSTASTAMME!!! Pidetään linja tällaisena myös jatkossa!!

Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) kuvaaman sosiaalisuuden (sociality) avulla vahvistetaan yhteistä käsitystä hyvistä tavoista otetaan käyttöön yhteisön sosiaaliset säännöt. Kohteliaisuus ja ystävällisyys ovat Verkkoklinikan vauvandotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa esimerkkejä sosiaalisuudesta. Näiden avulla identifioidutaan ryhmään ja lasketaan leikkiä, valitetaan asioista tai jutellaan keskusteluaiheeseen liittyvistä asioista. Sosiaalisuuteen liittyy myös yksityisyyden ja tunteellisuuden ilmaiseminen, kuten virheiden tunnustaminen, toisten lohduttaminen tai asioiden kritisointi.

Walther (1996) on lanseerannut käsitteen hyperpersonaalinen, jolla hän tarkoittaa sitä, että tietokonevälinen viestintä on ylittänyt vastaavan kasvokkaisuviestinnän affektiivisuuden ja emotionaalisuuden asteen ja siitä voi tulla sosiaalisesti tavoitellumpaa ja intiimimpää kuin vastaavasta kasvokkaisuviestinnästä. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa vallitsee tämän tutkimuksen perusteella yleensä hyvin ystävällinen ja tunnepitoinen ilmapiiri.

Uudet keskustelijat toivotetaan aina tervetulleiksi. Näin pyritään luomaan avointa ja vastaanottavaista ilmapiiriä keskustelupalstalle. Tämän tavan myötä vaikuttaisi siltä, että keskustelupalstan jäseniksi mielletään kaikki keskusteluihin osallistujat, mutta ei välttämättä niitä, jotka vain seuraavat keskustelua hiljaisina. Kulttuurista vahvistetaan paitsi toivottamalla uudet keskustelijat tervetulleiksi palstalle, myös opettamalla uusille keskustelijoille keskustelupalstan kulttuuria; tämä lienee esimerkki Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) kuvaamasta "virallisesta" kulttuurin vahvistamisesta tarinoiden avulla.

ANNE71: Tervetuloa joukkoomme. Minä myös Nastolasta ja minulla on laskettu aika 03.06, joten olet hiukan edellä. Oletko jo aloittanut valmennuksen, tapaamme varmaankin TK:ssa valmennuksen merkeissä? Tervetuloa myös IIRA.

HILLIINA ja sitten on tapana kirjata tonne viestin alas aina monesko raskausviikko menkoista laskien on menossa ja montako päivää yli, tyylisiin 12+1 = 12 viikkoo yks päivä. Tätä ihmettelin itse ekaksi, että mikä salakoodi toi on. Ja sit ihmettelin, miksi kaikki kommentoi jollekin nimimerkille OMA NAPA tai ON ... hoh hoijaa, alku aina hankala, nyt jo menee tämäkin. Niin, ja pitää vaikka Notepadia tai jotain muuta tekstivälinettä auki samalla kun kelaat vanhoja viestejä sitten viimelukemisen tolla haku-toiminnolla. Voit sitten kirjailla sinne omia kommentteja ja lopuksi leikata ja liimata koko tekstin kerralla tohon kirjoita uusi viesti -kohtaan. Mulla on semmoinen vauva.txt-file, johon aina talletan juttuni, niistä itseä koskevista kommentteista ehkä jaksan kerätä kotisivuilleni tarinaa raskausajasta. Silelä pysyy sitten myös tallessa viesti, jos kone jostain syystä heittää palvelusta Internal Server Erroria eikä suostu lähettämään viestiä hetkeen aikaan... Niin, ja tonne kotisivun tiedot keskustelijasta

Ammatti-kenttään voi kirjoittaa vaikka lasketun ajan, niin näkyy aina siinä viestin yläotsikoissa. Ja jos satut asumaan Helsingissä, Tampereella, Turussa tai muussa odottavien keskittymässä, tarkkaile kotisivun Tapahtumat osastoa ja lähde mukaan tapaamisiin! Sulle ei tule edes tota masukateusongelmaa, kun oot jo noin pitkällä, toisin kuin eräillä :(

PROPSI: Eiköhän suurin osa meistä palstalaisista ole alunperin tullut myöskin ihan tunteuttomien joukkoon. Aika nopeasti kuitenkin rupeaa "tunteuttamaan" toisia ja jos tapaamisiin vielä pääsee osallistumaan niin voi saada virtuaaliystävien lisäksi oikeita (siis tosielämän tai miten sen nyt sanoisi vähättelettä virtuaaliystävien tärkeyttä?) ystäviä.

Yhteisten tarinoiden ja ulkomaailman uutisten avulla tarkkaavainen uusi tulokas oppii pian keitä pidetään ulkopuolisina ja mitkä ovat ryhmän tärkeimpiä uskomuksia. Sen lisäksi että ne tarjoavat ryhmäidentiteettiä, tarinat ruokkivat arvosysteemiä, johon jatkuva jäsenyys vaatii ehdotonta suostumusta. Ryhmän kieli ja ideologia – lyhyesti sanottuna kulttuuri – nousee siitä dynaamisesta prosessista joka on tarkoituksenmukaista, jotta sosiaalistuminen voisi tapahtua. (Cutler 1997, 323.)

Verkkoklinikan keskusteluihin osallistuminen on vapaaehtoista: ihmiset osallistuvat keskusteluun jos he itse niin haluavat. Keskustelupalstalle tullessa ei sitoudu mihinkään, vaan ryhmään osallistumisen voi lopettaa niin halutessaan. Kun tietokonevälitteinen verkoissa tapahtuva vuorovaikutus tulee liian kummalliseksi tai epämiellyttäväksi onkin helppoa loggautua ulos ja loggautua takaisin sisään uudella nimellä ja aloittaa siten alusta (Reid 1992, 11 artikkelissa Kolko & Reid, 1998, 220).

PALSTAILUSTA: Potee kovaa väsymystä...Jotenkin mua välillä ahdistaa ihan kamalasti lukea näitä näin meillä syödään ja nukutaan ja kasvatetaan juttuja. On itse epävarma ja kun puolet palstalaisista tekeekin eri tavalla kuin itse niin heti alkaa mahiton miettiminen ja vatvominen, että olisikohan sittenkin parempi noin, ja tuokin jo toisen lapsen äiti ja tehnyt noin, ihan eri tavalla kuin minä. Kovasti aina yrittää sitten hokea tätä "olen paras äiti lapselleni, tiedän mikä hänelle ja perheelleni on parasta"-mantraa mielessään, mutta silti...plääh, kunhan taas tattis olo...toivottavasti kukaan ei loukkaantunut...

LIINUKKA, minä taas koen sen että täällä on niin erilaisia mielipiteitä yleensä vain positiivisena. Huomaa, että asioita voi tehdä monella tapaa ja silti ne kaikki voi olla hyviä. Koska yleensä ei ole vain yhtä oikeaa tapaa tehdä asioita niin minä poimin täältä (ja kirjoista, lehdistä, neuvolasta...) ne neuvot, mitkä on lähinnä sitä mitä minä ITSE olen asiasta ajatellut.(Välillä neuvot tuppaa olemaan aika ristiriitaisia.) Tai sitten jostain asiasta huomaa, että "tuohan on hyvä idea, eipäs olisi tullut ikinä minulle mieleen..."

Minä olen VANHA PALSTALAINEN ja enpäs tiedä jatkanko enää lh-puolella (lastenhoitokeskustelu). Juuri MAININ kanssa eilen keskustelimme, kuinka lapsen kasvaessa aikaa jää yhä vähemmän koneen ääressä istumiseen. Ja muutenkin ehkä sitä alussa kaipaa neuvoja, vinkkejä, kohtalotovereita, nyt nämä asiat eivät tunnu enää niin tärkeiltä.

Tiettyjä nimimerkkejä tai tietyn paikkakunnan ihmisiä etsitään keskusteluissa usein. Näyttäisi siltä, että tietyt nimimerkit kiinnostavat enemmän kuin toiset, usein nämä eniten kiinnostavat nimimerkit ovat niitä, jotka eniten kirjoittelevat ja joista ei vähään aikaan ole kuultu mitään. Toisaalta ihmiset vaikuttavat kiinnostuvan oman paikkakuntansa ihmisistä, eli mahdollisuus "oikean elämän" sosiaaliseen vuorovaikutukseen herättää mielenkiintoa jotain nimimerkkiä kohti.

LIINUKALLE hyviä jatkoja. Yritähän ehtiä joskus vaikka kirjaston koneelle kuulumisia kertomaan, jookos?

MARIELLA: Täällä siis vielä roikut sitkeästi. Tulin itseasiassa kurkkimaan just sun tilannetta vaikei kummemmin tunnetakaan. Jotkut nimimerkit ja tietty oman paikkakuntalaiset kun vain ovat jääneet mieleen. Koitahan nyt imeä itsekkäästi kaikkien lähettämät supparit itsellesi!

Siitä päätellen, että anonyymiin tietokonevälitteiseen vuorovaikutukseen on kiinnitetty niin paljon huomiota, voisi ajatella että suurin osa tietokonevälitteisestä vuorovaikutuksesta on anonyymistä ja vain harvat ihmiset toimivat omina itsenään. Todellisuudessa näyttäisi kuitenkin olevan niin, että monet, mahdollisesti useimmat tietokonevälitteisen viestinnän sosiaalisista käyttäjistä kehittävät itselleen virtuaalipersonia jotka ovat samantyyppisiä kuin mitä he oikeassa elämässä ovat. (Baym 1998, 55.) Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen persoonallisuudet vaikuttavat luontevilta, ja uskoisinkin, että suurin osa keskustelijoista keskustelee palstoilla "omana itsenään" ilman, että he olisivat kehitelleet itselleen erityisiä virtuaalipersonia.

Naisilla näyttäisi tutkimusten mukaan olevan internetissä jonkin verran todennäköisemmin sosiaalisia suhteita kuin miehillä, mutta parhaimpia suhteiden syntymisen ennustajia ovat kuitenkin yhteisöön osallistumisen kesto ja tiheys (Baym 1998, 58). Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissakin on havaittavissa, että palstoille usein kirjoittelevat henkilöt ovat niitä, joita palstoilta tavoitellaan ja joiden kuulumisista ollaan kiinnostuneita.

Silloin tällöin keskusteluissa nousee esille käsityksiä keskustelupalstalaisten olemuksesta. Vaikuttaisi siltä, että kaikki olettavat

keskustelupalstan keskustelijoiden oikeastikin olevan vauvaa odottavia tai vauvaa hoitavia tulevia tai olevia äitejä.

Niin, IKUINEN PELKURI, olin vain siinä kuvitelmassa, kun täällä palstalla kirjoittelet, jotta olet vakituksessa suhteessa ja harkitset jopa vauvaa jossain vaiheessa elämäsi. Lycka till elämäsi, mitä sitten ikinä päätätkään.

Tietokonevälitteisen viestinnän käyttäjillä (mm. keskustelupalstan keskustelijoilla) on erilaisia sosiaalisia tarkoituksia, kun he osallistuvat tietokonevälitteiseen viestintään. Tietokonevälitteisten ryhmien jäsenet hyödyntävät luovalla tavalla systeemin piirteitä, jotta he voivat pelata uusilla ilmaisevilla viestinnän muodoilla, tutkiakseen mahdollisia yleisiä identiteettejä, luodakseen muutoin epätodellisia suhteita ja luodakseen käyttäytymisnormeja. (Baym 1998, 51.) Myös Verkkoklinikan vauvanodotus- tai vauvanhoitokeskustelupalstalle kirjoittavalla lienee aina jokin syy kirjoittaa palstalle. Myös yllä mainitun Ikuinen pelkuri -nimimerkin kaltaisilla ei-odottajilla tai ei-äideillä, joita keskusteluissa silloin tällöin on mukana, on kuitenkin jokin syy kirjoitella keskustelupalstalle. Syynä voi olla esimerkiksi tiedon hankkiminen tulevaisuuden varalle.

Vaania ja vaanija -termien (lurking and lurker) käyttö internetissä ei-osallistujista viittaa ryhmään kuuluvien vihamielisyyteen ei-osallistujia kohtaan - ideaan siitä, että ryhmät on tarkoitettu "vain jäsenille": ryhmän toimintaan toivotaan osallistuttavan tai lähdeettävän pois, vaaniat ovat luvattomia tunkeilijoita (Lee 1997, 284). Poissulkeminen, joustamattomuus, eristäminen, jäykkyys ja homogeenisyys josta Schuler (1996, 9) moitti vanhaa yhteisöllisyyden käsitettä, voi myös juurtua tietokonevälitteisiin yhteisöihin (Jones 1998, 8). Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitopalstoille toivotetaan uudet tulokkaat sydämellisesti tervetulleiksi, mutta jos joku kirjoittelee palstalle vihamieliseen sävyyn tai ei vaikuta olevan aidosti kiinnostunut keskustelupalstojen aiheista, "savustetaan" hänet nopeasti keskustelupalstalta pois. Verkkoklinikan "edit" huolehtii myös keskustelujen asiallisuudesta.

Viesti nro:60603

Päiväys: 15.5.2000 13:35

Nimimerkki: edit

Ikä: 99 Verkkoklinikka viestien editointi Helsinki

Toivomme että kirjoittajat rauhoittuvat ja palaavat vauvanhoitoon liittyviin keskusteluihin. Asiattomat kirjoitukset ja mielipiteet poistetaan ilman varoitusta.

Myös äärimmäisenä keinona kopionimimerkit ja riitaahaastavat nimimerkit.

Väärinkäsitysten estämiseksi olisi hyvä ilmoittaa ensin vanhalla nimimerkillä nimimerkin vaihdos.

Minä en nyt oikein tajua, mistä esim. Mammaliini on tuohtunut. En ole missään vaiheessa huomannut mitään suurta eripuraa. Mutta en kyllä ole läheskään kaikkia viestejä lukenut...

Haluaisin näin wapun kunniaksi vedota kaikkiin uusiin palstalaisiin, että täällä pysyisi hyvä henki! Antakaa asioiden riidellä, älkää ihmisten! Meitä on moneen junaan eivätkä kaikki varmasti kerro perheasioitaan muuntelematta yksityiskohtia. Yksi syy voi olla se, että tätä palstaa voivat lukea kirjoittajalle tutut ihmiset ja jos tulee tunnistetuksi, seuraukset voivat olla yllättävällä tavalla ikäviä, tiedän itse yhden sellaisen tapauksen. Yrittäkää ymmärtää muiden mielipiteitä ja tuoda omanne sivistyneesti esiin, tämä on korvaamaton henkireikä monelle alkuvaikeuksien kanssa taistelevalle ja jos koko ajan jostain suunnasta lentää myrkkynuolia, ei ujommat kirjoittajat uskalla "tulla esiin" ollenkaan. Huumori tms. ei aina aukene satunnaiselle lukijalle, hymiötä ja sen sellaista kannattaa nettielämässä viljellä vaikka ei reaalielämän repertuaareihin kuuluisikaan!!

En malta olla myöskään puuttumatta palstaa kiehuttaneeseen aiheeseen... Kiitän EMERALDIA, LAPIN TYTTÖÄ ja SYYSMAMMAA puheenvuoroista ja olen heidän kanssaan samoilla linjoilla SIVUSTASEURAAJAN suhteen: Tämä palsta on ollut ihanan rakentava foorumi, jossa kaikilla on mahdollisuus tuoda esille mielipiteensä, myös ne erilaisetkin. Toivoisin että se myös pysyy sellaisena! Täällä on todella hyvä henki, joten eihän ryhdytä sille tielle, että esittäisimme suoria negatiivisia kommentteja kenellekään nimimerkille, vaan pidetään tietyt mölyt mahoissamme - tai päässämme, sillä tuo mahatila taitaa olla kovasti jo kortilla ;) Faktahan on, että niin täällä kuin oikeassakin elämässä, kaikki eivät tule keskenään toimeen ja niitä eriäviä mielipiteitä aina löytyy - mutta toivottavasti niitä saa silti tuoda esille, kunhan ei vaan ketään syyttele sormellaan ja tahallisesti pahoita kenenkään mieltä. Eli, erilaisuus kunniaan, mutta yritetään muistaa, että asiathan ne yleensä tappelevat jos tappelevat, ei ihmiset. Näin ollen, tämä SIVUSTASEURAAJAN nostattama episodi on mielestäni hyvä muistutus ihan meille jokaiselle hyvästä netiketistä ja vanhanajan kultaisista käytöstavoista -- Eniveis, noustaanko joko mammat nyt tämän tilanteen yläpuolelle ja toivotaan palautteesta toivottavasti viisastunut, muttei kokonaan lannistunut SIVUSTASEURAAJA vaan rohkeasti myöhemmin mukaan positiivisella asenteella varustettuna!

Uskalsinpas sanoa tuon ylläolevan, vaikka vähän pelottaakin että teilaako yleinen mielipide minutkin...

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelua seuratessa tulee välillä semmoinen olo, että näillä keskustelupalstoilla voi olla jopa helppoa sopia yhteisistä pelisäännöistä ja pyrkiä ystävälliseen keskusteluun: kasvokkain tällaisista yhteisöllisyyteen vaikuttavista asioista voi joskus olla vaikeampi keskustella. Keskustelijat vaikuttavat olevan tietoisia "netiketistä" eli siitä, millainen keskustelu juuri näillä keskustelupalstoilla on kohteliasta.

Keskustelupalstalaisten tapaamiset ovat myös iso osa keskustelupalstojen toimintaa. Tapaamisia järjestetään keskustelijoiden toimesta monilla eri

paikkakunnilla, joko yleisissä kahviloissa tai puistoissa tai jonkun keskustelijan omassa kodissa. Toisten keskustelijoiden tapaaminen kasvokkain näyttäisi olevan tärkeää myös virtuaalimaailmojen eläjille.

Kyselisin taas että löytyisikö kiinnostuneita ITIS-tapaamiselle ensi viikolla? Anoppi ja appiukko lähtee laskettelemaan, ja me saadaan auto lainaksi joten ensi viikolla olisi hyvä hetki lähteä... Eli kaikki viimekerralla mukana olleet ja muutkin kynnelle kykenevät, mitenkä ois? Olisi niin kiva nähdä teitäkin! Sovittaisiinko alustavasti vaikka että keskiviikkona klo 13.00? Sopiiko? Kyselee Katja_G ja Joonas jotka voisivat sitten ottaa Espoosta tulevia vaikka kyytiin.

Kiitokset Itiksen tapaajille!! Oli oikein rattoisaa, eikös vain?? ANSELMIPANDA ja MÖTKIS taisivat tehdä palstan ennätyksen siinä, kuinka pian synnytyksen jälkeen ehtii tapaamiseen. Pikkupoika on niihin hurjan sulkku!!! Ihailevia katseita tuli muiltakin kuin vain meidän sakilta.

Heips kaikki! Me myös Viiviläisen kanssa kiitämme Tempon-seuralaisia. Oli meille eka kerta, muttei taatusti vika, viihdyttiin! Se on aina huisin jännää kun nimet ja "äänet" saavat kasvot :o)

Keskustelupalstojen keskustelijat voivat valita, ovatko he keskustelupalstalla vain virtuaalisina keskustelijoina, vai haluavatko he myös kasvokkain tavata internetissä kohtaamiaan ihmisiä: Himasen (1995 teoksessa Savolainen & Himanen 1995, 183-186) kuvaamaan virtualisoitumisen asteeseen pystyy siis tälläkin keskustelupalstalla vaikuttamaan. Silloin tällöin keskustelupalstoilla vilahtaa kommentteja senkin puolesta, että heidän oma virtualisoitumisen asteensa saattaa olla liian suuri:

Eilisten netti-istuntojen aikana huomasin alkavani olla riippuvainen tästä palstasta ja päädyin pätkäillessäni siihen ratkaisuun, että nyt vähennetään täällä istumista ja rankasti. Ei mitään järkeä, että viiden minuutin välein on käytävä katsomassa onko tullut uusia viestejä (meillä on kiinteä yhteys). Eli Oikein mukavaa viikonloppupuolta kaikille. Palailen toivon mukaan vasta ensi viikon puolella.

Meidän tyttö nukkuu nykyään pitempiä päiväunia joten minäkin ehdin palstalle kirjoittelemaan. Vähän alkaa jo kauhistuttamaan seuraavan puhelinlaskun summa kun jatkuvasti täällä roikun...

Erilaisia gallup-kyselyjä palstoilla on paljon. Ne ovat osoitus ihmisten uteliaisuudesta, sillä useinkaan gallupit eivät liity suoranaisesti vauvanodotukseen tai -hoitoon vaan niiden avulla päästään kurkistamaan toisten ihmisten elämiin.

SÄNKYGALLUP: Oletteko muut huomanneet sänkyenne käyvään pieneksi? Meillä on 120cm ja nyt alkaa tuntua, ettei taida oikein hyvin vatsa mahtua, tarttis hankkia uusi. Äiti tarjosi vanhempieni vanhaa parisänkyä, mutta sitä en halua!

Parisuhde, sukulaiset ja appivanhemmat näkyvät palstojen keskusteluissa myös jatkuvasti. Keskusteluissa pohditaan omaa suhdetta muihin ihmisiin ja myös siihen, millaisen roolin tuleva vauva tai jo olemassa oleva pieni vauva saa keskustelijan sosiaalisissa suhteissa.

Mies osti muuten Sachertortun meille eilen, joten meillä oli makea ystävänpäivä. Meilläkään ei yleensä olla erityisen romanttisia (ollaan oltu yhdessä kohta 9 vuotta, siitä se johtuu...) – no, viihdytään kuitenkin hyvin yhdessä ja sehän on pääasia.

BEAUTY::) Mulla on hieman sama "kohtalo" kun sullakin, että appivanhemmat ottivat ilouutisen todella suurella ilolla vastaan, mutta omat vanhemmat ei. Tosin mulla se johtuu siitä, että appivanhemmille meidän esikoinen oli myös heille ensimmäinen lastenlapsi ja mun äidille neljäs ja nytkin tuntuu jo, että omalle äidille tämä vauvojen tulo on jo rutiinia, kun nyt tämä meidän masuasukki on jo sitten kuudes (mun siskot olleet myös ahkeria:) lapsenlapsi. Silloin kun eka kertaa soitettiin esikoisen tulosta appivanhemmille, appi vastasi puhelimeen, ja kun asia kerrottiin, hän sanoi, että tässä täytyy oikein istahtaa:) Kun olivat asiaa hieman miettineet, niin olivat sitten kuulemma shampanjaakin korkanneet:) Ja nyt sitten tuo meidän likka on kyllä heidän silmäteränsä, toivottavasti tästä toisestakin tulee.

"Ulkomaankirjeenvaihtajien" kommentit kertovat siitä, miten asiat muualla sujuu. Internet mahdollistaa sen, että keskustelupalstoilla pystyvät keskustelemaan myös muualla kuin Suomessa asuvat suomalaiset. Koska keskustelujen kielenä on suomi, rajoittaa se keskusteluun osallistujia sen vuoksi, että heidän on osattava suomen kieltä.

Ilmoittautuisin uudeksi ulkomaankirjeenvaihtajaksi mukaan keskusteluun. Asumme tällä hetkellä mieheni kanssa taalla Pariisin seudulla ja odotamme esikoistamme syntyväksi syyskuun alussa. Olenkin useasti kaipailut erityisesti suomalaisten odottajien juttuseuraa, joten tämä palsta tuntuu oikein otolliselta paikalta! Ja ehkä joitain teistä kiinnostaa myös takalaiset tavat ja "erikoisuudet"...

Oma "ohjeeni" olisi, että puhutte molemmat lapselle omaa äidinkieltänne suomea. Niin kotona kuin "ulkomaailmassa". Jos lapsi menee hoitoon vaikkapa vieraskieliseen paikkaan hän oppii kuule yllättävän ripeästi uutta kieltä:) Se ei varmaankaan tule olemaan ongelma.

Sosiaalisuus ja muut ihmiset ovat siis läsnä keskustelupalstojen keskusteluissa esimerkiksi gallup-kyselyjen ja perhesuhteista keskustelemisen

muodossa: ”ulkomaankirjeenvaihtajille” näyttää olevat hyvin kiinnostavaa saada tietää, millaisia ongelmia Suomessa asuvilla samassa tilanteessa olevilla ihmisillä on. Teorioiden mukaan yhteisökulttuuri muotoutuu myös niiden kokemusten myötä, joita yhteisöllä on ulkoisen toimintaympäristönsä kanssa. Harrison (1994) esittelee yhteisön avoimena systeeminä (open system model), jossa yhteisön ulkopuoliset olosuhteet vaikuttavat sen toimintaan. Täten esimerkiksi ympäristöstä saadaan yhteisöön jäseniä, tietämystä ja muita resursseja. Nämä ohjautuvat yhteisön sisäisiin operaatioihin, joita ovat yhteisön omat tavoitteet ja strategiat, rakenne, teknologia, prosessit ja toiminnot sekä mm. toimintatapoja ohjaava yhteisökulttuuri. Yhteisön tuotokset suuntautuvat jälleen ympäristöön esimerkiksi valmistettuina tuotteina, palveluina tai ideoina. Vuorovaikutus ulkoisen toimintaympäristön kanssa luo, ylläpitää ja kehittää yhteisökulttuuria. (Harrison 1994, 28-31.) Malli yhteisöstä avoimena systeeminä sopii myös kuvaamaan näitä Verkkoklinikan keskustelupalstoja. Yhteisön ulkopuolelta tulevat jäsenet ja tietämykset muokkaavat tavoitteita ja strategioita muokaten samalla yhteisökulttuuria. Keskustelupalstalta ympäristöön suuntautuu paljon jos ei tuotteita, niin ainakin synnytyskertomuksia, mielipiteitä, ideoita lastenhoitoon ja muuta tärkeää tietoa vauvaa odottaville tai vauvaa hoitaville ihmisille.

UUDET Tervetuloa!!! SKIPPER Tervetuloa!! HELSINKILÄISILLÄ on TAPAAMINEN ja toivottavasti sinäkin pääset tulemaan!! Tiedot on päivitetty ”ryhmän kotisivuille” , jonne on linkki tuossa sivun reunassa:)) Tutustu kotisivuun, siellä on paljon kaikkea kivaa, voit ilmoittautua odottajaksi, tai myydä/ostaa/vaihtaa kirppiksellä tai jättää ystävää ilmoituksen sivuille. Linkkisivuilta löytyy hauskoja ja hyödyllisiä linkkejä!! Ja paljon muuta esim. tietoa täällä olevista keskustelijoista, omat tietosi voit lähettää myös ja osoitteen ja ohjeet löydät kotisivuilta:))

5.1.3 Kieli

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilta oli löydettävissä sille luonteenomaista kielen käyttöä. Tähän kategoriaan löysin sellaisia teemoja kuten keskustelupalstoilla käytetyt omat sanat ja sanonnat, tunnetilojen ilmaiseminen, nonverbaalista viestintää ilmaisevat ikonit ja ohjelmoinnin tai ohjelmoijan merkitys käytetylle kielelle.

Toisten lohduttaminen tai kannustaminen ja myötätunnon jakaminen ovat hyvin tärkeitä keskustelussa käytettyä kieltä kuvaavia asioita Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla. Toisten huomioimisella rakennetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta ja pyritään pitämään ryhmää kasassa. Kirjoituksista huokuu myös vuorovaikutuksellisuuden toive: jos yksi lohduttaa tai kannustaa toista niin hän toivoo jatkossa myös saavansa omille huolilleen myötätuntoa. Keskustelupalstojen kielessä on havaittavissa mm.

Greenbergin & Baronin (1995, 545) kuvaamia merkkejä siitä, miten kieli voi yhdistää ihmisiä ja luoda heille identiteettiä yhteisön jäsenenä. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen kieli muuttuu ja uusia sanoja syntyy koko ajan: esimerkiksi sanonnat "tehdä Muaretit" (raskaus kestää yli 42 viikkoa) tai "tehdä Kielojat" (lapsi syntyy muutamaa viikkoa ennen laskettua aikaa) ovat syntyneet keskustelupalstalla tapahtuneiden asioiden myötä.

T.P: Ota ihmeessä asiasi puheeksi neuvolassa, koska voisitte saada keskusteluapua teille molemmille. Muistathan, että vauvan paras on sama kuin äidin paras. Kun sinä voit hyvin voi vauvakin hyvin. Varmasti osa väsymyksestäsi johtuu Eenulin itkuisuudesta. Ota sekin puheeksi huomenna neuvolassa, aina siihen joihin helpotusta löytyy!

*OMAA NAPAA: Ei supistele, Katsotaan teenkö MUARETIT ! (yli 42 viikkoa)
...käynnistys on torstaina 42+0, mut eihän se välttämättä onnistu ekalla kerralla !*

Me täällä sitten tehtiin "KIELOJAT" ! 02.03.00 klo.00.07 syntyi 4 viikkoa etuajassa pieni poika. pituus 47 cm ja paino 2750g. vauva oli kuitenkin jo tarpeeksi "valmis", joten vältyimme keskolalta. Kotiin pääsimme eilen. Olimme sairaalassa pari ylimääräistä päivää keltaisuuden vuoksi. Synnytys oli nopea ja sanoisin ilman aiempaa kokemusta, että myös helppo palailen asiaan myöhemmin.

Verkkoklinikan keskustelupalstoilla käytetyt ruudulla näkyvät sanat ja kieli ovat todiste siitä, että keskustelupalstojen ihmiset ovat oikeasti olemassa. Verkossa keskustelevat ihmiset ovat Gerlanderin & Takalan (1996, 41-47) mukaan olemassa, sillä verkkoa käyttääkseen ihmisen on oltava olemassa. Internet on kuitenkin vielä pääosin tekstipohjainen ja näin ollen sen käyttäjät ovat olemassa toisilleen teksteinä. Barnesin ja Philipsin (1995, 14) mukaan teksti olemassaolon ilmenemisen muotona on osoitus toisen todellisuudesta, jopa niin että verkossa ihmisen idea ja ihmisten ideat ovat todellisempia kuin he itse: kohtaamme toiset puhtaasti tietoisuuden tasolla, sitä lähemmäksi toisia emme voi koskaan päästä ilman fyysistä yhteyttä, ruumiittomina. (Gerlander & Takala 1996, 41-47.)

Kieli on rakennuskivi siitä, mitä kyberavaruudessa tapahtuu, se on katoavaisempi kuin kirjoitettu kieli ja pysyvämpi kuin tavallinen puhuttu kieli. Tämä jännite voi tuoda ongelmia verkkoyhteisöissä joissa sanoilla on puhutun kielen spontaanisuus ja suoruuus sekä kirjoitetun kielen pysyvyys. (Kolko & Reid 1998, 213.) Keskustelupalstalla keskustelevien ihmisten tavat käyttää kieltä vaihtelevat: joku näyttää kirjoittavat huolellisesti jokaista sanaansa miettien, kun taas toinen kirjoittaa spontaanimmalla ja saattaa näin tahtomattaan jopa loukata toisia ihmisiä.

Keskustelupalstan keskustelijoilla oli käytössä joitakin omia sanoja ja sanontoja. Oman kielen kehittyminen on yhteisön jäsenille esimerkiksi Greenbergin & Baronin (1995, 353-354) mukaan välttämätöntä, ja Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissakin ollaan tekemisissä sellaisten juuri näille keskustelijoille tyypillisten asioiden parissa, että oman kielen kehittymistä lienee vaikea välttää. Vauvanodotuskeskustelijat puhuivat esimerkiksi "suppareista" (supistuksista) ja lähettivät niitä "loppumetрилäisille" (joiden raskaus oli kestänyt lähes 40 viikkoa) zup zup - ilmauksin. Sekä vauvanodotus- että hoitokeskusteluissa käytettiin sellaisia termejä kuten "voimahali", joita lähetettiin niitä tarvitseville tai erilaisia "säteitä", esimerkiksi paranemissäteitä sairaille. Tekstipohjaisissa virtuaaliodellisuuksissa sanat ovat tekoja (Turkle 1996, 15) ja näissäkin keskusteluissa erilaiset "säteet" tai "halit" ovatkin tekoja.

SAIPPARI: Voihan jysäys!! Mä olin ihan varma, että sä oot jo häipynyt!
))))ZUPZUP((((

RAUMAN FLICK: Supistuslähetyt...ZZZZPPPPPPZZZZZZPPPUP

TIINAN RARMUKSELLE lähetelemme paljon paljon
 paranemissäteitä~~~~~

HAITULALLE zemppiä ja (((((VOIMAHALI))), kerrohan kuulumiset!
 Toivottavasti kaikki on hyvin!!!

HUOMIO HUOMIO!! SUPPARILÄHETYS (varokaa te, jotka ette niitä
 tarvitse...) OTTAKAATTEN KIINNI, jotka kaipaillette!!
 TSUPTSUPtsupitsupiZZZUPZZZUPZ ZZUP/(&*)"Q?ZUPZUPZUPZUP
 ZUPtsup TSUP ZUP ZUP ZUP ;-D

SEM vähän sanastoa ISE=internationalservererror Suomeksi: bittitaivas söi
 viestisi:)), RADE=raskaudenajandementia Suomeksi: jos et säilyttäisi odotusaikana
 vauvaa masussasi, toden näköisesti unohtaisit sen jonnekin:))
 NICCI=jokuanonyymityyppi Suomeksi: nimimerkki jolla kirjoitat oman kastenimesi
 sijaan:)) ISSIAS= isienraskaudenajanoireet Suomeksi: selkäkipu jonka vuoksi miehesi
 joutuu kantamaan kauppakassit:)) ON.=omanapa Suomeksi: minä ja mun mahani:))
 SAIKKU= sairasloma Suomeksi: Aika hidastuu ja laskettuaikakin tuntuu venyvän
 vaikka päivämäärä pysyy samana:)) LA= laskettuaika Suomeksi: liikkuva aika:))
 SYNNÄRI= synnytyskertomus Suomeksi: Omanapainen selitys synnytyksen eri
 vaiheista, tällä on tarkoitus saada palstalaiset vuodattamaan liikituksen kyyneliä:))
 TH= terveydenhoitaja Suomeksi: täti hento valkoinen:)) PPS:::ei kai liian
 ryppyotsaista**HIH** Erika2 30+5 = raskausviikot Suomeksi: tästä voi päätellä noin
 suurinpiirtein milloin poistun oletettavasti tältä palstalta:))

Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) mukaan yhteisössä kilpaillaan sanallisen miekkailun avulla (passionate repartee) ja pyritään käyttämään uusia sanoja mahdollisimman taidokkaasti, jolloin tuloksena on dramaattinen vuorovaikutus ja eloisan kielenkäytön kehittyminen: Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelu-palstalla esimerkiksi sanojen "suppari" tai "voimahali" käyttäminen toimivat tällä tavalla. Ryhmän yhteiset fantasiat tuo symbolista yhtenäisyyttä osallistujille. Dramatisoitu viesti on sellainen, johon sisältyy yksi tai useampi seuraavanlaisista: sanaleikki, kaksoismerkitys, kielikuva, analogia, anekdootti, vertauskuva, satu tai kertomus. (Hirokawa & Poole 1996, 92.)

Tunnetiloja ilmaistiin Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa monenlaisin keinoin, esimerkiksi käyttämällä isoja kirjaimia, alleviivaamalla sanoja, hymiöillä, erottamalla jokin tekstin osa esimerkiksi xxxx:llä jne.

En kertakaikkiaan saa esiin kuin viestin sieltä, täältä... MUR MUR

Äitien väsymys lienee ihan samanlaista riippumatta siitä miten lapsi on saanut alkunsa. Tai mistä minä sen tiedän, mutta tiedän ainakin sen, että SINULLA ON OIKEUS KAIKKIIN TUNTEISIISI JA VÄSYMYKSEEN SYLLISTYMÄTTÄ. Syyllisyys vie ihan turhia voimia!

RONJALLE MÄÄÄÄÄÄÄÄRKÄ 5kk -onnittelupusunen!!!!

Tutkittaessa yhteisön jäsenten käyttämää kieltä voidaan havaita niitä piirteitä, joiden avulla jäsenet muodostavat samankaltaisia mielikuvia ja merkityksiä asioista (Frank & Brownell 1989, 213-214). Kieli kertoo siitä, miten ihmiset näkevät erilaisia todellisuuksia (Dandridge 1980 teoksessa Frank & Brownell 1989, 213-214). Kielen ja ajattelun on esitetty olevan tiiviissä yhteydessä toisiinsa (Whorf 1926 teoksessa Frank & Brownell 1989, 213-214). Kuten edellä on todettu, voi yhteisökulttuuri näkyä esimerkiksi yhteisinä ajattelutapoina, joten yhteisön jäsenten käyttämä kieli on tiiviissä yhteydessä sen kulttuuriin. Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskusteluiden pohjalla lienee kirjoittajille yhteinen todellisuus ja ajattelutapa: vauvat ovat elämässä tärkeällä sijalla. Käytössä olevat sanat kertovat paljon Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitopalstojen keskustelijoiden ajatuksista itsestään ja vauva-asioista.

Sitte pikku kalluppi. Viikonloppuna kuulin pätkän miehen puhelinkeskustelua hän kertoi siinä minun olevan pieniin päin. Ei siinä vielä ihan paineet tappiin noussu, mutta sitte se ääliö puhui jotain siunatusta tilasta niin sillon repes. Elikkä mitä mieltä olette näistä ilmauksista. On siunattua tilaa, paksuna olemista, pieniin päin olemista jne.... Mua ainakin loukkaa. Ei kai se voi olla niin vaikea sanoa että mun vaimo on raskaana tai odottaa vauvaa????

Ihmisten välisen platonisen vain kirkkaan ajatuksen varassa toimivan suhteen tavoittelu ei ole kaukana. Waltherin (1996) viestintään tarjoamaa ylimääräistä lisää, "hyper"iä, ei voida saavuttaa kasvokkaistilanteissa, mutta sen saavuttaminen on mahdollista verkkoyhteisöissä, koska viestinnän esteenä tai haittana ei ole fyysisestä ihmisestä tai kontekstista kertovia nonverbaalisia vihjeitä. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluissa käytetään graafisia ikoneita ja merkkejä monenlaisissa yhteyksissä.

PIRI: Tarkistapa viikkosi...eikös niitä kuitenkin pitäisi olla enemmän?!? Vai oonko käsittänyt väärin...viimeksihän sulla oli enemmän kun mulla, eikä sunkaan raskaus oo kai alkanut toiseen suuntaan mennä (?)=o)

AMANDAlle kyseenalaiset 40-onskut :DD

*LEINIKKI myös, ihanaa äippälomaa!!!*kateellisena*;-)*

Todennäköisesti vaimosi tunteet sinua ja meitä muita miehiä kohtaan muuttuvat synnytyksen aikana. Esimerkiksi: "#%?(%#n ##%?" ☺@@, tämä on kaikki sun syytä!!!!".

Verkkomaailmassa kehittyy uusia ilmaisumuotoja, kuten hymiöitä ja muita graafisia ikoneita, jotka syntyvät välimerkkien avulla. Asioiden korostamiseen tai painottamiseen on myös syntynyt uusia tapoja, niitä voidaan ilmaista esimerkiksi tähdillä tai isoilla kirjaimilla. Omia ainutlaatuisia vitsejä voidaan myös ilmaista tai korostaa graafisten ikoneiden avulla. (Baym 1998, 52-53.)

Täälläpä on ollut tunnepitoista keskustelua viimepäivinä. Tottahan on, että kirjoitetut viestit voi yleensä tulkita monella eri tavalla, kun jää tuo oheisviestintä puuttumaan, että jutut voidaan ymmärtää täysin päinvastoin, kuin kirjoittaja on niitä tarkoittanut. Mutta eipä näistä aiheista enempeä.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa esiintyviä edellä kuvattuja visuaalisia ikoneja voidaan pitää Leen (1997, 288-291) kuvaamina tunneikoneina. Keskustelupalstoilla on siis mahdollista ilmaista tunteita myös tekstipohjaisen keskustelun avulla, ja ne tuovat keskusteluihin mukaan nonverbaalisen aspektin. Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskusteluissa onkin usein vahvoja tunteita mukana: ikonien avulla keskustelija voi huutaa, kiroilla, iloita, lähettää toisilleen halauksia tai vaikkapa ruusuja, osoittaa hämmästyneisyyttä tai vaikkapa paljastaa oman tietämättömyytensä.

Tunneikoneiden käyttö vaatii ymmärrystä erikoistuneista koodeista. Lukijan pitää päätellä kontekstista, kuitenkin, onko tunneikoni merkkinä kirjoittajan omasta asenteesta vai merkkinä siitä, millaista asennetta kirjoittaja haluaa saavuttaa lukijassa. Kuten nämä käyttötavat osoittavat, tunneikoni tuo kirjoitettuun viestintään sellaisen merkkisysteemin, joka yleensä rajoittuu puhuttuun viestintään: kasvojen ilmeet. Esimerkiksi isojen kirjainten käyttäminen merkitsee huutamista. Tunneikonien myötä näppäimistön kirjaimet ja numerot muuttuvat loputtomiksi mahdollisuuksiksi luoda uusia merkkejä. Luovilla tunneikoniratkaisuilla kirjoittajat voivat kontrolloida ja muunnella ilmaisujaan samalla tavalla kuin puhujat ovat aiemmin tehneet nonverbaalisten viestien avulla kasvokkaistilanteessa. Verkkoviestintä yhdistää tekstipohjaista ja fyysistä viestintää (Lee 1997, 288-291.) Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskustelijat tuntevat keskusteluissa käytetyt tunneikonit ja uusi tulokas oppii ne helposti tarkkailemalla muita.

Friedrich Nietzsche (1878/1986, 16) teoretisoi kielen itsessään toiseksi tai virtuaaliseksi maailmaksi, joka on "todellisuuden" vastakohta ja sen ulkopuolella. Nietzsche kirjoitti: "The significance of language for the evolution of culture lies in this, that mankind set up in language a separate world beside the other world, a place it took to be so firmly set that, standing upon it, it could lift the rest of the world off its hinges and make itself master of it." (Poster 1998, 188-189.)

Ohjelmointi sallii ihmisten muuttaa ympäristöään jossa viestintä tapahtuu. Ohjelmointi mahdollistaa enemmän ihmiselle kuin se, että hän olisi vain osa viestien virtaa. Ohjelmointi pitää aina tunnistaa ensisijaisena kyberavaruuden kielipelinä. (Beaubien 1997, 186.) Ohjelmoijalla on varmaankin ollut vaikutusta siihen, millaiseksi Verkkoklinikan keskustelut ovat rakenteeltaan muotoutuneet, mutta se kieli, mitä keskusteluissa käytetään, lienee kuitenkin keskustelijoiden itsensä käytössä kehittynyttä ja keskustelijoiden omasta elämästä nousevaa yhteistä kieltä. Sellaisia Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluja kuvaavia symboleja kuten rakennuksia, autoja, yleisötiloja jne. keskustelupalstoilta ei löydy palstojen luonteen vuoksi. Yksi varsinainen kuvasymboli löytyi kuitenkin kummaltakin palstalta, nimittäin

vauvanodotuskeskustelupalstalta ja

vauvanhoitokeskustelupalstalta. Nämä ovat esimerkkinä ohjelmoijan vaikutusvallasta Verkkoklinikan keskustelupalstoilla, sillä vain hänellä on mahdollisuus luoda keskusteluihin tämänkaltaisia kuvallisia symboleja.

5.1.4 Tavat, käytännöt ja rituaalit

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluista oli myös löydettävissä monenlaisia käyttäytymistapoja ja rituaaleja. Tähän kategoriaan löysin seuraavanlaisia teemoja: henkilöön, tehtävään, sosiaalisuuteen ja yhteisöön liittyviä rituaaleja, keskustelupuheenvuorojen yhtenäistäminen tunnustekenttien avulla, puheenvuoron aloitukseen liittyvät tavat, isojen kirjainten käyttäminen komementoitavan aiheen tai komentoivan nimimerkin kohdalla, puheenvuoron lopettamiseen liittyvät tavat, viestin päättäminen nimimerkin merkitsemisellä (ja raskausviikko/lapsen ikä). "Oma napa" tai "vauvan napa" tarkoitti keskusteluissa itsestä kertovaa asiaa. Tyypillisiä käyttäytymistapoja näillä keskustelupalstoilla oli myös kirjoittajien onnistumisista onnitteleminen ja onniteluista kiittäminen. Rituaalistista toimintaa oli mm. vauvanodotuskeskustelupalstan Pankkijono ja lettujen syöminen täysien kymmenien raskausviikkojen kohdalla.

Tämän tutkimuksen keskustelupalstoilla on havaittavissa monenlaisia tapoja ja käytäntöjä, sekä jokapäiväisiä rituaaleja ja tiettyihin etappeihin liittyviä rituaaleja. Rituaalit voivat olla henkilöön liittyvä rituaaleja (personal rituals), tehtävään liittyviä rituaaleja (task rituals), sosiaalisia rituaaleja (social rituals) tai yhteisöön liittyviä rituaaleja (organizational rituals). Henkilörituaali liittyy jonkun tietyn henkilön rituaalinomaiseen käyttäytymiseen (esimerkiksi Verkkoklinikan vauvanodotuskeskustelupalstoilla Lilaloo pitää yllä Pankkijonoa), tehtävärituaali liittyy jonkin tietyn tehtävän rituaalinomaiseen suorittamiseen (esimerkiksi lettujen syöminen kun on saavutettu tasakymmeniä raskausviikoissa), sosiaalinen rituaali vahvistaa työn ulkopuolisiin asioihin liittyviä henkilösuhteita (esimerkiksi oman paikkakuntalaisten tapaamiset) ja yhteisörituaalit ovat rituaaleja, joihin kaikki yhteisön jäsenet osallistuvat säännöllisesti (esimerkiksi onnitellut uusien etappien saavuttamisista). (Pacanowskyn & O'Donnell-Trujillon 1983.)

Tavat, käytännöt ja rituaalit näkyvät kaikessa Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelussa. Ennen varsinaisen viestin alkua Verkkoklinikan keskustelupalstojen viesteihin tulee eräänlainen ohjelmoijan ohjelmoima tunnustekenttä, josta viestin kirjoittaja on heti tunnistettavissa, ja joka näyttää jokaisen kirjoittajan kohdalla hieman

erilaiselta riippuen siitä, minkälaisia tietoja kirjoittaja on halunnut kenttään laittaa. Tunnistekenttä voi näyttää esimerkiksi tällaiselta:

Viestinro: 179044

Päiväys: 17.2.2000 22:43

Nimimerkki: AnselmiPanda

Ikä: 24 Jere 2/96 Milla 9/97 LA 20.4.00 Hki

Useimmissa sähköpostisysteemeissä on alussa vaatimus, että lähettäjä kirjaa keneltä, kenelle ja otsikko -kentät. Koska tämä paljastaa sekä lähettäjän että vastaanottajan ihan aluksi, sähköposti ei tarvitse "Dear John" or "Sincerely, Sue" -lausuntoja. Tervehdyksen ja lopetuksen poissaolo muuttaa tuttua dynaamista kirjeenvaihtoa, ja paljastaa samalla tärkeitä eroja elektronisen ja paperikielen välillä. (Lee 1997, 279-281.)

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen kulku noudattaa tietynlaista kaavaa. Rothenbulerin (1998) mukaan kaikki rituaalien muodot viestivät jotakin. Rituaalit ovat aina symbolista toimintaa sosiaalisissa tilanteissa, ja siksi ne ovat aina kuin olisivat luettavaksi kirjoitettuja. Rituaalin tehokkaat mekanismit ovat viestinnällisiä välineitä (tässä: vauvanodottajasta vauvan hoitajaksi siirtyminen esimerkiksi Pankkijonon kautta). Symbolinen tehokkuus on todellista tehokkuutta ja sosiaalisesti muodostettu todellisuus on todellista todellisuutta. (Rothenbuhler 1998, 53-61.)

Lähes kaikki tutkittavien keskustelupalstojen keskustelijat aloittivat puheenvuoronsa jonkinlaisella tervehdyksellä.

ILTAA MAMMAT:-)))!

Iltaa mahakkaat,

HYVÄÄ YSTÄVÄNPÄIVÄÄ KAIKILLE MAMMOILLE JA MUKELOILLE!!!!

Heippa kaikille!

Keskustelun "sääntöihin" kuului se, että aihe, jota kommentoitiin tai henkilön nimimerkki, jolle kommentoitiin, kirjoitettiin isoilla kirjaimilla. Yleensä aihe tai nimimerkki isoilla kirjaimilla kirjoitettuna löytyi ensimmäisenä lauseen alusta.

ONNEA käveleville lapsosille JANILLE ja KATRILLE. KATRI ei ole varmaan tietoinen, ettei ihan noin nuorena ruukata kävellä =D

NUKKUMAANMENOAIKA: Meilläkin on jo "pitkään" myös menty nukkumaan vasta noin klo 01 aikoihin (HANNI!).

*KIITOS PIIPERO, GNU, SINI ja MIRJAMI, HAITULA, RÖLLITÄR
onnitteluista!*

PUUROGALLUP: tykkään kyllä. Tällä hetkellä menossa 4 viljaa.

Oman tekstin loppuun kirjoitettiin yleensä oma nimimerkki sekä palstasta riippuen vauvanodotuskeskustelupalstalle raskausviikot tai vauvanhoitokeskustelupalstalle lapsen ikä.

Jade (34+0)

Piri ja vili 33+4!!!

Repe ja Pauliina huomenna 3kk

Soleil & konttaava Patrik (7 ½ kk)

Omasta itsestä tai omasta lapsesta kertovat jutut ilmaistiin OMA NAPA- tai VAUVAN NAPA –otsikoilla. Oma napa –otsikointi oli kuitenkin yleisempää vauvanodotuskeskustelu-palstalla ja vauvanhoitokeskusteluissa omien vauvojen asiat ilmaistiin useammin ns. leipätekstissä.

OMA NAPA soitteli eilen ystävälle, joka pari viikkoa sitten synnytti tyttösen.

OMA NAPA on vielä yhdessä koossa... Supparit jatkuivat yöhön asti.

Meille ei sen kummempaa. Iida on edelleenkin yhtä ihanainen, nukkunut nyt jo kauan ilman yöheräämisiä ja kaikki ok!

Liittämällä tavalliseen työntekoon intohimon (passion) merkkejä, voidaan tylsistä, rutiininomaisista asioista tehdä kiinnostavia. Pacanowskyn ja O'Donnell-Trujillon (1983) mukaan tavallisin tapa on käyttää tarinoita innoittamaan työntekoa. Kaikki kertovat tarinoita työstään, ja monesti nämä tarinat voivat olla eloisia ja dramaattisia. Tarinoita kerrotaan yhä uudelleen ja uudelleen ja ihmisistä on mukava toistaa samoja tarinoita. Tässä tutkimuksessa työntekoa ovat vauvan odottaminen tai hoitaminen, ja keskustelijat vertaavatkin muiden jokapäiväisiä asioita omiin asioihinsa.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelupuheenvuorot päättyvät yleensä lopputervehdykseen.

Nyt päiväunille, AATU JA ÄITYLI

Nyt poika sanoi näää, mikä tarkoittaa että on nälkä! Heippa Reipas

Pahoittelut ja varoittelet omien viestien pituudesta tai asioiden ilmaisusta aloittavat tai lopettavat silloin tällöin puheenvuoron. Tämä lienee merkki siitä, että keskustelijat ovat tietoisia keskustelun kirjoittamattomista "säännöistä" mutta eivät aina pysty tai halua noudattaa niitä.

Kiire töissä jatkuu, enkä ole ehtinyt selailla viestejä kovinkaan paljon, jotakin kommentoitavaa kuitenkin.

Anteeksi jo etukäteen tämä MEGAviesti...

Käyttäytymisnormeilla tarkoitetaan sitä, että yhteisössä luodaan rakenteellisia ja sosiaalisia sanktioita niitä vastaan jotka käyttävät huonosti ryhmän tarkoituksen pääsemisen keinoja (ks. esim. Baym 1998, 60). Tämän tutkimuksen kohteena olevien keskustelupalstojen keskusteluissa ei noussut esille varsinaisia sanktioita niille, jotka eivät osanneet toimia ryhmän normien mukaisesti. Kuitenkin heitä saatettiin opastaa käyttäytymään normien mukaisesti.

Uusista etapeista onnitteleminen ja onniteluista kiittäminen ovat myös luonteenomaista vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa. Onnentoivotusten myötä on saavutettu erilaisia etappeja, kuten ylitetty tiettyjä raskausviikkoja tai lapsi on oppinut uusia taitoja. Onnittelet tapahtuvat yleensä henkilökohtaisesti nimimerkki mainiten, ja usein onnittelet kiitetään myös henkilökohtaisesti jokaista nimimerkkiä puhutellen, jolloin nimimerkkilistat saattavat olla hyvinkin pitkiä.

MIKSULLE onnittelet liikkeistä.-)

KULKURI Onnea 20:stä ja TOTTAKO onnea 30:stä!!! HENRIKALLE toivotan näin hiukan jo etukäteen onnea 20:stä!!!

KIITOS kaikille meitä onnitelleille!!!)

TERHUKKA, kiitos synnäristä. Tuli niin omat synnytykset mieleen. Minäkin yritin ponnistusvaiheessa potkia kättilöä pois vaikka olisi pitänyt ponnistaa=)

Vuorovaikutus ei onnistu omalla painollaan. Resurssit joista osallistujat ammentavat voimaansa kun he kirjoittavat viestejään ja säännöt, jotka kertovat mitä he voivat tehdä, tulevat lukuisista ulkopuolisista lähteistä. Keskeisimpiä olemassa olevia voimia jotka luovat tietokonevälitteisiä yhteisöjä ovat aikaan sidotut rakenteelliset tekijät, ulkoiset kontekstit, systeemin infrastruktuuri,

ryhmän tarkoitukset ja päämäärät ja osallistujien ja ryhmän olemukset. Nämä tekijät vaikuttavat toinen toisiinsa luodessaan ryhmän sosiaalisten suhteiden olemusta. (Baym 1998, 62.)

Monenlaiset rituaalit kuten vauvanodotuskeskustelupalstalla lettujen syöminen tiettyjen raskausviikkojen kohdalla tai Pankkijono, johon pääsevät tietyn raskausviikon ylittäneet odottajat odottamaan "talletuksen nostoa" eli vauvan saantia ovat tärkeä ja jopa viihteellinen elementti keskustelupalstojen keskusteluja. Niiden avulla pyritään saamaan etäisyyttä joskus vakaviinkin asioihin huumorin avulla.

Oma, Miehen ja Dessutomin napa saivat eilen siis perinneruokaa, eli lettuja:) Nyt sitten jäädään odottelemaan seuraavia etappeja...

PANKKIJONO

TALLETUKSEN NOSTANEET:

ANNABELLA: poika 1.2.00 klo 20.55, paino 3610g, pituus 50cm, rv 38+2

SURFFAILIJATAR: kaksostytöt 7.2.00 klo ?, painot ?, pituudet ?, rv 29+0

ELLINOORA: poika 13.2.00 klo 3.17, paino 3800g, pituus 51cm, rv 39+0

@}}-----}}-----}}-----}}/-----

TISKILLE ASTI PÄÄSSET (vai ovatko jo vuoronsa käyttäneet?):

Saippari 41+1

Mariella 41+0

Daalia 40+5

Hylje 40+4

Kimara/Annikki 40+3

Kengu ja Ruu 40+2

LOPPUSUORALLA:

Amanda 39+6

Hanna M 39+6

Virpi 39+5

Muaretti 39+4

Kalat 39+2

Purri 38+6

Rauman Flick 38+6

Pony 38+5

Asterix 38+4

Hansuli 38+3

Minsu 38+1

Mari Johanna 38+1

Kukka-Maaria 38+0

Rokkimamma 37+6

Muumimasa 37+6

Sade 37+5

Maini 37+3

Tuuti 37+2

Solja 37+1

Tippi 37+0

Lilleri 36+5

Sisko 36+3

Satru 35+3

Joanna 35+3

Mirjami 35+1

Leinikki 35+0

ENSI VIIKOLLA JONOTUSNUMERON SAAVAT:

Natalie 34+6

Nimim. N 34+5

Kieloja 34+2

Kerstin 34+2

Jade 34+0

Neiti tiedottaa: Pankkijonoon pääsee ylitettyään viikon 34. Julkaisupäivä on keskiviikko. Jos on ollut yli kolmen viikon tauko, putoaa listalta, mutta ilmaannuttuaan takaisin, otamme sen huomioon seuraavan viikon jonossa.

Mahdollisista virheistä tulisi ilmoittaa yllä olevaan osoitteeseen, palstalla ilmoitetut asiat saattavat jäädä huomiotta. Pahoittelemme mahdollisia ruuhkia =>

Fantasiaketjulla tarkoitetaan symbolisen yhtenäisyyden teoriassa sitä, kun ihmiset lähtevät mukaan johonkin mielikuvitukselliseen tarinankulkuun. Dramatisoidun viestin sisältöä kutsutaan fantasiateemaksi. Kun dramatisoidut viestit koetaan yhteiseksi, puhutaan symbolisen yhtenäisyyden teorian mukaan ryhmäfantasiasta. Kun samanlaiset dramatisointimateriaalit kuten sanaleikit, kertomukset, kielikuvat ja analogiat jatkuvasti esiintyvät ryhmän tapaamisissa eri konteksteissa, voidaan sitä pitää todisteena symbolisesta yhtenäisyydestä eli ryhmän jaetusta tietoisuudesta. (Hirokawa & Poole 1996, 93-95.) Verkkoklinikan vauvanodotuskeskustelupalstan Pankkijono voitaneen nähdä tämän teorian kaltaisena fantasiateemana, koska kaikki keskustelijat vaikuttavat lähteneen innolla mukaan siinä, että raskauden loppuaikaa verrataan pankissa asioimiseen, jossa tietyn raskausviikon ylittäneet saavat "jonotusnumeron" vauvan saamiseen, "tiskille asti päässeet" ovat ylittäneet lasketun aikansa, "talletuksen nostaneet" ovat saaneet vauvan jne. Pankkijonofantasiassa "pankkineiti palvelee toisia nopeammin kuin toisia", jonka kaikki ymmärtävät samalla tavalla: toiset saavat lapsen aikaisemmilla raskausviikoilla kun taas toisilla raskaus kestää enemmän kuin 40 viikkoa.

Rituaali on pitänyt keksiä jossain vaiheessa, vaikka ne usein esitetäänkin ajattomina. Yleensä rituaalin alkuperä jakautuu monien ihmisten, paikkojen, aikojen ja kiinnostusten kesken. Kun näin ei ole, ja tietty ihminen, ryhmä tai instituutio voidaan identifioida rituaalin keksijäksi, ja varsinkin jos rituaali liittyy niiden käytännöllisiin intresseihin, silloin suurin osa ihmisistä epäilee rituaalin aitoutta. Rituaalit ja formaalit instituutiot liittyvät toisiinsa: sekä ihmiset että yksilöt ja instituutiot kehittävätkin rituaaleja ja perinteitä koko ajan

tai ainakin he ritualisoivat eli korostavat asioiden ritualistisia piirteitä jatkuvasti. (Rothenbuhler 1998, 50-51.) Verkkoklinikan keskustelupalstojen rituaalit vaikuttavat "aina" olleen olemassa, eikä niiden keksijää rituaalien yhteydessä nimetä. Ne ovat siis muotoutuneet osaksi keskustelupalstojen jokapäiväistä toimintaa. Nämä keskustelupalstat ovat toimineet vuodesta 1997, ja lähes kaikki keskustelut on arkistoitu (nimimerkkien käytöstä poistamisen yhteydessä kaikki nimimerkin lähettämät viestit poistuu), joten joidenkin rituaalien alkuperä ja keksijä saattaisi olla salapoliisityön myötä löydettävissä. Toisaalta, rituaalit ovat keskustelupalstalaisille "yhteistä omaisuutta", joten ehkä niiden alkuperää ei kannatakaan selvittää.

5.1.5 Identiteetti, roolit ja valta

Identiteetti, roolit ja valta -kategorian alle yhdistin Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilta löytämiäni teemoja kuten keskustelua omasta ja muiden keskustelijoiden olemuksesta, itsestä kertominen, äitiyden pohtiminen, hyvän ja pahan olon purkaminen, tiedon jakajana tai hakijana toimiminen, oman tai muiden aseman korostaminen, keskustelijan viestien pituuden tai kirjoittamisen useuden vaikutus kirjoittajan merkitykselle keskustelupalstalle, internetiin pääsyn merkitys, moraalisiin ja etiikkaan liittyvät asiat, vallan ilmeneminen kielen kautta ja asiantuntijuuden ilmeneminen.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelijat vaikuttavat kaikki olevan naisia (syksyllä 2000 vauvanhoitokeskustelupalstalla on mukana ollut yksi mies). Keskustelujen aiheet liittyvät tiiviisti naisten elämään, tekstien kieli vaikuttaa naisten kirjoittamalta, ja viimeistään tietyn paikkakunnan keskustelijoiden tapaamisissa nimimerkkien takana olevan ihmisen sukupuoli paljastuu. Internet on uusi elementti tietokonekulttuurissa, joka on vaikuttanut siihen, että identiteettiä pitää ajatella moninkertaisena. Internetissä ihmisillä on mahdollista rakentaa yksi oma minuus kierrättämällä sitä monien minuuksien läpi. (Turkle 1996, 178.) Verkossa voidaan anonyymisti luoda vaihtoehtoisia versioita omasta itsestä ja uutta identiteettiä voidaan käyttää uudelleenlaisessa interaktiossa (Baym, 1998, 54).

PIKKUÄITI: mää kauheesti yritän olla sivistynyt, tosielämässä oon tarja halonen, mutta pressana olo on niiiiin tylsää, että täytyy keksiä tällasia roolihahmoja..=))))))

PIKKUÄITI kirjoitti viisaasti ja nätisti palstan hengestä. Itse kauhistelin tänään omia kirjoituksiani kun tajusin, että olin esim. myöntynyt epäilemään UNELMA2:n aitoutta, vieläpä en edes hänen kirjoituksia lukeneena vaan muiden kommenttien perusteella. Me kaikki jotka tätä vatvoimme teimme typerästi, ja pyydän omalta osaltani anteeksi. Tämä palsta ja sen keskustelijat on mielestäni - siis on ollut ja on edelleen - todella myönteinen, kannustava ja ymmärtäväinen, ja tähän on mielestäni

saatava kirjoittaa myös poikkeavia ajatuksia ja käyttää nimimerkkiä ja anonyymisuutta hyväkseen niin paljon kun itsestään tuntuu sopivalta, ilman pelkoja. Ja pitää myös muistaa että tämä on keskustelupalsta, eikä kovin paljon keskustelua synny jos kaikki ovat aina ihan samaa mieltä. Asiallisesti voi keskustella vaikka mielipiteitä on monia, ja niin on täällä mielestäni useimmiten tehtykin. Tästä palstasta on ollut ainakin minulle enemmän hyötyä kuin mistään kirjoista tai neovolasta tms, toivon että se jatkossakin monille tuoreille äidille olisi yhtä hyödyllinen.

UNELMA2: Pyydän minäkin anteeksi, jos olen pahoittanut mielesi epäilemällä olemassaoloasi. Jotenkin vain nuo viestisi tuntuivat vähän ristiriitaisilta. Mutta kukapa täällä voi oikeasti todistaa olemassaolonsa:)

UNELMA2 on tainnut herättää täällä tunteita. Joku uskoi hänen olevan "feikki", jos on, niin kannattaa varmaan jättää omaan arvoonsa, mutta jos ei, niin ei kai täällä tarvitse kutsua ketään "huonoksi äidiksi"?

Joku oli ruvennut laittamaan tuonne Verkkoklinikan johonkin muuhun keskustelupalstalle samankaltaisia nikkejä kuin muilla jo oli, ja kirjoittamaan täyttä pa.... tavallaan toisen nimissä.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelijat kertovat itsestään jotain jokaisella kirjoittamallaan sanalla. Vauvoista ja odottamisesta puhutaan eniten, joten ne lienevät ensisijalla keskustelijoiden tärkeysjärjestyksessä. Mutta keskustelijat paljastavat silloin tällöin muitakin asioita itsestään, esimerkiksi ruoanlaittotaidoistaan, heikkouksistaan, parisuhteestaan ym. Eivätkä kaikki itsestä kerrotut asiat suinkaan aina ole positiivisia asioita. Verkkoidentiteetillä tarkoitetaan viestintätaitoa, sitä, miten kukin osaa tulla esille tekstin ja tekstipohjaisten ikonien avulla, miten hän osaa esittää itsensä mahdollisimman edullisessa valossa. Verkon käyttäjä pystyy hyvin tietoisesti rakentamaan itsestään haluamaansa verkkoidentiteettiä, joka voi olla hyvin erilainen kuin mitä hän todellisuudessa on. (Phillips & Barnes 1995, 23 artikkelissa Gerlander & Takala 1996, 41-47.)

Ilman tekstin rajoittunutta kommunikaatiomuotoa ihminen ei ole olemassa. Aste jolla yksilön verkkoidentiteetti on olemassa on tulosta yksilön osallistumisesta ja osallistuminen on tulosta itsestäkertomisen kontrollista. (Cutler 1997, 326.) Se, että keskustelijalla on jokin identiteetti Verkkoklinikan vauvanodotus- tai vauvanhoitokeskustelupalstalla, on seurausta siitä, kuinka paljon hän on itsestään palstalla kertonut tai millaisia keskustelunaiheita hän on kommentoinut.

Sain kuin sainkin paistettua ne pari mustikkapiirakkaa, eikä tehnyt edes tiukkaa. Se tosin tekee, että saan pidettyä näppini niistä erossa lauantaihin asti, hihii... Mötkis on muuten tänään liikkunut TOSI hyvin (KOPKOP), toivottavasti näin jatkuu...

Omaa napaa... ei supistele enää ollenkaan... mutta ei ole kyllä hyvää ollakkaan. Sattuu kun kävelee (=liitoskipuja) ja selkää rupeaa särkemään jos istuu. Tänään on mun vanhemman pojan ensimmäinen nimipäivä. Tinon päivä. Nyt tarttis oikein juhlan kunniaksi leipoa ja silleen. Ja ikkunatki tarttis pestä... mukavaa päiväanjatkoa kaikille!!!

Oli ihana huomata että en ole ainoa jolla on masennuskausi menossa. Mulla on ollut nyt viikon verran tosi paha olla itkettää ja suututtaa ja kaipaamaan todella paljon tällasilla hetkillä äitiäni joka kuoli aika tasan vuosi sitten olisi joku jolle jättäisi lapset ja pääsisi johonkin ihan yksin.

Eli nyt taas minulla on huonoista huonoin omatunto, kun en olekaan niin hyvä äiti kun olin päättänyt olla ja miehen kanssakin on kränää. Minun taitaa olla aika hakea jostain apua. Olisi kyllä pitänyt hakea jo raskausaikana. Olen sen koko ajan tiennyt, mutta jotenkin on hirmu vaikea myöntää, että tarvitsee ulkopuolisen apua eikä itse pysty hoitamaan asiaa. Minulla on huomenna jälkitarkastus. Toivottavasti uskallan ottaa asian vaikka siellä puheeksi ja saadaan apua sitä kautta. Luulen, että jos saataisiin miehen ja minun väliset suhteet kuntoon, niin kaikki muukin korjaantuisi siinä sivussa. Mutta niin kauan kuin tämä meidän suhde menee miten sattuu, niin menee kaikki muukin.

Tunteisiin liittyvät asiat kuten oman hyvän tai pahan olon purkaminen tai äitiyden olemuksen pohtiminen nousevat myös usein esille keskusteluissa. Tällöin keskustelupalsta voi joskus vaikuttaa psykiatrin vastaanotolta, jossa ei kuitenkaan ole psykiatreja, vaan jossa ihmiset auttavat toinen toisiaan jakamalla kokemuksiaan ja tukemalla toinen toisiaan.

*ANNINA ja lapsen syömättömyydestä syyllistyminen: arvaapa onko enemmän kuin tuttu tunne? Maillähän Kaisa on edelleen täysin letkuruokinnan varassa kuten on ollut koko ikänsä nielun toimimattomuuden takia. Koko ensimmäinen vuosi oli yhtä syömisen jaanausta ees taas. Ensin vastasyntyneenä tytöllä oli olemattoman huono imurefleksit eikä maitoa mennyt kuin korkeintaan 10 ml kerrallaan. No, minulle sanottiin että usein kiinteät menee sitten paremmin. Eikä ***kele menneet kuitenkaan. Yöllä mietin juuri noin kuten sinäkin Annina, että entäs jos se johtuu minusta, teen varmaan jotakin väärin, miksen ole parempi tässä hommassa, tietääkö kaikki muut mistä on kyse ja minä vain en...loputtomiin.*

PIKKUMYY: Minä olen paljon miettinyt sitä, että olisinkohan ihanampi, kärsivällisempi ja jaksavampi äiti, jos olisi pitänyt ponnistella ankarasti saadakseen nämä lapset. Mutta lopputulokseni on, että tavallaan niin kuin aikaisemmat kärsimykset menettävät ainakin suurimman tehonsa, kun uusia ja kenties isompia tulee vastaan (tarkoitin mm. kuolemanväsymystä). Niin ollen nyt ei mielessäni

varmaan pyörisi ollenkaan odotuksen vuodet, kun olen räittäväsynyt ja läpeeni kyllästynyt koko pentusirkukseen. Enkä nyt tällä halua loukata ketään, mutta suoraan sanon, että kamalan väsyneenä tulee jopa mieleen, että kunpa en olisi koskaan ITSE edes syntynyt, saatikka sitten jotkut muut.. heheh.. Enkä tarkoita perheen ulkopuolisia henkilöitä.

Alkoi taas kamalasti hirvittää tämä koko juttu. Mitäs jos se todellakin menee kesken? Sitten ei meillä ole kuin yksi lapsi, sillä enää en kyllä tähän rääkkiin uskaltaudu, kun joka raskaus tuntuu olevan yhtä hermosotaa, pahoinvointia ja ongelmaa alusta loppuun asti. Onneksi on edes se yksi päivänsäde jo olemassa.

Havaittu tuki liittyy tuen saajan kognitioihin eli havaitun tuen kokeminen ei edellytä suoranaista tuen tarpeen osoittamista eikä myöskään tuen toteutumista viestintäkäyttäytymisessä, vaan se on yksilöllinen konstruktio, joka perustuu vuorovaikutussuhteiden laatuun (Mikkola 2000). Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluissa henkii toisten tukeminen. Keskustelupalstalle kirjoitetut sanat ovat jonkun ihmisen ajatuksia, ja siten vuorovaikutussuhteet keskustelupalstalla vaikuttavat olevan hyvin tukea antavia, ja joistakin puheenvuoroista on selvästi havaittavissa se, että tuki myös otetaan vastaan.

Itsestäkertomisen kontrolli luo tietynlaista valuuttaa jota käytetään jotta vuorovaikutus pysyisi liikkeessä. Tutkimuksissa on havaittu joitakin itsestäkertomisen välineitä. Kaikilla tavoilla ei itsestä kerrota yhtä lailla, mutta kaikki toimivat kontrollin välineinä: 1) myöntelee tai teeskentelee tietämätöntä, pyytää apua tai ideoita, 2) tuo julki henkilökohtaisia tietoa ja haastaa muutkin tekemään samoin, 3) välttää paljastamasta henkilökohtaista tietoa mutta osallistuu taustalta ironisella kommentoinnilla, tarkentamalla faktoja, käyttämällä kielipeliä ja arvioimalla kriittisesti keskustelijoiden viestintää, 4) vakiinnuttaa vaikutusvaltaa, joka perustuu kunnioitukseen ja kokemukseen tai siihen, että muut tietävät henkilöhistorian, 5) vakiinnuttaa luottamuksen jakamalla omia aikomuksia, motivaatioita ja tavoitteita, 6) on vuorovaikutuksessa vain niiden kanssa, jotka kertovat itsestään henkilökohtaista tietoa, 7) vakiinnuttaa oman läsnäolon kiistelemällä asioista, provosoimalla ja korjaamalla muiden virheitä. (Cutler 1997, 32.) Kaikkia edellä mainittuja itsestäkertomisen tapoja on havaittavissa myös Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluissa.

Verkkoklinikan keskustelijoilla on monenlaisia eri rooleja. Muiden neuvominen ja neuvojen etsiminen, tiedon jakaminen ja hakeminen ovat sitä tarpeellista toimintaa, joka lienee yksi tärkeistä syistä olla mukana tällaisella keskustelupalstalla. Keskustelupalstojen keskusteluissa eri asioista tietävät ihmiset kohtaavat toisensa, ja usein keskustelupalstalta saakin hyödyllistä tietoa silloin kun sitä kaipaa ja näin voi välttyä esimerkiksi puhelinsoittokierroksilta eri tahoille.

Ja Herran Jestas, jos jotakin vain hiukankin supistelee, tai epäileekin että supistelee, KIPINKAPIN lääkärin luö päivöstyksenä, yötä myötenkin. Niiden suppareiden kanssa ei ole leikkimistä!! Itse lähdin heti NKL:lle kun supistelut alkoivat 1.3. ja tosissaan ottivat ja osastolle laittoivat.

Vielä OULULAISET missä kannattaisi käydä yksityisellä ultrassa? Ei ole kaupungin sairaalapalvelut oikein tuttuja kun tähän mennessä ei oo yths:ää kummempaan tarvinnu turvautua.

DAJM: Seuraavat ovat laillistettuja Emmaljungan jälleenmyyntiliikkeitä: AS GREIFTO (Distributor) Pärnu mnt 139C 11317 Tallinn, BEEBIKESKUS (Shop) Mail address: Pärnu mnt 139C Telephone 656 3306//Fax 656 3311 E-mail: info.ee@emmaljunga.se

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelijoita yhdistäneenä ainakin mielenkiinto vauvoja kohtaan, mutta toisaalta he varmaankin ovat hyvinkin erilaisia ihmisiä omine persoonallisuuksineen. Kun forumissa on monia osallistujia, vuorovaikutuksesta tulee keino jolla osallistujat luovat sosiaalista identiteettiä kylmäkiskoisena, suostuttelijana, kriittisenä, välittäjänä, vihanlietsojana, päätöksentekijänä, yhteistyöhön pyrkivänä, tai rauhantekijänä säilyttääkseen jäsenyytensä ryhmässä tai pitääkseen ryhmää koossa. Hierarkkinen asema perustuu osittain taidokkaaseen kielenkäyttöön, jota tukee teknologian vuorovaikutuksellisuus. (Cutler 1997, 325.)

Yhteisön politiikalla (organizational politics) ja toimintatavoilla Pacanowsky ja O'Donnell-Trujillo (1983) viittaavat siihen, miten yhteisössä luodaan ja vahvistetaan valtaa ja vaikutusvaltaa. Tämä tapahtuu esimerkiksi korostamalla henkilökohtaisia vahvuuksia, vahvistamalla liittolaisten asemaa, asettamalla asioille ehtoja tai neuvottelemalla niistä. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskusteluissa käytetään kaikkia edellä mainittuja keinoja: esimerkiksi jos jollakin on vahvuuksia tietyllä elämän osalla, hän tuo ne esille, tai jos joku ulkopuolinen kirjoittaja "hyökkää" jotain oman keskustelupalstan keskustelijaa vastaan, muut liittoutuvat "hyökkääjää" vastaan.

Muut internetin keskustelupalstat vilahtelevat silloin tällöin keskusteluissa mukana. Jotkut keskustelijat näyttäisivät elävän moniakkin "virtuaalielämiä" eli keskustelevat monenlaisilla keskustelupalstoilla.

Aiheesta olisi niiin paljon puhumista ja itsellenikin on siitä kokemusta (opetustyö Pariisin Suomi koulussa, kaksikielisiä lapsia) ja "kirjatietoa" jonkun verran... mutta odotellaan hiukan että löytyykö jo valmiina aiheesta keskustelupalsta tai postituslista. Olen pannut ilmoituksia nettiin hiukan sinne sun tänne, ellei palstaa löydy, kehitän itse jotakin.

Neuvoksi kaikille joista tuntuu että olet liian hyvällä tuulella, niin menkää lukemaan tuota Vauvalehden palstaa. Tosi jyrkkiä mielipiteitä ja kauheaa syyllistämistä asiasta kuin asiasta. Onhan se toki hyvä että on paikka missä käydä v...uilemassa ja purkamassa pahaa tuultaan, niin ei ihmisten tarvi enää perheelleen raivota. Kummallista. Itsellä ainakin paloi päre kun luin muutamia mielipiteitä siellä. Eipä siis kannata enää käydä siellä, sorrnun pian vastaileen samalla mitalla.

Kotona vauvaa odottava tuleva äiti tai vauvaa hoitava oleva äiti voi Verkkoklinikan keskustelupalstoilla päästä vaikuttamaan asioihin monella tavalla, esimerkiksi neuvomalla muita tai elämällä tunteikkaasti mukana toisten huolissa. Virtuaalimaailman hierarkiat rakentuvat erilailla kuin ei-virtuaalisen tilan hierarkiat ja yleensä ne heikentävät "oikean elämän" hierarkioita. Oikean elämän hierarkiat voivat heikentyä virtuaalielämän vuoksi, sillä tietokonevälitteinen viestintä levittää informaatiota laajemmalle ja sallii kokonaispäättöksentekoa: tämä tosin vaatii oikean elämän hierarkioita jotta pääsee täysin mukaan kyberavaruuden elämään. (Jordan 1999, 59.) Nykyään aletaankin puhua sellaisista esimerkeistä, joissa käyttäytymismuutos todellisessa elämässä tapahtuu sen mukaan, millaisia ovat ihmissuhteet kyberavaruudessa. (Barnes 1997, 207).

Tutkimusten mukaan sähköpostiviestinnässä pätee se, että mitä lyhyempi jonkun osoite on, sitä suurempi status hänellä on. Pidempi osoite antaa enemmän informaatiota lähettäjistä, jolloin se määrittelee tarkemmin lähettäjän funktion ja jäsenyyden enemmän kuin henkilökohtaisten ominaisuuksien kautta. (Lee 1997, 282.) Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskusteluissa tämä ei mielestäni päde, sillä se informaatio, mitä keskusteluvuoron tunnustekenttään voidaan kirjata, on ohjelman kehittäjän vallassa, eikä itse kirjoittaja voi siihen vaikuttaa. Sen sijaan se, mitä pidempiä viestejä tietty kirjoittaja kirjoittaa tai mitä useammin hän keskustelupalstalle kirjoittaa näyttäisi vaikuttavan siihen, kuinka suurin roolin hän keskustelupalstalla itselleen ottaa.

Keskusteleminen Verkkoklinikan keskustelupalstoilla edellyttää tietoa siitä, millä tavalla keskustelupalsta toimii ja pääsyä tietokoneen ääreen. Monien heistä voidaan sanoa olevan "nettiodotuksen" tai "nettiäitiyden" asiantuntijoita. Tietokonevälitteiseen viestintään liittyvästä teknologiasta tulee koko ajan monimutkaisempi. Tämän vuoksi käyttäjien on yhä vaikeampaa ja vaikeampaa manipuloida teknologiaa omien arvojensa mukaiseksi, jolloin he käyttävät teknologiaa lähinnä apuvälineenä. Tuolloin nousee esille eliitti, jolla on suurempi asiantuntijuus manipuloida kyberavaruuden teknologiaa. Virtuaalieliittiyys perustuu asiantuntijuuteen tai asiantuntijuuden kontrolloimiseen. (Jordan 1999, 101.)

Mitä helpompi pääsy keskustelijalla on internettiin, sitä parempi mahdollisuus hänellä on saada valtaa keskustelupalstalla. Keskustelupalstan

toimivuus on kuitenkin usein kirjoituksissa huolenaiheena. Teknologian toivotaan toimivan, mutta vaikuttaa siltä, ettei siihen vielä täysin luoteta.

No niin, juuri kun sain jotain kirjoiteltua imaisi nettiavaruus tekstini...Mrrrrrrr!

Viestini on pelkkää omaa horinaa, palsta tökkii niin pahoin, etten näe kuin muutaman viestin! Onko muilla samoja ongelmia?

siis kirjoitin viestin, lähetin sen neljä kertaa kun joka kerta sain ruutuun herjaa että ei mennä läpi laitas uudestaan. kuitenkin kun kurkkasin keskusteluun, näkyi viesti siellä neljä kertaa. lähetin synnärin, ja kappas, nyt ei näkynytäkään enää niitä edellisiä neljää... emmä tajuu enkä yritäkkää, oon blondi vaan.

Tällä hetkellä ohjelmistojen epäluotettavuus luo paradoksista tilannetta kyberavaruuteen. Mitä enemmän luotamme keinotekoisiiin ohjelmistosysteemeihin, sitä haavoittuvampia ovat inhimillisetkin tietokonevälitteiset viestintäsystemit. (Barnes 1997, 201.)

Moraaliin ja etiikkaan liittyvät asiat kuten odottavan/imettävän äidin viinanjuonti tai tupakanpoltto puhuttavat myös keskustelijoita. Nämä keskustelut voivat joskus olla kärkeviäkin ja joku voi niistä jopa loukkaantua, vaikka näyttäisikin siltä, että suvaitsevaisuus on tärkeä asia keskustelupalstalaisille.

TUPAKOINNISTA: Joka plussan jälkeen olen noin kolmen päivän sisällä lopettanut tupakoinnin. Aloittanut sitten uudestaan pikkuhiljaa parisen kuukautta imetyksen lopettamisen jälkeen, mutta vauvaa en ole halunnut saastuttaa. Itseni tuntien olisin pitänyt tajuttoman huonoa omaatuntoa, jos polttaisin. Olen aina toittanut, että kolmas kerta toden sanoo ja sitten en enää aloita. Pitäkää peukkuja, että pysyn päätöksessäni!

TUPAKOINTI: Luojan kiitos täällä oli ISIS ja IXU, jotka eivät myöskään lukeudu niihin "täydellisiin" odottajiin... En ole kyennyt lopettamaan, yli puolet normaalista kyllä vähentämään. Syyllisyys on aina välillä ollut melkoinen, mutta neuvolantäti sanoi, että älä stressaa asialla, jokainen polttamatta jätetty savuke on parempi vauvalle. Tiedän tupakan riskit, totuus kylläkin on, etten tiedä yhtä ainutta vauvaa tuttavapiirissäni, joka olisi ollut sairas tai alipainoinen äidin tupakoinnin seurauksena... Tää on kinkkinen juttu tää riippuvaisuus. Takuulla paheksuisin odottavia äitejä, jollen tietäisi miten he..in vaikeeta se lopettaminen on... Mutta kiitän keskusteluun osallistuneita.

Meyerin (1995, 214) tutkimuksessa selvisi, että jokaisella yhteisön tarinalla oli jokin moraalinen tai muu selvä syy siihen, miksi sitä kerrottiin. Syy tarinan kertomiseen saattoi olla esimerkiksi se, että tarina toimi esimerkkinä hyvästä tai

huonosta toimintatavasta, se kuvasi hyvin työfilosofiaa tai sen motiivina saattoi olla vaikkapa kuulijoiden viihdyttäminen.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen keskustelijat ovat sellaisten näkökulmien, arvojen ja visioiden vaikutuksen alaisena, joihin he eivät välttämättä törmäisi kasvokkaistilanteissa. Koska minuuden muotoutuminen riippuu sosiaalisesta käyttäytymisestä median vaikutukset sosiaaliseen käyttäytymiseen voivat siitä syystä vaikuttaa minuuden kehittymiseen (Barnes 1997, 211-212).

Internetissä kehittyä uusia tapoja muokata identiteettiä ja samalla kehittyä vallan käyttö sosiaalisissa suhteissa tietokonevälitteisessä viestinnässä. Käyttäytymisen luominen on tietyllä tavalla moraalikoodin luomista, arvosysteemiä, joka muistuttaa niitä jotka nousevat ja joita kehitellään uudelleen useissa sosiaalisissa muodostelmissa. (Jones 1998, 16.)

Keskustelupalstojen tekstipohjaisen luonteen vuoksi valta näyttää Verkkoklinikan keskustelupalstoilla kielen kautta, sekä sen kautta, millä tavalla keskustelijat asioista puhuvat. Neuvola-, lääkäri- ym. toiminnan pohtiminen on usein läsnä keskusteluissa, ja se onkin tärkeä osa vauvanodottajien ja vauvanhoitajien arkea.

EX-KANDI: Mulla ei ole ainuttakaan hyvää kandidikokemusta, joten on aika vaikea tässä vaiheessa olla yleistämättä. Ekassa raskaudessa saivat tutkia, mutta sitten opin sanomaan ei. Kun ei kerta kaikkiaan koskaan itseä esitelty, niin mun lähelle oli ja on turha tulla. Lastensairaalassa on kandidit pitänyt mua iän puolesta täysin aivottomana ihmisenä ja varsinkin arvoasteikossa ihan alhaalla.

En voi muuta kuin kehua Jorvia. Siellä saa hyvää palvelua!

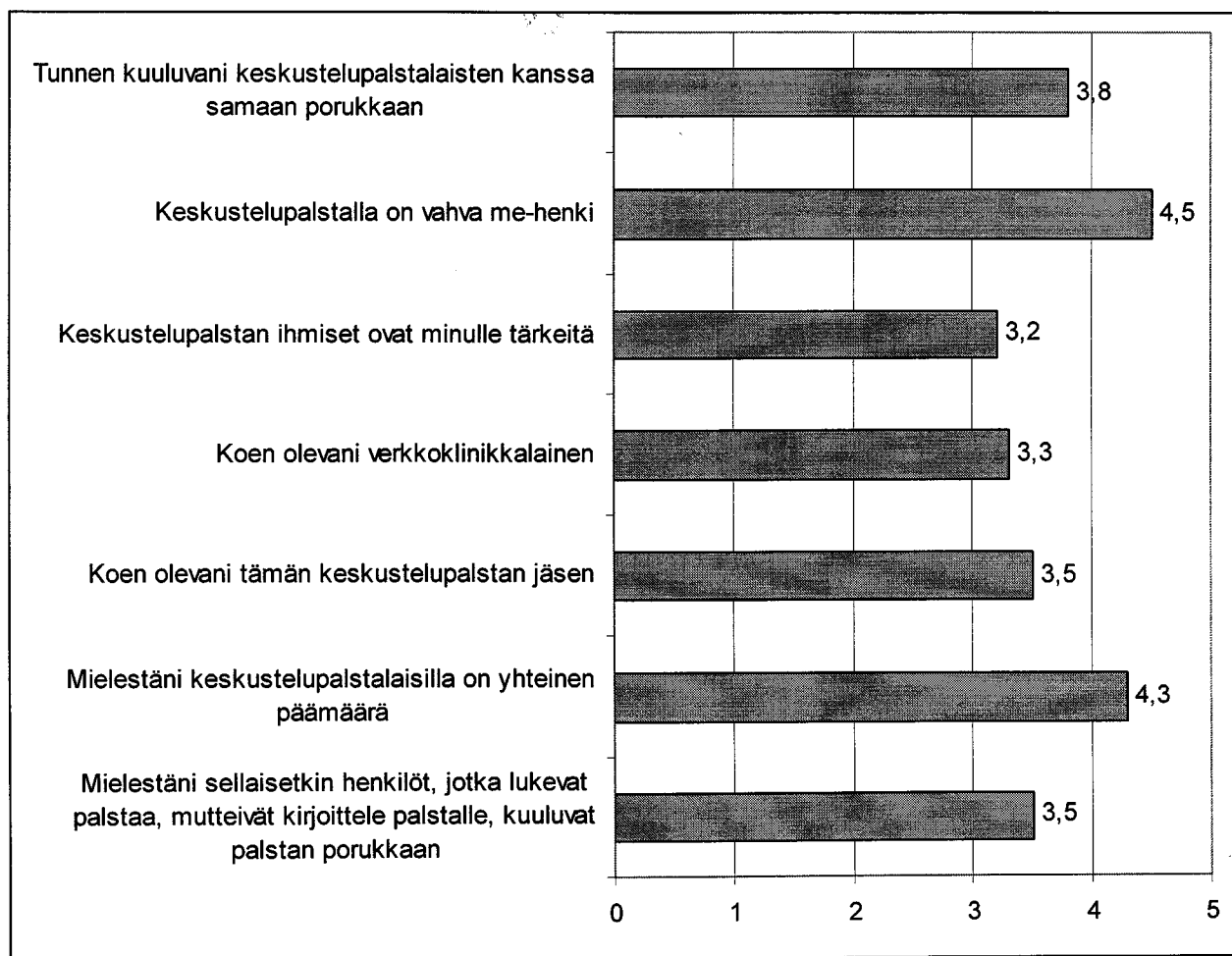
Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen "johtajia" ja "alaisia" on havaittavissa ainakin sitä kautta, että "johtajat" ovat usein keskustelevia henkilöitä ja "alaiset" ovat niitä, jotka muuttavat toimintaansa tai ajattelutapaansa keskustelujen myötä. Usein keskustelevat henkilöt pääsevät myös vaikuttamaan keskustelupalstan arvoihin sitä kautta, että heidän keskustelujensa myötä keskustelupalsta saa itselleen ominaisen luonteen. Pondy (1978 teoksessa Frank & Brownell 1989, 213-214) on havainnut, että johtaminen on eräänlaista kielipeliä. Johtajien visiot asioista syntyvät heidän käyttämänsä kielen kautta, ja tämä kieli ohjaa alaisten suhtautumista tapahtumiin ja erottaa yhden ryhmän toisesta. Deetz (1982 teoksessa Frank & Brownell 1989, 213-214) on puolestaan todennut, että kieli ei ole vain kommunikaatioväline, vaan se yhdistää yksilöiden havaintoja toisten, samaan ryhmään kuuluvien ihmisten havaintoihin ja myös suurempaan systeemiin, yhteisön syvällisempiin rakenteisiin. Eri yhteisöissä esiintyvät käsitteelliset erot on sisäänkirjoitettuja puheeseen ja kirjoitettuun kieleen. Yhteisön arvomaailma

näkyä kielessä, koska tärkeistä asioista puhutaan enemmän kuin vähemmän tärkeistä. (Frank & Brownell 1989, 213-214.)

Jordanin (1999) mukaan kybervalta on se vallan muoto joka antaa muotonsa kulttuurille ja politiikalle kyberavaruudessa ja internetissä. Jordanin kybervalta koostuu kolmesta toisiinsa liittyvästä alueesta: yksilöllisestä, sosiaalisesta ja mielikuvituksellisesta. Yksilöllinen kybervalta koostuu avattarista, virtuaalisista hierarkioista ja informaatioavaruudesta ja sen tuloksena on kyberpolitiikka. Valta ilmenee tässä yksilöiden hallintana. Sosiaalinen kybervalta muotoutuu teknovaltaspiraalista ja informaatiotilasta joka leijuu ja joka johtaa virtuaalieliitin syntymiseen. Valta ilmenee tässä dominoinnin eri muotoina. Mielikuvituksellisuuden kybervalta koostuu siitä utopiasta ja dystopiasta joka luo virtuaalista mielikuvitusta. Valta tässä esiintyy sosiaalisen järjestyksen osatekijänä. Kaikki kolme aluetta tarvitaan kuvaamaan kybervaltaa kokonaisuudessaan ja mikään osa-alue ei dominoi toista. (Jordan 1999, 208.) Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskusteluissa on mukana Jordanin kuvaamaa kybervaltaa. Yksilöllinen, sosiaalinen ja mielikuvituksellinen kybervalta yhdessä ovat niitä tekijöitä, jotka tekevät Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen keskustelijoista ja heidän yhteisöstään juuri sellaisen kuin mitä se tällä hetkellä on.

5.2 Kyselyn määrällinen osa

5.2.1 Me-henki

KUVIO 2 Keskustelupalstan me-henki

Kyselylomakkeen kysymykset 5-11 mittasivat vastaajien käsityksiä keskustelupalstan me-hengestä. Me-henkeä pidettiin hyvänä, sillä kaikkien vastaajien koko kysymyspalkin vastausten keskiarvoksi tuli 3,7. Erittäin monet vastaajat pitivät keskustelupalstan me-henkeä vahvana (keskiarvo 4,5) ja he kokivat, että keskustelupalstalaisilla on yhteinen päämäärä (keskiarvo 4,3). Sitä vastoin väitteiden 'keskustelupalstan ihmiset ovat minulle tärkeitä' (keskiarvo 3,2) ja 'koen olevani verkkoklinikkalainen' (keskiarvo 3,3) saamissa arvoissa oli hajontaa eli vastaajat eivät vastanneet kovin yksimielisesti.

Vauvanodotus- ja vauvanhoitopalstojen osalta vastaajien kesken ei löytynyt eroja (molempien vastaajaryhmien keskiarvo 3,7). Eroja löytyi sitä vastoin erilaisilla keskustelua seuraavien välillä: säännöllisesti keskustelupalstaa seuraavien vastaajien keskiarvo oli 4,0, silloin tällöin keskustelupalstaa seuraavien vastaajien keskiarvo oli 3,1 ja itseään satunnaisiksi ohikulkijoiksi kutsuvien vastaajien keskiarvo oli 2,9. Eroja löytyi myös erilaisilla keskusteluun osallistuvien välillä: usein keskusteluun osallistuvien vastaajien keskiarvo oli 4,2, silloin tällöin keskusteluun osallistuvien vastaajien keskiarvo oli 3,7 ja niiden vastaajien, jotka eivät itse osallistu keskusteluun oli 2,9. Eroja löytyi myös eri ikäisten vastaajien ryhmissä: alle 25-vuotiaiden vastaajien keskiarvo oli 4,0, 25-35 -vuotiaiden vastaajien keskiarvo oli 3,6 ja yli 35-vuotiaiden vastaajien keskiarvo oli 3,4. Ne, joille palsta ei ole kovin merkityksellinen antoivat kysymyspatteriston keskiarvoksi 2,9 ja ne, joille palsta on merkityksellinen keskiarvo 3,9. Ne, jotka vasta harkitsevat lapsen tekoa keskiarvo 3,1, on tulossa ensimmäinen lapsi keskiarvo 3,9, on tulossa lapsi ja on aikaisempia lapsia keskiarvo 3,5, on lapsia muttei nyt odota 3,7.

Vastaajat kokivat olevansa samaa joukkoa muiden keskustelupalstan ihmisten kanssa, sillä 47% vastanneista oli jokseenkin samaa mieltä ja 29% oli täysin samaa mieltä väitteen 'Tunnen kuuluvani keskustelupalstalaisten kanssa samaan porukkaan' kanssa. Me-henki koettiin myös erinomaiseksi, sillä 'Keskustelupalstalla on vahva me-henki' -väitteen kanssa 54% vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 40% jokseenkin samaa mieltä.

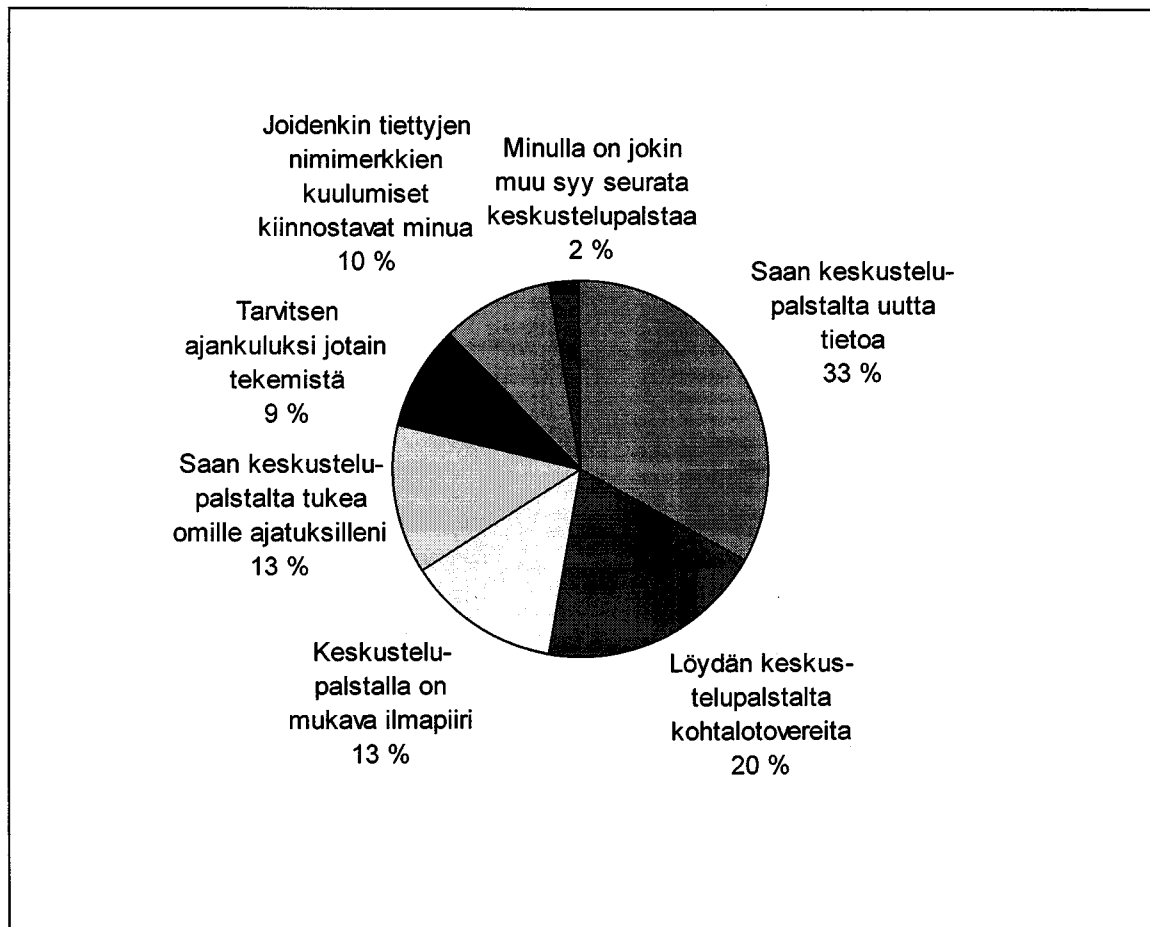
'Keskustelupalstan ihmiset ovat minulle tärkeitä' -väite jakoi enemmän ihmisten mielipiteitä: 34% vastaajista oli väitteen kanssa täysin tai jokseenkin eri mieltä, kun taas vastaajista 48% oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Myös 'Koen olevani verkkoklinikkalainen' -väite jakoi ihmisten mielipiteitä. Vastaajista 55% oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas 31% oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä.

Väitteeseen 'Koen olevani tämän keskustelupalstan jäsen' yhdyttiin selkeästi: 63% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas 26% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä. Vastaajat olivat erityisen vahvasti sitä mieltä, että keskustelijoilla on yhteinen päämäärä. Kyselyyn vastaajista 47% on täysin samaa mieltä siinä, että 'Keskustelupalstalaisilla on yhteinen päämäärä'. Lisäksi 39% vastaajista on jokseenkin samaa mieltä. Täysin eri mieltä tämän väitteen kanssa oli 1% vastanneista ja jokseenkin eri mieltä 2%.

Väite 'Mielestäni sellaisetkin henkilöt, jotka lukevat palstaa, mutteivät kirjoittele palstalle, kuuluvat palstan porukkaan' sai seuraavanlaisia vastauksia: 57% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas 32% vastanneista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä.

5.2.2 Miksi keskustelupalstaa seurataan

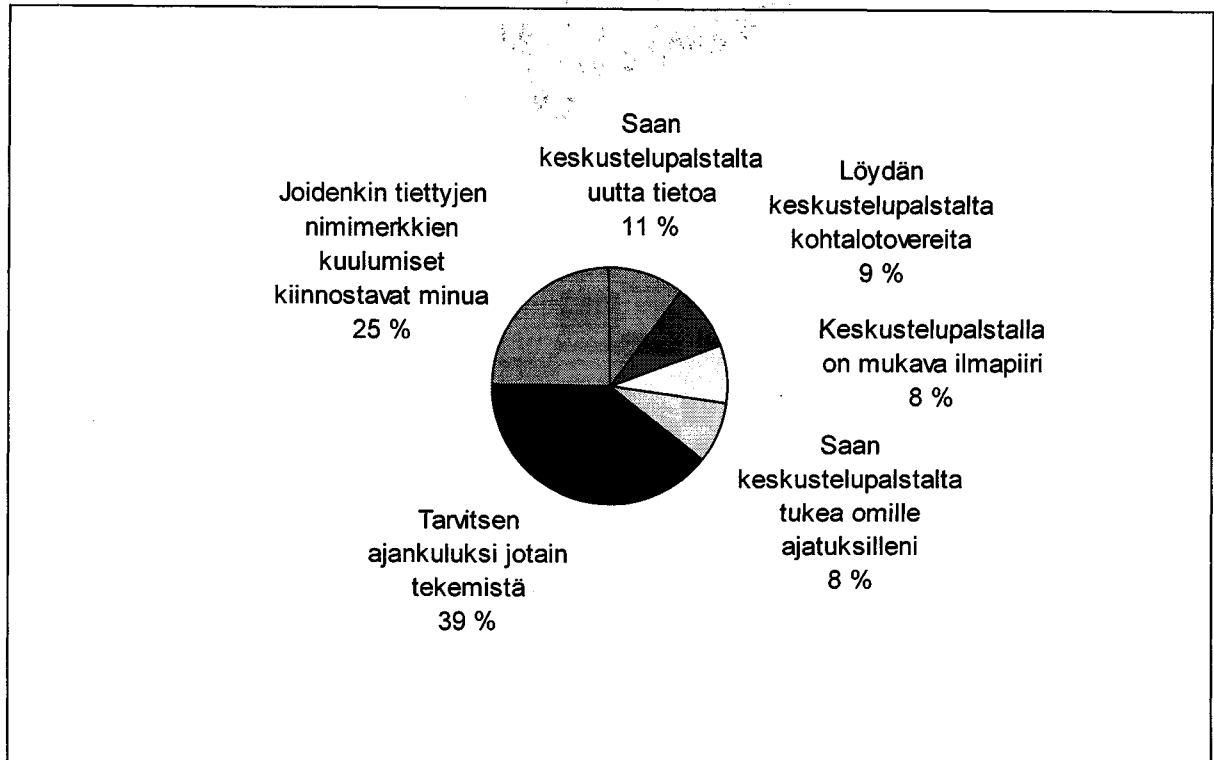
Kyselylomakkeen kysymyksillä 12-18 pyrittiin selvittämään syitä siihen, miksi ihmiset seuraavat kyseistä keskustelupalstaa. Vastaajia pyydettiin asettamaan annetut vaihtoehdot tärkeysjärjestykseen ja lisäksi he saivat kertoa jonkun muun oman syyn, mikäli annetut vaihtoehdot eivät heidän mielestään olleet sopivia. Seuraavaksi tarkastellaan niitä syitä, joita ihmiset olivat asettaneet tärkeimmiksi.

KUVIO 3 Tärkein syy seurata keskustelupalstaa

Tärkeimmäksi syyksi seurata keskustelupalstaa osoittautui se, että keskustelupalstalta saa uutta tietoa. 54 vastaajaa oli asettanut tämän vaihtoehdon tärkeimmäksi syyksi. 32 vastaajaa puolestaan oli asettanut vaihtoehdon "Löydän keskustelupalstalta kohtalotovereita" tärkeimmäksi syyksi seurata keskustelupalstaa. 22 vastaajan mielestä tärkein syy seurata keskustelupalstaa oli se, että keskustelupalstalla on mukava ilmapiiri ja lähes yhtä monen vastaajan (21) mielestä tärkein syy seurata keskustelupalstaa oli se, että palstalta saa tukea omille ajatuksilleen.

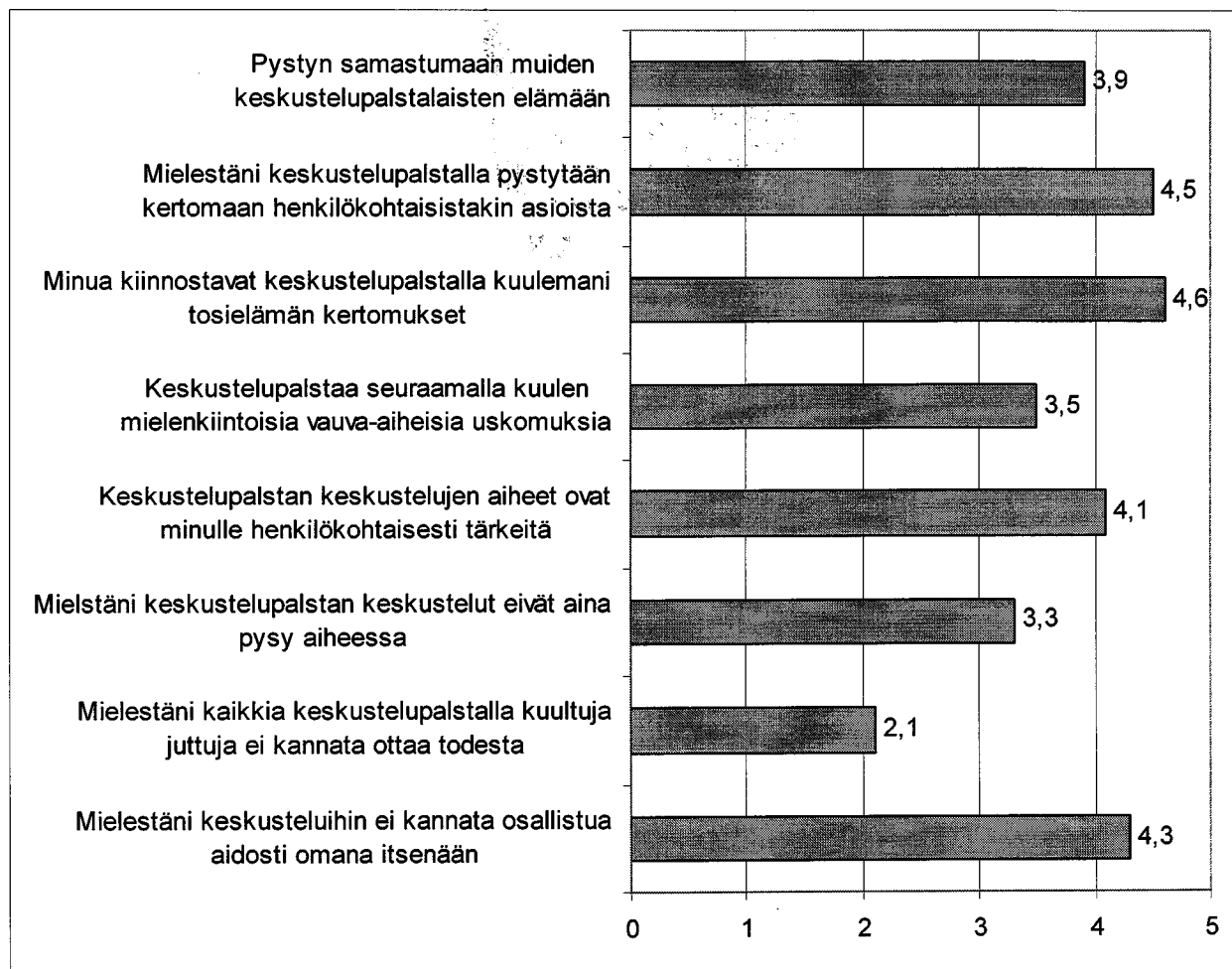
Seuraavaksi tarkastellaan niitä syitä, jotka ihmiset olivat asettaneet vähiten tärkeiksi syiksi seurata keskustelupalstaa.

KUVIO 4 Vähiten tärkein syy seurata keskustelupalstaa

Annetuista vaihtoehdoista vähiten tärkeimmäksi syyksi seurata keskustelupalstaa vastaajat olivat valinneet vaihtoehdon "Tarvitsen ajankuluksi jotain tekemistä". Tämän vaihtoehdon oli vähiten tärkeimmäksi syyksi maininnut 60 vastaajaa. 38 vastaajaa puolestaan oli valinnut vähiten tärkeimmäksi syyksi seurata keskustelupalstaa vaihtoehdon "Joidenkin tiettyjen nimimerkkien kuulumiset kiinnostavat minua". Väitteen "Keskustelupalstalta saa uutta tietoa" oli 16 vastaajan mielestä vähiten tärkein syy seurata keskustelupalstaa.

5.2.3 tarinat ja kertomukset

KUVIO 5 Keskustelupalstan keskustelut

Kyselylomakkeen kysymyksillä 20-27 pyrittiin kartoittamaan vastaajien käsityksiä keskustelupalstan tarinoiden ja kertomusten merkityksellisyydestä. Tarinoita ja kertomuksia pidettiin merkityksellisinä, sillä kaikkien vastaajien kysymyspatteristolle antama keskiarvo oli 3,8. Vastaajat olivat vahvasti samaa mieltä etenkin väitteiden 'Minua kiinnostavat keskustelupalstalla kuulemani tosielämän kertomukset' (keskiarvo 4,6) ja 'Mielestäni keskustelupalstalla pystytään kertomaan henkilökohtaisistakin asioista' (keskiarvo 4,5) kanssa. Sitä vastoin väite 'Mielestäni kaikkia keskustelupalstalla kuultuja juttuja ei kannata ottaa todesta' väite ei saanut vastaajia samalle kannalle (keskiarvo 2,1). Eri vastaajaryhmien välillä ei tässä kysymyspatteristossa ollut eroja.

80% vastaajista 'pystyy mielestään samastumaan muiden keskustelupalstalaisten elämään' (61% jokseenkin ja 19% täysin samaa mieltä). 'Mielestäni keskustelupalstalla pystytään kertomaan henkilökohtaisistakin

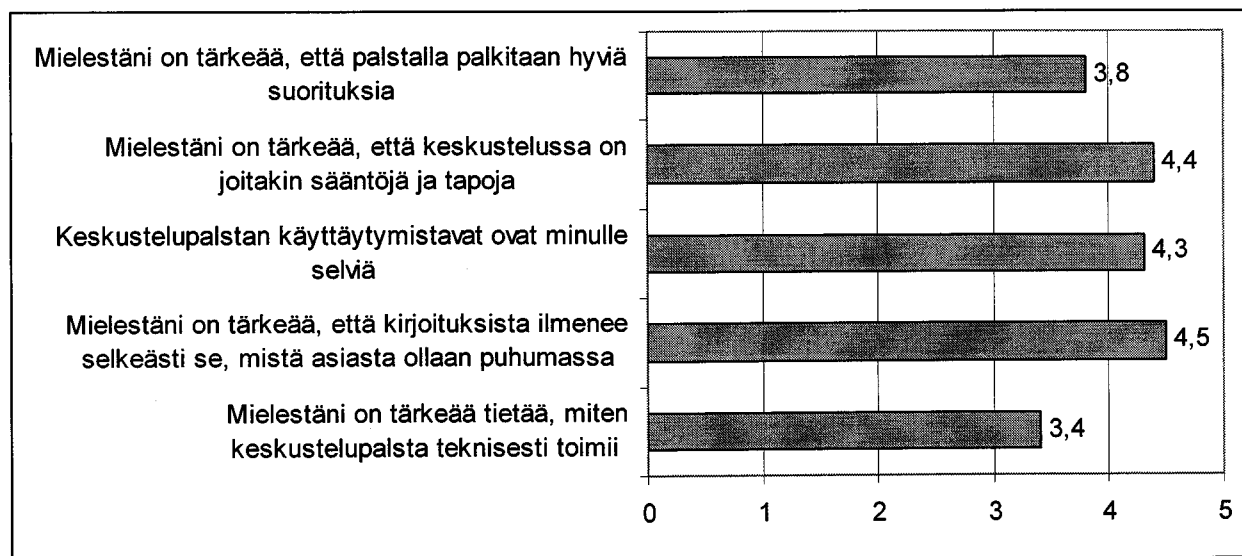
asioista' – väitteen kanssa 58% vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 38% jokseenkin samaa mieltä.

'Keskustelupalstalta kuullut tosielämän kertomukset kiinnostavat' vastaajia: 66% oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä ja 31% oli jokseenkin samaa mieltä. Yksikään vastaaja ei vastannut 'jokseenkin eri mieltä' tai 'täysin eri mieltä' tähän väitteeseen. 'Keskustelupalstaa seuraamalla kuulen mielenkiintoisia vauva-aiheisia uskomuksia': 59% vastaajista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä tämän väitteen kanssa.

Keskustelupalstan keskustelujen aiheita pitää itselleen henkilökohtaisesti tärkeinä 59% vastaajista (jokseenkin tai täysin samaa mieltä). 'Mielestäni keskustelupalstan keskustelut eivät aina pysy aiheessa' –väitteen kanssa 52% vastaajista jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas 28% vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä.

'Mielestäni kaikkia keskustelupalstalla kuultuja juttuja ei kannata ottaa todesta' väitteen kanssa 72% vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä. 'Mielestäni keskusteluihin ei kannata osallistua aidosti omana itsenään' – väitteen kanssa 53% vastaajista puolestaan oli täysin samaa mieltä.

5.2.4 Tavat, käytännöt ja rituaalit

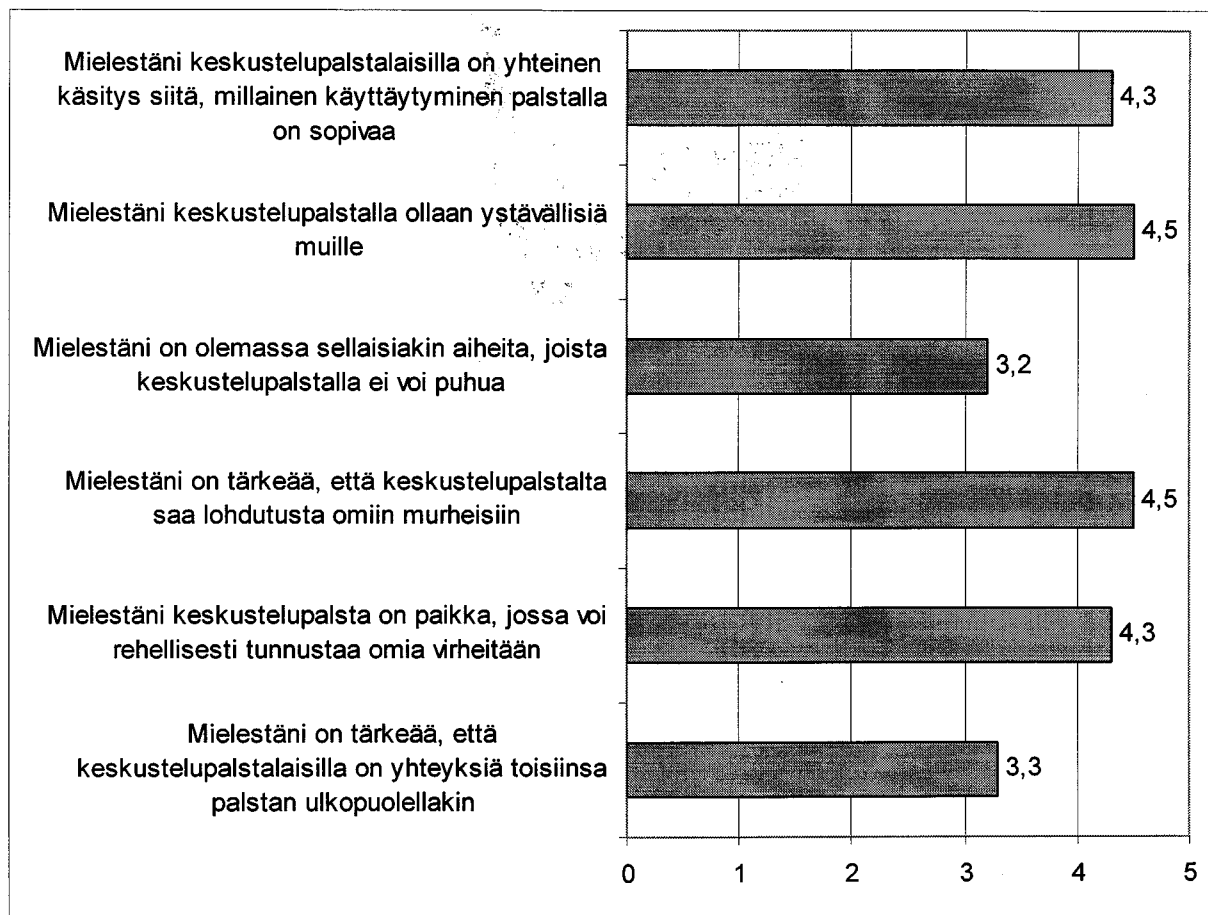
KUVIO 6 Keskustelupalstan tavat ja käytännöt

Kyselylomakkeen kysymyksillä 28-32 pyrittiin kartoittamaan vastaajien käsityksiä keskustelupalstan tapojen ja käytäntöjen sekä rituaalien merkityksestä. Koko kysymyspatteriston kaikkien vastaajien keskiarvoksi tuli 4,1. Vastaajat olivat väitteiden kanssa vahvasti samaa mieltä siinä, että 'On tärkeää, että kirjoituksista ilmenee selkeästi se, mistä asiasta ollaan puhumassa' (keskiarvo 4,5) ja 'On tärkeää, että keskustelussa on joitakin sääntöjä ja tapoja'

(keskiarvo 4,4). Samoin vastaajat olivat sitä mieltä, että keskustelupalstan käyttäytymistavat ovat heille selviä (keskiarvo 4,3). Sitä vastoin väite 'Mielestäni on tärkeää tietää, miten keskustelupalsta teknisesti toimii' ei saanut yhtä vahvaa kannatusta (keskiarvo 3,4). Eri vastaajaryhmien välillä ei ollut tässä kysymyspatteristossa merkittäviä eroja.

71% vastaajista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä siinä, että 'Palstalla on tärkeää palkita hyviä suorituksia'. 89% vastaajista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä siinä, että 'on tärkeää, että keskustelussa on joitakin sääntöjä tai tapoja'. 'Keskustelupalstan käyttäytymistavat ovat selviä': 53% vastaajista oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä ja 34% jokseenkin samaa mieltä. 'Mielestäni on tärkeää, että kirjoituksista ilmenee selkeästi se, mistä asiasta ollaan puhumassa': 59% vastaajista oli tämän väitteen kanssa täysin samaa mieltä ja 36% vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä. Väite 'Mielestäni on tärkeää tietää, miten keskustelupalsta teknisesti toimii' jakaa mielipiteitä: 27% vastaajista oli jokseenkin eri mieltä kun taas 23% vastaajista täysin samaa mieltä.

5.2.5 Sosiaalinen toiminta

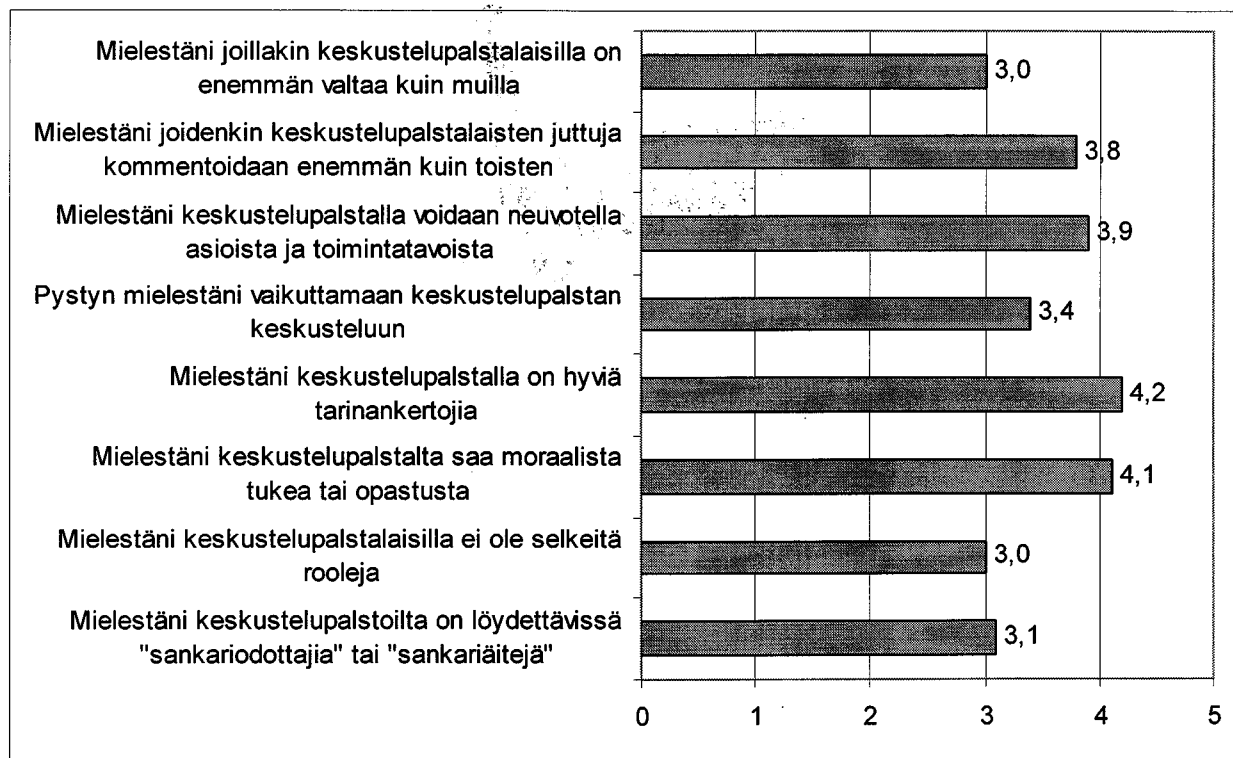
KUVIO 7 Keskustelupalstan keskustelijoiden suhteet

Kyselylomakkeen kysymyksillä 33-38 kartoitettiin keskustelupalstan sosiaalisten suhteiden merkitystä. Sosiaalisia suhteita pidettiin tärkeinä, sillä kaikkien vastaajien koko kysymyspatteriston keskiarvoksi tuli 4,0. Vastaajat olivat erityisen paljon samaa mieltä väitteiden 'Mielestäni keskustelupalstalla ollaan ystävällisiä muille' ja 'Mielestäni on tärkeää, että keskustelupalstalla saa lohdutusta omiin murheisiin' kanssa (molempien keskiarvot 4,5). Sitä vastoin väite 'Mielestäni on tärkeää, että keskustelupalstalaisilla on yhteyksiä toisiinsa palstan ulkopuolellakin' jakoi vastaajien mielipiteet (keskiarvo 3,3). Väite "Mielestäni on olemassa sellaisiakin aiheita, joista keskustelupalstalla ei voi puhua" sai keskiarvoksi 3,2.

Eroja eri vastaajien välillä löytyi eri ikäisten vastaajien ryhmissä: alle 25-vuotiaat antoivat kysymyspatteristolle keskiarvon 4,2, 25-35 -vuotiaat antoivat kysymyspatteristolle keskiarvon 4,0 ja yli 35-vuotiailta tämä kysymyspatteristo sai keskiarvon 3,6. Eroja löytyi myös niiden vastaajien välillä, joille keskustelupalsta ei ole kovin merkityksellinen (keskiarvo 3,6) ja niiden vastaajien välillä, joille keskustelupalsta on merkityksellinen (4,1).

'On olemassa yhteinen käsitys siitä, millainen käyttäytyminen palstalla on sopivaa' -väitteen kanssa 89% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstalla ollaan ystävällisiä muille' -väitteen kanssa 92% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä (61% täysin samaa mieltä). Kysymys 35 'Mielestäni on olemassa sellaisiakin aiheita, joista keskustelupalstalla ei voi puhua' jakaa mielipiteitä. 'On tärkeää, että keskustelupalstalla saa lohdutusta omiin murheisiin': 61% vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 30% jokseenkin samaa mieltä. 'Keskustelupalsta on paikka, jossa voi rehellisesti tunnustaa omia virheitään' -väitteen kanssa 91% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'On tärkeää, että keskustelupalstalaisilla on yhteyksiä toisiinsa palstan ulkopuolellakin' jakaa vastauksia: 26% vastaajista oli jokseenkin eri mieltä ja 30% jokseenkin samaa mieltä.

5.2.6 Identiteetti, roolit ja valta

KUVIO 8 Keskustelupalstan keskustelijoiden toiminta

Kyselylomakkeen kysymyksillä 39-46 kartoitettiin identiteetin, roolien ja vallan merkitystä vastaajille. Kaikkien vastaajien kysymyspatteriston keskiarvoksi tuli 3,6. Etenkin väitteiden 'Mielestäni keskustelupalstalla on hyviä tarinankertojia' (keskiarvo 4,2) ja 'Mielestäni keskustelupalstalta saa moraalista tukea tai opastusta' (keskiarvo 4,1) kanssa oltiin samaa mieltä. Sitä vastoin väitteiden 'Mielestäni keskustelupalstoilta on löydettävissä "sankariodottajia" tai "sankariäitejä"' (keskiarvo 3,1), 'Mielestäni joillain keskustelupalstalaisilla on enemmän valtaa kuin muilla' (keskiarvo 3,0) ja 'Mielestäni keskustelupalstalaisilla ei ole selkeitä rooleja' (keskiarvo 3,0) kanssa vastaajat eivät osanneet vahvasti ilmaista kantaansa. Eri vastaajaryhmien välillä ei tässä kysymyspatteristossa ollut merkittäviä eroja.

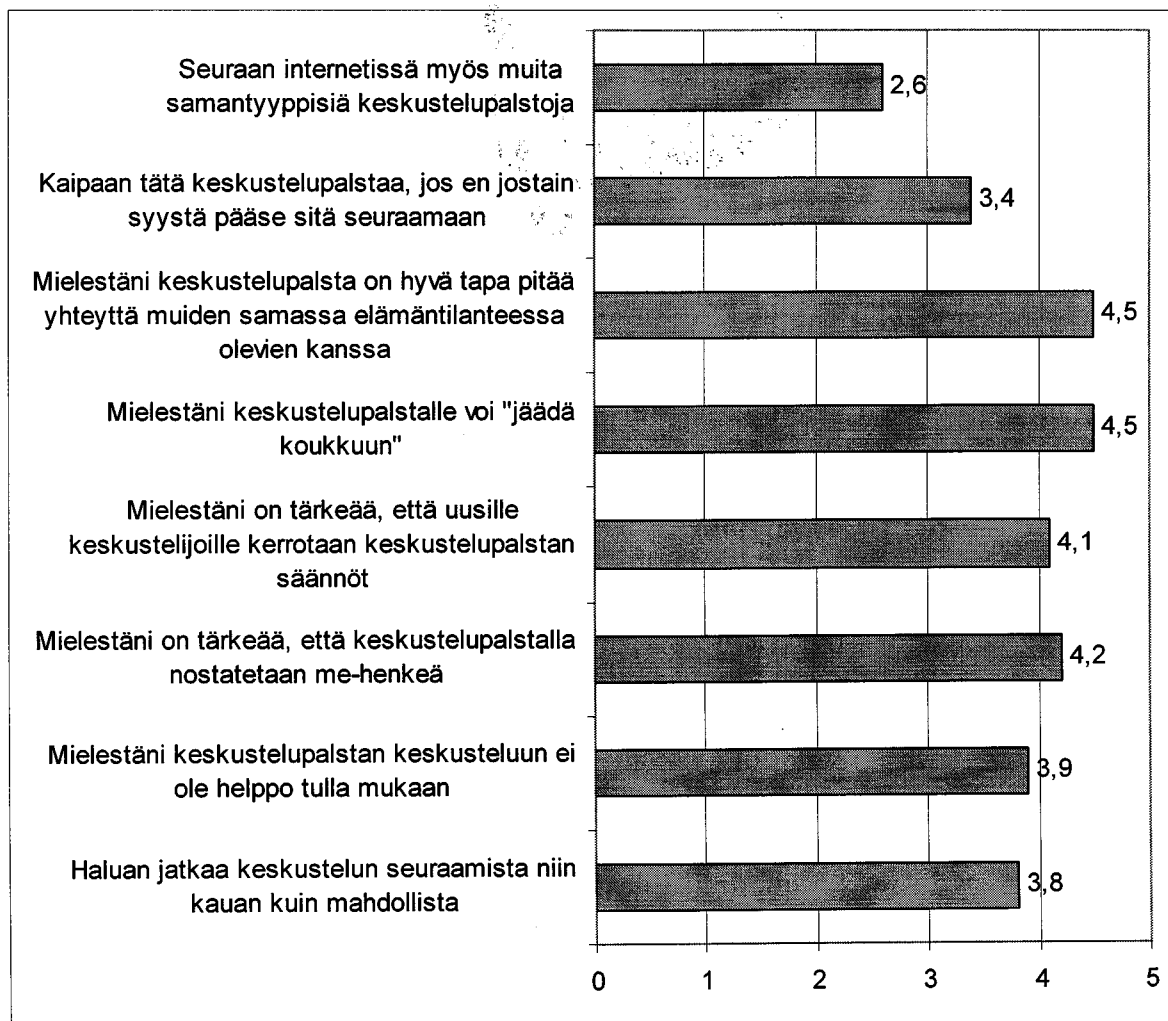
'Joillakin keskustelupalstalaisilla on enemmän valtaa kuin muilla' jakaa mielipiteitä, sillä 25% vastaajista oli jokseenkin eri mieltä kun taas 26% vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä.

'Joidenkin keskustelijoiden juttuja kommentoidaan enemmän kuin toisten' -väite jakaa myös mielipiteitä, mutta kuitenkin 67% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstalla voidaan neuvotella asioista ja toimintatavoista' -väitteen kanssa 74% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Pystyn mielestäni vaikuttamaan

keskustelun kulkuun' jakaa mielipiteitä: 13% vastaajista oli väitteen kanssa täysin eri mieltä kun taas 18% vastaajista oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstalla on hyviä tarinankertoja': 82% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstalta saa moraalista tukea tai opastusta' -väitteen kanssa 51% vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä ja 32% vastaajista täysin samaa mieltä. Väite 'Mielestäni keskustelupalstalaisilla ei ole selkeitä rooleja' jakoi mielipiteitä sillä tavalla, että vauvanodotuskeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,1 ja vauvanhoitokeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 2,8.

""Sankariodottajien" tai "sankariäitien" löytyminen keskustelupalstalta' jakoi mielipiteitä, sillä 41% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä, kun taas 33% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä. Vauvanodotuskeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli tämän väitteen kohdalla 2,9 ja vauvanhoitokeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,5.

5.2.7 Sitoutuminen

KUVIO 9 Juuri tämän keskustelupalstan merkitys

Kyselylomakkeen kysymyksillä 48-55 kartoitettiin vastaajien sitoutumista juuri tähän keskustelupalstaan. Kaikkien vastaajien koko kysymyspatteriston keskiarvoksi tuli 3,9. Vastaajat olivat vahvasti samaa mieltä väitteiden 'Mielestäni keskustelupalsta on hyvä tapa pitää yhteyttä muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa' ja 'Mielestäni keskustelupalstalle voi "jäädä koukkuun"' (molempien keskiarvot 4,5). Vastaajat eivät sen sijaan seuraa internetissä muita samantyyppisiä keskustelupalstoja kovinkaan ahkerasti, sillä tämän väitteen keskiarvoksi tuli 2,6.

Eroja löytyi eri vastaajaryhmien välillä siten, että usein keskusteluun osallistuvat olivat sitoutuneempia (keskiarvo 4,2) juuri tähän keskusteluryhmään kuin silloin tällöin keskusteluun osallistuvat (keskiarvo 3,9)

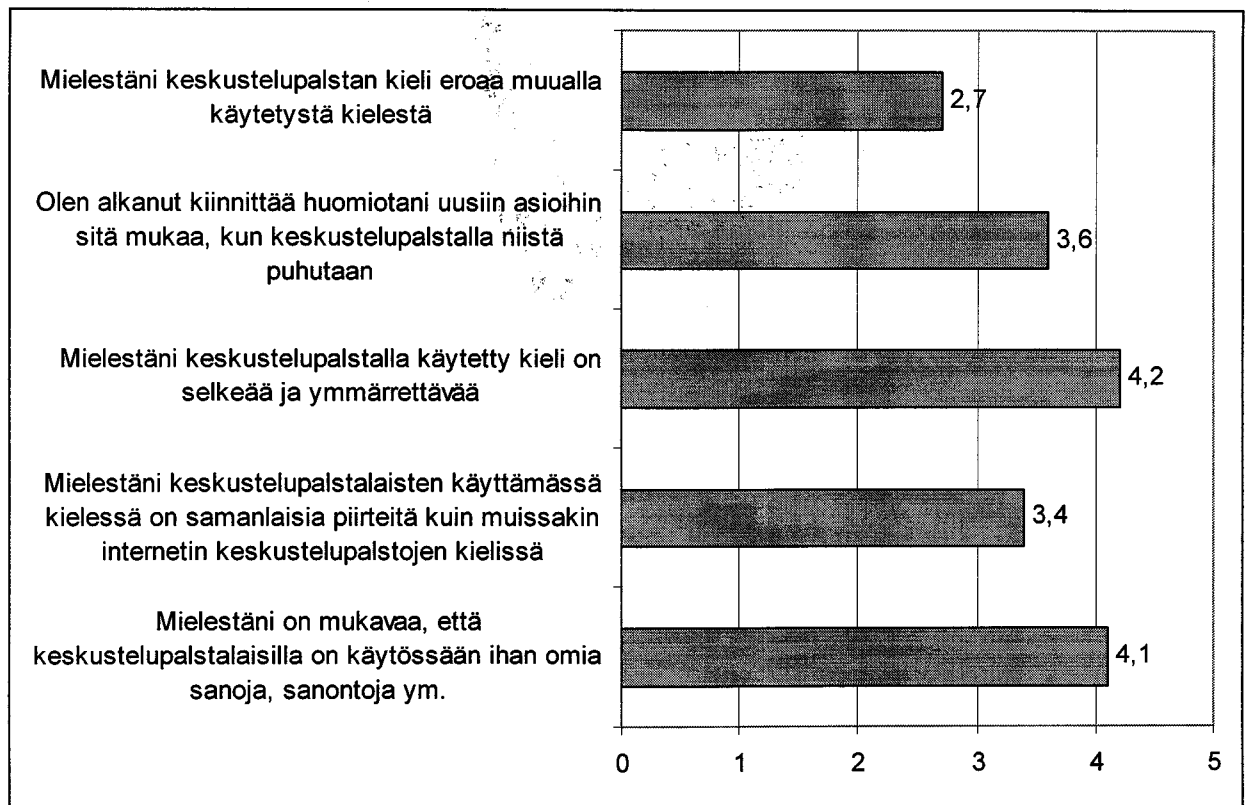
tai ne vastaajat, jotka eivät itse osallistu keskusteluun (keskiarvo 3,5). Erot olivat suuret myös erilaisilla keskustelua seuraavien kesken: säännöllisesti keskustelua seuraavien keskiarvo 4,0, silloin tällöin keskustelua seuraavien keskiarvo 3,5 ja satunnaisten ohikulkijoiden keskiarvo 3,4. Eroja oli myös niiden vastaajien välillä, jotka eivät pitäneet keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä (keskiarvo 3,3) ja jotka pitivät keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä (keskiarvo 4,0).

'Seuraan myös muita samantyyppisiä keskustelupalstoja' -väitteen kanssa 59% vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä kun taas 38% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Kaipaen keskustelupalstaa jos en jostain syystä pääse sitä seuraamaan' -väitteen kanssa 62% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä kun taas 29% vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä.

'Keskustelupalsta on hyvä tapa pitää yhteyttä muihin samassa tilassa oleviin': 61% vastaajista oli tämän väitteen kanssa täysin samaa mieltä, 31% jokseenkin samaa mieltä ja vain 1% vastaajista oli väitteen kanssa täysin eri mieltä. 'Keskustelupalstalle voi jäädä koukkuun' -väitteen kanssa 65% vastaajista oli täysin samaa mieltä ja 27% vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä. 'On tärkeää että uusille keskustelijoille kerrotaan palstan säännöt' -väitteen kanssa 82% jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'On tärkeää että keskustelupalstalla nostatetaan me-henkeä': 83% vastaajista oli väitteen kanssa jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstan keskusteluun ei ole helppo tulla mukaan' -väitteen kanssa 70% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

'Haluan jatkaa keskustelun seuraamista niin kauan kuin mahdollista' -väitteen kanssa 64% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Vauvanodotuskeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli tämän kysymyksen kohdalla 3,9 kun taas vauvanhoitokeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,5.

5.2.8 Kieli

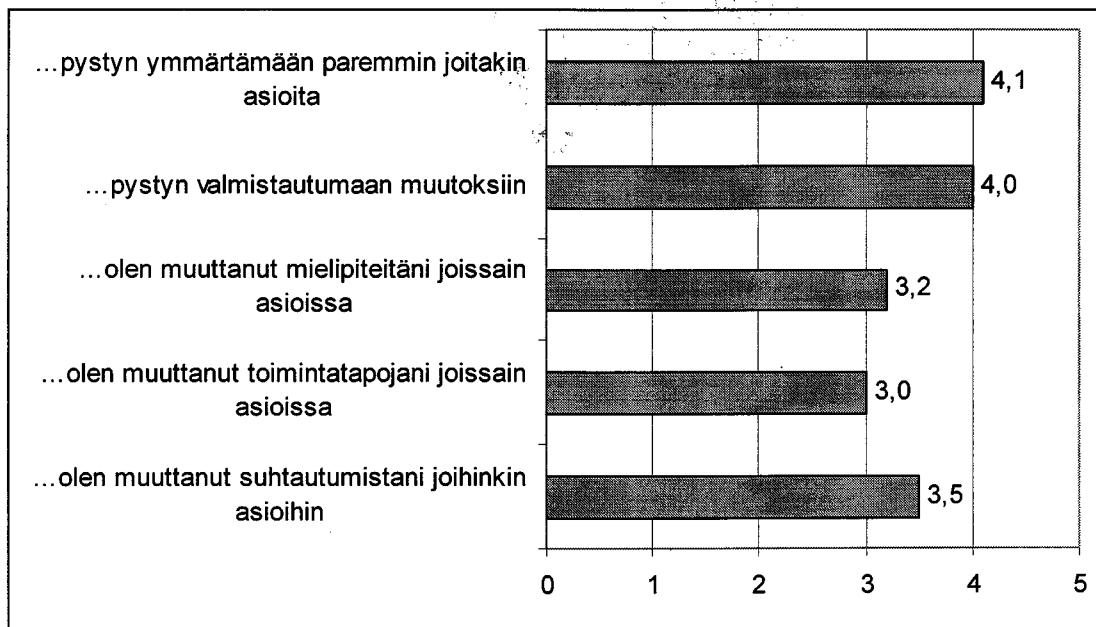
KUVIO 10 Keskustelupalstan kieli

Kyselylomakkeen kysymyksillä 56-60 pyrittiin kartoittamaan vastaajien käsityksiä keskustelupalstan oman kielen merkityksestä. Koko kysymyspatteriston keskiarvoksi tuli 3,6. Vastaajat olivat samaa mieltä väittämien 'Mielestäni keskustelupalstalla käytetty kieli on selkeää ja ymmärrettävää' (keskiarvo 4,2) ja 'Mielestäni on mukavaa, että keskustelupalstalaisilla on käytössään ihan omia sanoja, sanontoja ym.' (4,1) kanssa. Väittämän 'Mielestäni keskustelupalstan kieli eroaa muualla käytetystä kielestä' kanssa ei oltu samaa mieltä (keskiarvo 2,7). Eri vastaajaryhmien välillä ei ollut merkittäviä eroja.

'Keskustelupalstan kieli eroaa muualla käytetystä kielestä' -väitteen kanssa 51% vastaajista oli jokseenkin tai täysin eri mieltä. 'Olen alkanut kiinnittää huomiota uusiin asioihin sitä mukaa, kun keskustelupalstalla niistä puhutaan' -väitteen kanssa 64% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstalla käytetty kieli on selkeää ja ymmärrettävää' -väitteen kanssa 88% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä. 'Keskustelupalstan kielessä samoja piirteitä kuin muidenkin keskustelupalstojen kielissä': 50% vastaajista ei osannut sanoa kantaansa tähän väitteeseen. 'On mukavaa, että keskustelupalstalaisilla on käytössään omia

sanoja, sanontoja ym.’ –väitteen kanssa 80% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

5.2.9 Keskustelupalstan vaikutus keskustelijoiden elämään

KUVIO 11 Palstalta saadun tiedon tai kuulemieni mielipiteiden avulla...

Kyselylomakkeen kysymyksillä 61-65 pyrittiin kartoittamaan sitä, onko keskustelupalstalla ollut jotain konkreettista vaikutusta vastaajien elämään. Koko kysymyspatteriston kaikkien vastausten keskiarvoksi tuli 3,6. Eniten vastaajat olivat sitä mieltä, että palstalta saadun tiedon tai kuulemiensa mielipiteiden avulla he pystyvät ymmärtämään paremmin joitain asioita (keskiarvo 4,1) ja pystyvät valmistautumaan muutoksiin (keskiarvo 4,0). Sitä vastoin vastaajat eivät koe paljonkaan muuttaneensa mielipiteitään (keskiarvo 3,2) tai toimintatapojaan (3,0) keskustelupalstan myötä.

Eroja löytyi eri vastaajaryhmien välillä siten, että usein keskusteluun osallistuvien vastausten keskiarvo oli 3,8, silloin tällöin keskusteluun osallistuneiden vastausten keskiarvo oli 3,6 ja niiden, jotka itse eivät osallistu keskusteluun vastausten keskiarvo oli 3,3. Keskustelupalstan seuraaminen vaikutti tämän kysymyspatteriston vastauksiin siten, että säännöllisesti keskustelua seuraavien vastausten keskiarvo oli 3,7, silloin tällöin keskustelua seuraavien vastausten keskiarvo oli 3,3 ja satunnaisten ohikulkijoiden vastausten keskiarvo oli 3,2. Ne, joille keskustelupalsta ei ollut kovin merkityksellinen keskiarvo oli 3,1 ja ne, joille keskustelupalsta oli merkityksellinen keskiarvo oli 3,7. Mainittakoon vielä, että naispuolisten vastaajien (joita oli 145 kpl) tämän kysymyspatteriston keskiarvo oli 3,5, kun

taas miespuolisten vastaajien (joita oli 2 kpl) kysymyspatteriston keskiarvo oli 4,3. Loput vastaajista eivät olleet ilmoittaneet sukupuoltaan.

'...pystyn ymmärtämään paremmin joitain asioita' -väitteen kanssa 86% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

'... pystyn valmistautumaan muutoksiin' -väitteen kanssa 79% vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

'... olen muuttanut mielipiteitäni joissain asioissa' -väite jakoi mielipiteitä sillä tavalla, että vauvanodotuskeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,0 kun taas vauvanhoitokeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,5.

'... olen muuttanut toimintatapojani joissain asioissa' väite jakoi mielipiteitä sillä tavalla, että vauvanodotuskeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 2,9 ja vauvanhoitokeskustelupalstan osalta vastanneiden keskiarvo oli 3,4.

'... olen muuttanut suhtautumistani joihinkin asioihin' -väitteen kanssa 59% vastanneista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä

5.3 Kyselyn laadullinen osa

5.3.1 Keskustelupalstan merkitys

Kysymyksellä 19 oli tarkoitus selvittää sitä, pitivätkö vastaajat keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä vai ei. Kysymys oli avoin kysymys, jossa vastaajat valitsivat ensin jommankumman esitetyistä vaihtoehdoista, ja sitten he saivat vapaasti jatkaa lausetta.

Valitse jompikumpi alla olevista vaihtoehdoista ja jatka lausetta (kysymys 19).

- Keskustelupalsta ei ole minulle merkityksellinen, koska...
- Keskustelupalsta on minulle merkityksellinen, koska...

Vastaajista 75% pitää keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä. 20% vastaajista ei pidä keskustelupalstaa itselleen kovin merkityksellisenä. 5% vastaajista oli jättänyt vastaamatta tähän kysymykseen. Eri vastaajaryhmien välillä ei ollut merkitseviä eroja.

Kysymyksen 19 avoimeen kohtaan tuli peräti 147 vastausta, eli lähes kaikki kyselyyn vastanneet olivat jotenkin halunneet perustella sitä, miksi kokivat keskustelupalstan itselleen merkityksellisenä tai ei.

Vastaajista 20% on siis sitä mieltä, että keskustelupalsta ei ole hänelle itselleen merkityksellinen. Merkityksettömyyden syiksi he mainitsevat mm. sen, että he voivat keskustella keskustelupalstoilla keskusteltavista asioista

oikean elämän ystävien kanssa. Toiset kokevat keskustelupalstan merkityksettömäksi sen vuoksi, etteivät he itse kirjoittele palstalle.

Nyt toista kertaa raskaana ollessani minulla on jo muita äitituttuja nimenomaan täältä Verkkoklinikalta ensimmäistä odottaessani löytämiäni. Nyt olen huomattavasti kiireisempi kuin esikoista odottaessani, enkä ehdi seurata silloisesta (=98 kevät) huomattavasti vilkastunutta palstaa tarpeeksi usein päästäkseni kyllin hyvin mukaan. Rakas paikka tämä silti on edelleen, ovathan useimmat parhaat live-ystävönikin täältä löytyneet aikanaan ja katson kuuluvani palstan "konkareihin", oli mm. ihan ensimmäisiä palsta synnytyksestään yksityiskohtaisesti kertoneita ja minä aikamani lanseerasin aiheen kirjoittamisen viestiin versaalikirjaimilla:=).

tuttavapiiriini kuuluu raskaana olevia, joiden kanssa voi pohtia samoja asioita kuin palstalla. Olen muutenkin kovin sosiaalinen ihmisenä, joten en tarvitse sinänsä keskustelukumppaneita elämääni. Saan myös aviomieheltäni tukea, toisin kuin jotkut onnettomat. Palstalla on kuitenkin kiva käydä aikansa kuluksi!

minulla on riittävästi omiakin "naama"kavereita.

Kokemusta lastenhoidosta on jo runsaasti, joten ns. neuvoja en kaipaa, siinähän palsta onkin hyvä, sieltä varsinkin esikoisen saaneet saavat hyviä neuvoja. Omille ystävilleni annan mieluummin aikaani, kuin jatkuvaan netissä istumiseen. On kiva välillä kirjoitella, mutta joka päivä en käy. En yksinkertaisesti aina edes ehdi.

en edes jaksa itse kirjoittaa palstalle, mutta on ihan kiva silloin tällöin lukaista mitä kenellekin kuuluu ja ketä uusia on ilmaantunut mukaan.

en osallistu aktiivisesti kirjoittamalla.

Jotkut vastaajat eivät koe keskustelupalstaa itselleen merkityksellisinä, sillä he eivät koe kuuluvansa ryhmään.

En vielä (toivottavasti joskus) kuulu onnellisiin odottajiin, mutta on kiva sillointällöin varautua tulevaan:0)

En ole päässyt edes odottajien listalle. Olen jo viikon ajan yrittänyt "päästä sisäpiiriin", mutta minulle on jatkuvasti jäänyt tunne, etten ole saanut luettua tai kirjauduttua kaikkialle, mistä muut palstan lukijat saavat tietoa toisista palstalaisista.

alusta asti minulla on ollut tunne, että en jotenkin kuulu joukkoon. Johtuisikohan siitä, että suurin osa keskustelijoista on pääkaupunkiseudulta ja itse olen kauempaa, ja luultavasti ainoa täältäpäin...

Jotkut kokevat keskustelupalstan merkityksettömäksi sen vuoksi, että he ovat muodostaneet keskustelupalstan avulla oman keskustelupalstan, jonka

jäsenet ovat vieläkin enemmän samassa elämäntilanteessa ja näin syntyneelle uudelle ryhmälle on muodostunut oma alakulttuurinsa.

teimme oman keskusteluryhmän. Kesällä synnyttäjien kanssa. Jotenkin helpompi pienen porukan kesken keskustella asioista. Ja varsinkin kun me kaikki olemme suht samoilla viikoilla.

Suurin osa vastaajista (75%) piti keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä. Monet vastaajat pitävät keskustelupalstaa merkityksellisenä sen vuoksi, että sieltä saa paljon tietoa.

...kaikista asioista ei viitsi koko ajan soitella neuvolaan ja muut tulevat mammat ovat hyvä tietolähde!

siellä saan tietoa muiden vauvaperheiden elämästä, vauvojen päivärytmeistä, uusien asioiden oppimisesta ja äitien tunteista ja kokemuksista vauvanhoidossa. Välillä tunnen itseni avuttomaksi vauvanhoidossa tai tunnen olevani "huono äiti", tällöin oloa saattaa helpottaa tieto siitä että muillakin on samanlaisia ajatuksia... Palstalla voin myös kysyä mieltä painavia kysymyksiä esim. vauvan sairastamisesta. Lähipiirissäni ei siis ole muita vauvaperheitä.

asun ulkomailla ja saan hyviä vinkkejä siitä, kuinka Suomessa esim. neuvolat suosittelivat ja saan monia hyviä vinkkejä samanikäisten ja vanhempien vauvojen äideiltä. Ja se, että huomaa, että samat asiat askarruttavat monia äitejä, antaa voimia jaksaa hankalienkin päivöiden yli.

Sen lisäksi, että palstalta saa paljon odottajille ja vauvanhoitajille tärkeää tietoa, vastaajat pitivät palstaa itselleen merkityksellisenä sen vuoksi, että siellä pääsee keskustelemaan muiden samassa tilassa olevien ihmisten kanssa ja monet ovat muodostaneet virtuaaliystävyyssuhteita ihmisiin, joiden asiat kiinnostavat nyt oikeasti. Jotkut vastaajat ovat löytäneet keskustelupalstalta ystäviä "oikeaan elämään". Keskustelupalstan ystävällistä ja empaattinen ilmapiiri tekee palstan monille vastaajille merkitykselliseksi.

siellä voin esikoistani nyt odottaessani "höyrytä" täysillä itseäni eniten kiinnostavasta asiasta ja tietää, että palstalla on samanhenkisiä ihmisiä. Näin minun ei tarvitse rasittaa turhaan miestäni (jolla on jo 2 lasta aiemmasta avioliitostaan), työkavereitani tai muita läheisiäni, vaan voin heidän kanssaan keskittyä yleisemmin kiinnostaviin asioihin.

saan sieltä vertailukohteen omille raskauskokemuksille. Etenkin kun vasta vaihtanut paikkakuntaa ja tuttavat ja harrastus piiri on vielä kovin suppea täällä. Ja siellä on niin ihana ilmapiiri ja ne ihmiset ymmärtää... toisaalta anonyyminä kuulumisten vaihtokin on ujolle ihmiselle helpompaa. Toki osallistun tapaamiseen, jos tänne sellainen järjestetään.

ystäväpiirissäni on vain muutama vauvaa odottava, ensi kertaa äidiksi tuleva. Nämä ystäväat asuvat eri kaupungissa ja yhteydenpito on siksi jäänyt pienemmäksi kuin aikaisemmin. Verkkoklinikani vo-palstalla on jo "tuttuja" ja jopa "ystäviä". Lisäksi samassa kaupungissa asuvat palstalaiset tapaavat silloin tällöin, mikä on myös merkityksellistä ja tärkeää.

raskaus on minulle uusi asia ja haluan jakaa sen samassa tilanteessa olevien ihmisten kanssa.

se on ainoa kanava jonka kautta voin aktiivisesti kommunikoida muiden raskaana olevien kanssa. Ystävät, työyhteisö ja perhe tukevat toki omalta osaltaan, mutta kenelläkään heistä ei ole pientä ihmisen alkua sisällään...

saan sieltä tukea ja tärkeitä neuvoja.

ystävilläni ei vielä ole lapsia, vanhempani asuvat kaukana ja ensimmäisen lapsen kanssa on aika usein "sormi suussa". Palstan muut äidit todella yrittävät auttaa ja perehtyvät muiden ongelmiin, tunnelma on hyvin empaattinen.

lukemalla muiden kokemuksia huomaan, että omat tuntemukseni ovat normaaleja tässä tilanteessa. Ilman palstaa olisin varmaankin paljon huolestuneempi monesta raskauteen ja synnytykseen liittyvästä asiasta.

Pitkään keskusteltua alkaa tuntea toiset ja sitä jää miettimään, miten toinen on selvinnyt siitä ja siitä ongelmasta. Tuntuu myös hyvältä, jos saa autettua ihmistä, jolla on vaikeuksia. Ja tietysti on mukavaa purkaa päivän tapahtumat johonkin, miehellä on erilainen näkökanta asioihin eikä ystäväilläni kenelläkään ole vielä lapsia.

Monista vastauksista huokuu vahva sitoutuminen keskustelupalstaan. Elämäntilanteen muuttuessa juuri vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen tärkeys muuttuu, mutta esimerkiksi Verkkoklinikalla on keskustelupalstoja myös muissa elämäntilanteissa oleville. Vastaajat vaikuttavat olevan sitoutuneita sekä keskustelupalstaan että siihen kuuluviin ihmisiin. Sitoutuminen vaikuttaa tunnepitoiselta.

nettikaverit ovat eräällä tavalla ystäviäni ja minua ihan oikeasti kiinnostaa mitä heille kuuluu. Lisäksi aloitin aikoinani kirjoittelun sen vuoksi, että olen onneton päiväkirjan kirjoittaja ollut aina, ja toisaalta täältä kopioimalla omat tekstini olen saanut niitä vähän muokkaamalla upeat lapsettomuus ja vauvanodotuspäiväkirjat. Ne ovat printattuina omissa kansioissaan nykyään. Selvennykseksi siitä, miten aktiivinen verkkoklinikkalainen olen, täytyy kertoa, että olen kirjoittanut ensin lapsettomuuspalstalla, sitten vo-palstalla, vauvan synnyttyä oh-palstalla. Toista lasta aloimme suunnitella viime syksynä ja jälleen aloitin tutulta lapsettomuuspalstalta ja nyt sitten olen onnekseni uudelleen vo-palstalla... eli taidan tosiaan olla aikamoinen konkari verkkoklinikan keskustelupalstoilla! (aloin kirjoittelun joulukuussa 1997)

olen seurannut sitä niin pitkään että en osasi enää olla ilman.

olen ollut verkkoklinikkalainen jo kevästä 1998, jolloin haaveilin vauvasta, silloin löysin vo-palstan ja aloin seurata sitä. Kun tulin syksyllä raskaaksi, aloin myös kirjoitella ja vauvan saatuani siirryin oh-palstalle. Olen todella kiinnostunut vauvasasioista ja monet nimimerkit tuntuvat lähes kuin ystäviltä. Varmasti tämä pitkä ja intensiivinen suhde on tehnyt palstan niin tärkeäksi.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelut voivat olla merkityksellisiä myös tuleville tai oleville isille. Hekin voivat saada keskustelupalstalta tietoa ja ystävyysuhteita, mutta ennen kaikkea keskustelupalsta antaa tietoa raskaana olevien tai vauvaa kotona hoitavien naisten käyttäytymisestä.

ensimmäisen lapsen ollessa kyseessä on mukava saada tukea ja huomata, että muutkin naiset kuin vain oma vaimo käyttäytyvät tietyllä tavalla.

5.3.2 Oma rooli keskustelupalstalla

Kysymyksellä 47 pyrittiin selvittämään vastaajien käsityksiä omasta roolistaan keskustelupalstalla. Samalla oli tarkoitus päästä selville siitä, miksi vastaajan rooli on muotoutunut sellaiseksi kuin se on, ja millaiseksi vastaaja kokee suhteensa muihin keskustelijoihin.

Omasta roolistani keskustelupalstalla olen sitä mieltä, että... (kysymys 47)

Tähänkin avoimeen kysymykseen oli vastattu erittäin ahkerasti; vastanneita oli peräti 127. Vastausten pituudet vaihtelivat parista sanasta useiden lauseiden pitkiin tunnepitoisiin vastauksiin.

Sellaiset vastaajat, jotka eivät itse kirjoittele keskustelupalstalle, ovat usein sitä mieltä, ettei heidän roolinsa ole kummoinen keskustelupalstalla. Toisaalta on myös olemassa sellaisia ei-keskustelijoita, jotka pitävät omasta roolistaan tarkkailijana, ja kokevat myös tarkkailunsa "roolina".

Minulla ei laiskana kirjoittajana ole kummoista roolia palstalla...

Olen innokas ja ahkera tarkkailija!

Olen lähinnä omasta halustani "ulkopuolinen", koska en itse osallistu keskusteluun. Tosin mielestäni verkkoklinikalla saisi olla selkeämmät ohjeet palstalla kirjoittamisesta meille tumpeloille.

Olen tavallaan kuuntelija koska en osallistu keskusteluun

Näin alkuvuoden työkiireiden jälkeen olen ehkä jäänyt vähän tuntemattommaksi monille (vars. uusille) kirjoittajille – ja kun kesä ja äippäloma lähenevät niin

nettiyhteydetkin töistä häviävät. Tuskin jätän kummoistakaan aukkoa palstalle, mutta olenpahan parhaani tehnyt myös auttaakseni muita.

Pelkkänä lukijana sopii minulle ajankulukuksi. Pariin otteeseen on tullut mieleen kirjoittaa asiasta, josta minulla on ollut tietoa, mutta olen sitten ajatellut, että kyllä joku toinen vastaa esitettyyn kysymykseen.

Jotkut vastaajat ovat sitä mieltä, että he voivat itse vaikuttaa omaan rooliinsa keskustelupalstalla. Mutta kommentteja tulee myös sen puolesta, ettei rooliinsa voi itse paljon vaikuttaa, vaan rooli saattaa odottavalla tai imettävällä äidillä muotoutua myös hormonitasapainon myötä.

Olen rooliini tyytyväinen. Roolini on sellainen kun siitä ITSE teen.

Mielestäni kaikilla on useita erilaisia rooleja ja se heijastuu myös mielipiteisiin. Lisäksi pitää ottaa huomioon se, että raskaus ja imetys vaikuttavat hormoonitasapainoon, mikä näkyy myös siinä, että välillä joistakin keskustelunaiheista kuohahdetaan liiankin helposti. Tämä on hyvä pitää mielessä. Lisäksi omasta roolistani voisin sanoa, että kärjistän välillä tarkoituksellisesti mielipiteitäni – se herättää varmemmin keskustelua! Yritän olla silti loukkaamatta muita.

Yleisesti ottaen ihmiset vaikuttavat olevan sitä mieltä, että he ovat keskustelupalstalla "omia itseään" eli heillä ei ole keskustelupalstalla mitään erityistä, arkielämän minuudesta poikkeavaa minuutta. Jotkut vastaajat tosin ovat sitä mieltä, ettei internetissä kannata paljastaa kaikkea itsestään.

Se kuvastaa minua juuri sellaisena kuin olen palstan ulkopuolellakin.

Osallistun keskusteluun varsin lyhyillä kirjoituksilla, vaikkakin suhteellisen usein. En kerron kovin henkilökohtaisia asioita ja pysyttelen tarkoituksella vähän etäisenä. Syynä on se, että tiedän monien ystäväieni seuraavan palstaa (osallistumatta itse keskusteluun) enkä halua paljastuani.

Olen aktiivinen, kommentoin paljon muiden juttuja ja kerron itsestäniikin melko avoimesti. Nimimerkkini on kuitenkin sellainen, ettei se paljasta oikeaa henkilöllisyyttäni (mm. olen yleensä eri palstoilla eri nimimerkki), samoin paikkakunta- ym tietoja pyrin välttämään erityisesti kirjoittaessani lapsettomuuspalstalle. En myöskään paljasta ihan syvimpiä negatiivisia ajatuksia kovin helposti (eli haluan myös suojella nimimerkkini "mainetta"). Joskus saan enemmän huomiota, mutta kaikkein aktiivisimpiin "suosittuihin palstalaisiin" en mielestäni lukeudu. Eli aika keskiverto tyyppi olen – kuten normaalielämässäkin. Eli mielestäni tästä voi vetää sellaisen johtopäätöksen, että jos aitona itsenä (vaikkakin nimimerkin takaa) esiinnyt, niin roolisi ryhmässä on melko lailla sama kuin normaalissa kasvokkaisessa kanssakäymisessä.

Vastaajat kokevat, että usein keskustelupalstalle kirjoittavilla ihmisillä on suurempi rooli kuin harvemmin keskustelupalstalle kirjoittavilla ihmisillä.

Odotuspuolella käyn näin alkuraskaudessa (11vkoa) vielä aika harvoin, joten en ole rakentanut samanlaista "ystäväverkostoa" kuin Pesu-palstalla! (raportin kirjoittajan huomautus: Pesu-palsta on Verkkoklinikan perhesuunnittelukeskustelupalsta)

Mitä enemmän kirjoitan, sitä enemmän minuun kiinnitetään huomiota (pätee myös muihin) ja mitä pidemmällä viikkoni ovat sitä kiinnostuneempia ollaan (pätee myös muihin).

Jotkut vastaajat kokevat olevansa vain yksi muiden joukossa, eikä heidän mielestään kenelläkään ole sen isompaa roolia kuin toisillakaan.

Se on samanlainen kuin muillakin. Ei minun poistuminen pitkään ketään surettaisikaan, väkeä on niin paljon.

... olen yksi mammoista. Mamma-power jyrää!!!

Vastaajat pitävät mukavana asiana sitä, että keskustelupalstalla onnitellaan saavutuksista ja nimimerkkien perään huhuillaan. Toisaalta joidenkin vastaajien mielestä keskustelupalstaan kuuluminen vaatii liian paljon aikaa mm. juuri sen vuoksi, että palstalaisilla on tapana kommentoida hyvin monia asioita ja onnitella eri nimimerkkejä saavutuksista.

Olen monien tiedossa oleva satunnainen kommentoija. Kirjoitan voinnistani ja odotuksesta vain jos on jotain sanottavaa. Yritän kirjoittaa vain palstalle kuuluvia asioita, vaikka minua ei häiritsekään se, että muut kirjoittelevat henkilökohtaisempia asioitakin. Tunnen olevani palstalla pidetty, sillä vointiani kysellään ja perääni huhuillaan joskus... se tuntuu hyvältä.

Olen satunnainen keskustelija, hyöä lisä ja muutamien kanssa henk.koht. tuttu. Jos viivyn useamman päivän poissa keskusteluista, se kyllä huomataan – mikä on ihan mukava asia.

... olen hämmästynyt miten "tärkeä" siellä olen.

Olen melko uusi kirjoittaja ja tunnen itseni vähän ulkopuoliseksi huomattessani että minut huomioidaan kohteliaasti (esim. onnitellut) mutta kirjoitukseni eivät ole niin tärkeitä kuin vanhojen konkareiden mielipiteet, joita kommentoidaan ja luetaan paremmin. Haitta kuitenkin ilmeisesti häviää ajan myötä kun tutustun porukkaan. Ilmeisesti esim. tapaamiset ryhmäläisten kesken lähentävät ihmisiä palstalla ja niihin minulla ei ole mahdollisuutta.

Huomioin muita ehkä turhan vähän, olen hieman liian itsekeskeinen. Ihailen niitä, jotka ilmeisesti kynä kädessä selaavat sivukaupalla tekstiä ja laittavat aiheet ja nimimerkit ylös. Itse muistan tasan yhden tai kaksi kaikkein kiinnostavinta aihetta, onko toisaalta tarpeenkaan kommentoida ihan kaikkea...

Minut otetaan huomioon vaikka olenkin ollut palstalla mukana vasta vähän aikaa. Siksi uskonkin, että kaikki huomioidaan ja se tuntuu mukavalta.

Mukaan "yhteisöön" pääseminen on niin vaikeaa, että luovutin lyhyen ajan yrittämisen jälkeen. Minulle oli mahdotonta seurata tapahtumia säännöllisesti ja onnitella kaikkia tapahtumista tms.

Useat vastaajat pitivät omaa rooliaan palstalle tärkeänä. Tällaiset henkilöt olivat enimmäkseen usein palstalla keskustelevia henkilöitä, jotka kokivat kuuluvansa palstan ydinporukkaan. Jotkut vastaajat ovat valmiita taistelemaan oman yhteisön jäsenten puolesta, mikäli joku ulkopuolinen arvostelee heidän toimintaansa tai muuten kirjoittaa negatiivisesti palstan jäsenistä.

Kirjoittelen aika usein ja täten pidän keskustelua yllä omalla panoksellani.

Olen kärkeä sanomaan oman mielipiteenä asioihin sekä puolusta, jos joku joutuu "hyökkäyksen" kohteeksi.

Kuulun jollain tavalla palstan "ydinporukkaan", koska vierailen siellä lähes päivittäin.

Olen "mielipidejohtaja", neuvoon ja autan mutta en tuputa käsityksiäni.

Haluan kannustaa avointa keskustelua ja uusien henkilöiden mukaan ottamista. Kinastelut ovat tosi kurjia mutta monilla on monenlaisia tilanteita, pyrin olemaan erossa niistä ellei tule tunne että jotakuta kohdellaan epäoikeudenmukaisesti. Palstoilla yleensä olisi mukavaa että yritettäisiin olla mukautuvaisempia, jos on vauvoapalsta tms. ei se tarkoita ettäkö koko ajan pitäisi keskustella ko. aiheesta, sekaisinhan siitä menee jos pitää pohtia mitä voi sanoa ja mitä ei, monet asiat koskettavat jokaista ja erittely on joskus vaikeaa, kaikki vaikuttaa kaikkeen. (meni ehkä vähän ohi aiheesta:)

5.3.3 Avoimet vastaukset

Viimeisen avoimen kysymyksen tarkoituksena oli antaa vastaajille mahdollisuus kertoa sellaisistakin keskustelupalstaa koskevista asioista, joita lomakkeessa ei oltu osattu kysyä ja johon vastaajat kuitenkin halusivat sanoa jotain. Tähän avoimeen kysymykseen oli vastattu 67 lomakkeessa.

Haluaisin vielä sanoa keskustelupalstasta, että...(kysymys 66).

Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen keskustelijat kokevat saavansa keskustelupalstoilta uusia ystävyyssuhteita. Keskustelupalstalla pystyy vastaajien mielestä puhumaan itseä kiinnostavista asioista samassa tilassa olevien muiden ihmisten kanssa. Keskustelupalstojen henki koetaan hyväksi ja vastaajat kuvaavat tunnepitoisesti kokemuksiaan "yhteisodotuksesta" ja he vertaavat keskustelupalstalta saatua tukea siihen tukeen, mitä tuore äiti sai entisaikojen suku- ja kyläyhteisöiltä. Heikkinen (1997) on tutkinut nykyajan kyläyhteisöjä, ja hänen mukaansa kyläyhteisön jäseniä näyttää yhdistävän kuuluminen suurin piirtein samaan ikäryhmään, minkä takia myös elämäntilanne on monilla sama. Esimerkiksi lapset yhdistävät monien veljesten vaimoja ja toisaalta veljesten tiivis yhteydenpito luo ilmeisesti viitekehyksen myös vaimojen yhteydenpidolle. (Heikkinen 1997, 73.)

Siellä on mukavia virtuaalikavereita, jotka päivä päivältä tulevat tärkeämmiksi. Mahdankohan koskaan irtautua heistä?

Se on ollut minun ns. pelastus raskauden aikana! Palsta on ainut paikka jossa voin olla tekemisissä monien samassa tilanteessa olevien kanssa!

Luonnollista poistumaa tapahtuu mikä on tietysti ihan selvä mutta lievä ikäviikoksi tulee aina niitä henkilöitä jotka siirtyvät vauvanhoitopalstalle. Vaikka sinnekin itseen sitten jossain vaiheessa siirrytään ja uusia "naamojahan" onneksi tulee jatkuvasti lisää!

Se on tuonut uutta sisältöä elämääni;-)

Kerrassaan mahtava palsta ja ihania ihmisiä!

Hyvä juttu, josta on ollut paljon iloa ja hyötyä. Mieli on pysynyt lähes aina hyvänä, koska henki ollut lähes aina hyvä.

Se on ollut usein todella tärkeä henkireikä, ajanviete ja tiedonlähde. Korvaa modernilla tavalla entisajan suku- ja kyläyhteisön antamaa tukea tuoreelle äidille.

Kannattaa "hengaila" mammaporukassa mukana. Nainen on kuitenkin raskautensa kanssa aika yksin. Ja luulen että "parasta" tukea asioissa/ongelmissa pystyy antamaan vain toinen ko. tilanteessa oleva nainen.

Parempaa kanavaa raskauden täyttämien aivojeni purkamiseen ei voisi olla!

Odotukseni olisi ollut "köyhempää" ilman tätä vauvanodotus-palstaa. Palstan henki on ollut aina rohkaiseva ja auttava. Onnittelut tasaviikoista, ultrista, hyöistä uutisista ovat olleet ihania ja mieltä lämmittäviä, mutta eivät missään nimessä ainoa syy, jonka takia palstailen. Koen saaneeni tältä palstalta apua, lämpöä, ystävyyttä ja rakkauttakin sekä itselleni että tulevalle lapselleni.

Kiitos kantaville voimille ja uskomattomille tarinankertojille! Kiitos myös kotisivujen ylläpitäjälle. Yhdessä olemme enemmän:)

Vauvan odotus on herkkää aikaa ja tällainen "yhteisodotus" on hyvin vahva tukiverkko.

Keskustelijat kokevat saavansa keskustelupalstalta myös paljon hyödyllistä tietoa.

Ihanaa että tämä on olemassa. Ei ole tarvinnut neuvolan kiireistä kättilöä aina häiritä "mitättömillä" kysymyksillä, jos olen täältä saanut neuvoja tai vinkkejä.

Hyvin tarpeellinen palsta!

Tiedottamisen palstan olemassaolosta pitäisi olla joka neuvolassa pakollista!

Jotkut vastaajat kokivat keskustelupalstan liian "sisäänpäin lämpiävänä", eivätkä kaikki pitäneet niistä aiheista, joita keskustelupalstalla käsitellään. Toiset taas pitivät juuri tämäntyyppisiä keskustelupalstoja erittäin hyvinä ja toivoivat samantyyppistä keskustelua myös muille elämän alueille.

Se pyörii tällä hetkellä vain muutamien käyttäjien sisäpiirinä. Olisiko hyöä jos siellä olisi huoneita joissa voisi keskustella erityyppisistä asioista. Lisäksi keskustelu pyörii liikaa vain odotuksen ympärillä, eikö odottajilla ole muuta elämää kommentoitavana? Ehkä tämä odottamis-keskeisyys on suurin syy siihen, miksi en itse koe mielekkääksi osallistua palstan keskusteluun.

Vastaavanlaisia palstoja olisi varmasti hyöä olla muillakin uudessa ja vaativassa, ehkä vaikeassakin elämäntilanteessa olevilla (avioeron, puolison kuoleman, vammautumisen tai vakavan sairauden tms. kokeneilla). Hyvää palstassa on erityisesti se, että sitä voi seurata itse osallistumatta, koska itse koen sen riittäväksi mm. ajanpuutteen vuoksi.

Jotkut vastaajista kritisoivat keskustelupalstan olemusta mm. sen vuoksi, että keskustelut ovat julkisia, kuka tahansa voi niitä lukea ja kuka tahansa voi kirjoitella palstoille perättömiäkin asioita. Lisäksi jotkut vastaajat eivät ole halukkaita paljastamaan itsestään henkilökohtaisia asioita, vaan he kirjoittelevat mieluummin anonyymisti.

Tulee tunne, että se on ottanut liian suuren roolin joidenkin kirjoittajien elämässä (tunne tulee, vaikka en seuraa palstaa kovinkaan säännöllisesti). Lisäksi ihmiset unohtavat (tuntuvat unohtavan) että kyse on julkisesta palstasta, jota kaikki pääsevät lukemaan. Jos itse kirjoittelisin, pitäisin esim. yhteystietoni ja henkilökohtaisemmat asiani pois palstalta.

Keskustelupalstalla "tapaa" hyvin erilaisia ihmisiä; sellaisiakin ihmisiä joihin ei oikeassa elämässä koskaan törmää. Palsta on ainakin minun kohdaltani lisännyt

suvaitsevaisuutta: olen huomannut, että teiniäideillä tai alle 25-vuotiailla monen lapsen äideillä voi olla ihan järkeviä ajatuksia. Olen myös yllättynyt siitä, kuinka ihmiset kirjoittavat avoimesti (ja uskoisin myös että täysin rehellisesti) perheidensä ongelmista mm. alkoholin kanssa. Itse en tällaiseen pysty, en ehkä usko tällaiseen virtuaaliystävyyteen.

Vaikka se näennäisesti on "mukava" palsta, niin on muistettava, että kyseessä on internetti, jonne kuka tahansa voi kirjoittaa ihan mitä tahansa (ei välttämättä tosiasioita) ja pitää muistaa myös se, että kuka tahansa pystyy seuraamaan keskustelua!

Jotenkin siellä voi olla todella aidosti oma itsensä! En henk. koht. osallistuisi oikeisiin tapaamisiin, minulla on tärkeää nimenomaan se tietty nimettömyys, jonka takaa voi tunnustaa olevansa välillä ihan tampio vauvan kanssa. Sitä ei voi myöntää oikeassa elämässä läheskään yhtä helposti, ainakaan kaltaiseni ihminen. Haluan olla pätevä ja osaava vaikka en oikeasti ehkä osaisikaan!

Jotkut vastaajat kaipaavat keskusteluihin lisää asiapitoisuutta: he haluaisivat, että asiat keskustelisivat ihmisten sijaan. Kaikki eivät pidä keskustelupalstan rituaaleista ja siitä, että keskustelijoilla on tietynlaisia käyttäytymistapoja, vaan he haluaisivat palstan mieluummin olevan kysymys-vastaus -tyyppinen keskustelupalsta, josta keskustelun alla olevat otsikot olisi helposti löydettävissä.

Viestien olisi oltava enemmän "asiasisältöisiä" kuin nyt. Kaikki viestit ovat melkein täynnä onnitteluja ja pitkiä "listauksia", joista harvemmin palstalla käyvä ei välttämättä heti ymmärrä mitään. Palstalle on vaikea päästä mukaan, koska nykyään palsta on aika "inside"-touhua.

Tämä on mielestäni huonosti organisoitu. Keskustelua pitäisi seurata useita kertoja päivässä tai tietyn aiheen löytäminen on suorastaan mahdotonta.

Olen välillä miettinyt sitä, että mahtaako keskustelupalstaan "koukkuun jääminen" joltain osin kuvastaa muun sosiaalisen verkoston puutetta? Mielestäni on hyvä jos palstalta saa tukea, mutta se ei korvaa todellisia ihmissuhteita. Palstalla käytetty kieli on joskus häiritsevän naiivia ja mielestäni viestejä osoitetaan turhan paljon tietyille henkilöille. Esim. kaikista pyöreistä viikoista onnitleminen tietyille nimimerkeille on turhaa.

Jotkut vastaajat kaipaavat internetin keskustelupalstoilta vielä enemmän ennakkoluulottomuutta ja ihmisiltä uskallusta keskustella juuri sillä tavalla kuin he itse haluavat. Jotkut vastaajat kokivat, että toisilla keskustelijoilla on enemmän valtaa kuin toisilla. Alla olevan kommentin kirjoittaja on sitä mieltä, että internetin keskustelupalstoilla voidaan käyttää valtaa vaientamaan sellaisia keskustelijoita, joiden mielipiteet eivät ole valtaväen mielipiteiden mukaisia. Hän puhuu tässä yhteydessä "nettirasismista".

Sanoisin että, yleensä niin tästä kuin muistakin keskustelupalstoista, olisi mukavaa kun jotkut ihmiset vähän karistaisivat ennakkoluulojaan ja kaavoihin kangistumistaan palstoilla jotta tuntisimme olevamme "vapaampia", edes netissä:)) Ja tähän kohden vielä kommentti tekemästäsi tutkimuksesta, todella hyvä juttu, osui itselleni sopivasti koska olen tätä aihepiiriä pohtinut paljon, oli mukava havaita että muutkin miettivät tällaisia, näistä keskusteleminen on yleensä ihan out-aihe palstoilla/listoilla ja olen huomannut että jos joskus vähän kapinoin siitä että ollaan niin sisäänlämpiviä tai harrastetaan ns. nettirasismia iän, sukupuolen, mielipiteiden tms vuoksi, äkisti tyrmätään 'äänettömyydellä', lähinnä sääli käy sellaisia 'nettirasismien uhreja' jotka eivät sanallisesti kykene pitämään puoliaan vaan he jättäytyvät kokonaan pois.

6 TULOSEN TARKASTELU

Keskustelupalstoilta löytyi tekstianalyysin myötä monenlaisia tarinoita ja kertomuksia, joiden kautta yhteiskulttuurin olemus näyttäytyi. Kertomuksista huokui se, että vauva-asiat ovat keskustelijoille hyvin tärkeitä asioita ja arjen elämä oli hyvin arvostettu asia. Päämääränä näytti olevan menestyminen perheen parissa: vauvan syntymään ja vauvan hyvinvointiin liittyvät asiat olivat keskustelujen tärkeintä antia. Tarinoista ja kertomuksista oli löydettävissä hyviä menettelytapoja, jotka johtavat menestyksekkääseen vauvan syntymiseen tai vauvan hoitoon, ja kertomuksista kävi myös ilmi, miten keskustelijat kotioloissaan todella toimivat. Uteliaisuus toisten ihmisten elämään vaikutti synnyttävän uusia mielipiteitä, ideoita ja tärkeää tietoa toisille jaettavaksi.

Keskustelupalstan vuorovaikutuksellisuus välittyi tärkeänä asiana. Tarinoiden kautta välittyi keskustelupalstalaisten yhteisiä arvoja, uskomuksia, olettamuksia ja ne osaltaan ohjasivat keskustelupalstalla käyttäytymistä. Tarinoiden ja kertomusten konteksti osoittautui tässäkin tutkimuksessa tärkeäksi, sillä se selvitti, miksi ja minkälaisista asioista keskustelupalstalla puhuttiin. tarinat ja kertomukset toimivatkin usein asioiden järkiperäistäjinä. Vaikuttaa siltä, että vauvanodotuskeskustelupalstan keskustelijat siirtyvät usein vauvan syntymän jälkeen vauvanhoitokeskustelupalstalle, jolloin keskustelupalstojen toimintatavat pysyvät helposti samantyyppisinä ja vuorovaikutus keskustelupalstojen keskustelijoiden välillä on vahvaa. Supportiivinen viestintä eli toisten samassa elämäntilanteessa olevien tukeminen oli vahvasti esillä.

Kyselylomakkeella saadut vastaukset kertovat, että vastaajat pitivät keskustelupalstan tarinoita ja kertomuksia merkityksellisinä. Vastaajat olivat kiinnostuneita palstalta kuulluista tosielämän kertomuksista ja he kokivat, että

keskustelupalsta on paikka, jossa voi kertoa henkilökohtaisistakin asioista. Lisäksi on merkittävää huomata, että vastaajien mielestä keskusteluihin kannattaa osallistua omana itsenään. Vastaajat pitivät keskustelujen aiheita itselleen tärkeinä ja he pystyivät omasta mielestään samastumaan muiden keskustelupalstalaisten elämään.

Kertomukset ja tarinat tunkeutuvat yhteisökuulttuurin ytimeen, ne välittävät informaatiota ja auttavat sisäistämään yhteisökuulttuuria. Tarinat myös auttavat yhteisön jäseniä orientoitumaan yhteisön päämääriin ja toimintatapoihin. (Kreps, 1990 artikkelissa Meyer 1995.) Tim Jordan käyttää tätä asiaa kuvaamaan käsitettä "kollektiivinen mielikuvitus": "Ihmiset jotka eivät ole koskaan tunteneet tai tavanneet toisiaan voivat sitoutua yhteiseen tavoitteeseen, jos heillä on yhteinen visio jonka he kaikki ymmärtävät ja jota he tukevat. Esimerkiksi nationalismi perustuu kollektiiviseen mielikuvitukseen sillä valtion jokaisella ihmisellä ei voi olla mahdollisuutta tavata jokaista muuta valtion jäsentä, mutta he voivat uskoa yhteisiin käsityksiin valtiosta. Kaikilla yhteisöillä on jonkinlainen kollektiivinen mielikuvitus." (Jordan 1999, 179.) Yhteisön jäsenet kertovat tarinoita, joiden avulla he järkipäistävät tapahtumia, valmistautuvat muutokseen tai vaikkapa korostavat valta-asemaansa keskustelujen aikana. (Boje 1991.)

Tietokonevälitteistä vuorovaikutusta on tutkittu paljon. Vertailukohdaksi on nostettu luonnollisesti kasvokkaisuviestintä, mutta tietokonevälitteisen viestinnän tekstipohjaisuutta ei juuri huomioitu eikä problematisoitu lainkaan. Tutkimusten tulokset on niputettu yhteen melko yhteneväisin oletuksin, ja näin on päätelty, että kasvokkaisuviestintään verrattuna tietokonevälitteinen viestintä on tehtäväorientoituneempaa, persoonattomampaa ja estottomampaa. (Walther 1996.) Keskustelupalstojen me-henki näyttäisi tämän tutkimuksen mukaan olevan tekstianalyysin tuloksen mukaan hyvä ja keskustelupalstalaiset vaikuttivat viihtyvän hyvin palstan jäseninä. Keskustelijat vaikuttivat saaneen uusia sosiaalisia suhteita juuri näiden keskustelupalstojen kautta. Keskusteluja kuvasi ystävällisyys ja toisista välittäminen. Keskustelut olivat hyvin tunnepitoisia. Uusia keskustelijoita perehdytettiin keskustelupalstan toimintaan ja näyttäisi siltä, että keskustelupalstan toimintaan voi perehtyä myös keskusteluja tarkkailemalla. Mitä useammin joku tietty nimimerkki palstalle kirjoitteli, sitä enemmän hänen kirjoituksistaan vaikutettiin olevan kiinnostuneita. Keskustelupalstalaiset olettivat muiden keskustelijoiden olevan vauvaa odottavia tai vauvaa hoitavia henkilöitä. Henkilökohtaiset tapaamiset "oikeassa elämässä" näyttelivät myös suurta osaa, ja ne lienevät keskustelijoille myös toinen internetin kautta syntynyt tärkeä sosiaalisuuden muoto. Ihmisten uteliaisuus välittyi myös keskusteluissa esimerkiksi erilaisten gallup-kyselyjen muodossa. Kaikkien ihmissuhteiden (myös "oikean elämän" ihmissuhteiden) tärkeys korostui kirjoitteluissa. Yhteisökuulttuuri näytti muotoutuvan

keskustelijoiden sosiaalisten suhteiden (sekä keskustelijoiden välisten että jokaisen omien henkilökohtaisten sosiaalisten suhteiden) kautta.

Myös kyselylomakkeen tulokset antavat tukea sille käsitykselle, että Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla vallitsee vahva me-henki. Vastaajat kokivat, että keskustelupalstalaisilla on yhteinen päämäärä ja he tunsivat kuuluvansa muiden palstalaisten kanssa samaan porukkaan. Vastaajat kokivat itsensä keskustelupalstan jäseniksi, ja myös sellaiset henkilöt, jotka lukevat palstaa mutteivät itse kirjoittele palstalle, koettiin kuuluvan palstan porukkaan. Säännöllisesti keskustelua seuraavat vastaajat ja usein keskustelupalstalle kirjoittavien käsitys palstan me-hengestä oli positiivisempi kuin satunnaisten ohikulkijoiden tai niiden henkilöiden, jotka eivät itse kirjoittele palstalle. Se lieneekin ihan loogista, sillä enemmän palstan toiminnassa sisällä olevien käsitys palstan hengestä on ymmärrettävästi positiivisempi kuin muiden.

Kyselylomakkeella saadut vastaukset viittaavat myös siihen, että keskustelupalstan sosiaalisten suhteiden merkitys korostuu vastaajien mielessä. Lomakekyselyn tulos tukee sitä olettamusta, että keskustelupalstalla vallitsee ystävällinen ilmapiiri. Vastaajien mielestä keskustelupalstalta voi myös saada lohdutusta omiin murheisiin ja keskustelupalstaa pidetään paikkana, jossa voi rehellisesti tunnustaa omia virheitään. Lisäksi vastaajat olivat vahvasti sitä mieltä, että keskustelupalstalaisilla on yhteinen käsitys siitä, millainen käyttäytyminen on palstalla sopivaa. Nuorempien vastaajien ryhmässä sosiaalisten suhteiden merkitys oli suurempi kuin vanhempien vastaajien ryhmässä. Samoin ne vastaajat, jotka olivat kertoneet keskustelupalstan olevan itselleen merkityksellisen, pitivät sosiaalisten suhteiden merkitystä tärkeämpänä kuin ne, joille keskustelupalsta ei ollut niin merkityksellinen.

Kyselylomakkeeseen saatujen vastausten perusteella ihmiset vaikuttavat olevan myös hyvin sitoutuneita juuri tähän keskustelupalstaan. Vastaajien mielestä keskustelupalstalle ”voi jäädä koukkuun” ja palstaa pidettiin hyvänä tapana pitää yhteyttä muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Me-hengen nostattamista pidettiin tärkeänä asiana samoin kuin sitä, että uusille keskustelijoille kerrottiin keskustelupalstan säännöt. Keskusteluihin oli vastaajien mielestä helppo tulla mukaan. Sitä vastoin vastaajat eivät vaikuttaneet seuraavan muita internetin samantyyppisiä keskustelupalstoja. Ne vastaajat, jotka seurasivat tai osallistuivat keskusteluun usein olivat sitoutuneempia keskustelupalstaan kuin ne, jotka eivät aktiivisesti seuranneet tai osallistuneet keskustelupalstan toimintaan.

Kommunikointi missä tahansa viestintävälineessä vaatii valitsemaan merkkisysteemeistä eli koodeista, jotka koostuvat muodosta ja sisällöstä, tarkoituksesta ja tavasta. Sähköposti on puhelinkeskustelun ja kirjeen välimaastossa kun se toimii välittömästi välittyvän elektronisen typografisen tekstin avulla. Kun kirjoitetun kirjeen materiaalisuus ja formaalitus kohtaavat

puhelin keskustelun nopeuden ja intiimiyden, sähköposti sisältää vähemmän kontekstuaalista ja taustoittavaa tietoa ja myös epämuodollista sanastoa, foneettista kirjoitusasua ja jokapäiväistä lauseenrakennetta. Virtuaaliyhteisön jäsenet käyttävät koodeja, jotka heijastavat sekä puhuttua että kirjoitettua kieltä. Sähköposti on luonut paitsi omaa sisäpiirin jargonia, myös paralingvistä kieltä (jossa on nonverbaalisia symboleja kuten iloiset kasvot) joka hyödyntää näppäimistön ja tietokoneruudun teknologian mahdollisuuksia. (Lee 1997, 277.) Keskustelupalstoilta olikin löydettävissä omaperäistä kieltä ja kielen käyttöä. Tutkittavien keskustelupalstojen kielessä oli havaittavissa senkaltaista kieltä, joka on yleistä verkossa tapahtuvassa viestinnässä (esimerkiksi hymiöt tai isoilla kirjaimilla 'huutaminen'). Toisaalta Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla oli löydettävissä vahvasti juuri omaa yhteisöä yhdistävää omaa kieltä.

Kielen avulla näidenkin keskustelupalstojen keskustelijat olivat olemassa, joten kieli oli tärkeä elementti keskustelupalstalla. Vuorovaikutuksellisuus nousi vahvasti esille kielen käytön kautta. Keskusteluissa vilahteli yhteisön jäsenten jakamia omia sanoja ja sanontoja. Joillekin sanoille oli annettu uusia merkityksiä, joiden kautta välittyi yhteisön jäsenille uusia yhteisiä mielikuvia. Jordan (1999, 179) onkin todennut, että "kaikilla yhteisöillä on jonkinlainen kollektiivinen mielikuvitus." Keskusteluissa käytettiin runsaasti graafisia ikoneita asioiden korostamiseen ja painottamiseen sekä tunteiden ilmaisemiseen. Keskustelijat vaikuttivat ymmärtävän sitä kieltä, mitä keskusteluissa käytettiin ja niitä graafisia ikoneita, joilla keskustelua elävöitettiin ja joilla saatiin mukaan myös nonverbaalista viestintää.

Ohjelmoijalla, eli keskustelupalstan teknisen toteutumisen luojalla, on kuitenkin suuri merkitys siinä, millaiseksi ja minkä muodon keskustelut ovat juuri näillä keskustelupalstoilla saaneet, vaikkakin keskustelujen sisältö on pitkälti riippuvainen keskustelijoista itsestään. Se, että Verkkoklinikan keskustelupalstojen keskustelut ovat jatkuvaa puheenvuorojen virtaa, on omiaan luomaan yhteisöllisyyden tunnetta. Keskustelupalstan rakenne vaikuttaa siis varmaankin siihen, millaiseksi keskustelu on muotoutunut. Voisi kuvitella, että kysymys-vastaus -tyyppisiin keskustelupalstoihin ei muotoudu niin vahvaa yhteisöllisyyden tunnetta kuin tällaiseen Verkkoklinikankin valitsemaan keskustelun rakenteeseen, jossa kaikki keskustelijat lukevat toistensa tekstejä.

Kyselylomakkeen vastausten perusteella keskustelupalstalla käytetty kieli on vastaajille selkeää ja ymmärrettävää ja heidän mielestään on mukavaa, että palstalla on käytössä omia sanoja ja sanontoja. Keskustelupalstalla puhutut asiat voivat vastausten mukaan myös ohjata keskustelijoiden huomiota uusiin asioihin. Toisaalta vastaajat eivät olleet sitä mieltä, että keskustelupalstan kieli eroaisi jotenkin muualla käytetystä kielestä.

Yhteiset tavat ja käytännöt sekä rituaalit, jotka saattoivat liittyä jokapäiväiseen elämään tai tiettyihin etappeihin, loivat näillä keskustelupalstoilla yhteenkuuluvuutta ja yhteisöllisyyttä. Keskusteluista löytyi sekä keskustelijoihin itseensä, sosiaalisiin suhteisiin, tekemiseen että yhteisöön liittyviä rituaaleja. Keskustelujen kulussa oli myös havaittavissa yhteisiksi muotoutuneita käytäntöjä ja näistä käytänteistä ja keskustelun säännöistä vaikutettiin olevan tietoisia ja niitä haluttiin noudattaa. Yhteisölle kuuluvia erittäin omaperäisiä rituaaleja löytyi etenkin vauvanodotuskeskustelupalstalta, esimerkkeinä lettujen syöminen täysien kymmenten raskausviikkojen kunniaksi tai Pankkijono, jossa jonotettiin "talletuksen nostoa" eli vauvan syntymää. Rituaaleja tutkimalla voidaan Rothenbuhlerin (1998) mukaan saada lisätietoa yhteisön viestinnästä. Kun asiat saavat uusia nimiä rituaalien myötä asioista voidaan alkaa ajattelemaankin uudella tavalla, jolloin rituaalit toimivat luovuuden lähteenä. Rituaalien avulla voidaan myös identifioida analysoimattomia näkökulmia asioista ja niiden avulla voidaan selittää poikkeavia näkökulmia asioista: näin rituaalien tutkiminen voi auttaa muodostamaan tarkoituksenmukaisempia odotuksia asioista. Rituaaleja voidaan käyttää myös luotaessa kurinpidollista valtaa. (Rothenbuhler 1998, 73-76.)

Myös kyselylomakkeella saadut vastaukset viittaavat siihen, että vastaajat kokivat keskustelupalstan tavat, käytännöt ja rituaalit merkityksellisinä. Tärkeää vaikutti olevan se, että keskustelupalstan käyttäytymistavat ovat selkeästi ymmärrettävissä: se, mistä ollaan puhumassa pitää ilmetä kirjoituksissa selkeästi, keskusteluiden sääntöjen ja tapojen olemassaoloa pidettiin tärkeänä ja vastaajien mielestä keskustelupalstan käyttäytymistavat olivat heille itselleen selviä. Hyvien suoritusten palkitseminen pidettiin myös merkityksellisenä asiana. Sitä vastoin vastaajille ei ollut niin tärkeää tietää, miten keskustelupalsta teknisesti toimii.

Kieli toimi tutkittavilla keskustelupalstoilla eräänlaisena naamiona, jonka taakse keskustelijat saattoivat piiloutua, ja jonka avulla he saattoivat luoda itselleen uusia identiteettejä. Vaikutti kuitenkin siltä, että suurin osa keskustelijoista keskusteli palstoilla "omina itsenään", ei virtuaalisina persoonina. Keskustelijat näillä keskustelupalstoilla olivat naisen roolissa ja uskoisinkin, että keskustelijat olivat naisia "oikeassakin elämässä". Keskustelijat pystyivät kontrolloimaan itsestään muille kertomaa tietoa: toiset paljastivat itsestään enemmän ja toiset vähemmän. Näiden keskustelupalstojen mukanaan tuomat uudet sosiaaliset tilanteet vaikuttavat myös varmaankin siihen, millaiseksi itse kunkin identiteetti muotoutui keskustelupalstalla. Keskustelijoille oli muotoutunut myös uusia rooleja: joku oli tiedon hakija, toinen tiedon antaja, kolmas mielipidejohtaja jne. Internetiin pääseminen oli eräs vallan luoja: niillä, joilla oli helppo pääsy internetiin olivat siellä useimmin ja heidän valtansa oli suurempi kuin niillä, jotka pääsivät keskustelemaan

harvemmin. Käyttäytymisellään keskustelijat loivat omaa valtaansa. Johtaminen on eräänlaista kielipeliä teorioiden mukaan, joten näidenkin keskustelujen (mielipide)johtajat nousivat esille siinä, miten he kieltä palstalla käyttivät. Baymin (1998) mukaan tietokonevälitteisen viestinnän osallistujat luovatkin ilmaisumalleja, jotka mahdollistavat heille sosiaalisen informaation kommunikoinnin ja ryhmäkohtaisten merkitysten luomisen ja koodaamisen. Virtuaalisiin yhteisöihin kuuluvat luovat yhdessä ryhmäkohtaisia identiteettejä ja sosiaalisia suhteita jotka voivat olla monenlaisia aina leikkisesti vihamielisestä syvästi romanttiseen. Nämä uudet identiteetit ja sosiaaliset suhteet ovat jotain verkkoviestinnän ja kasvokkaisviestinnän väliltä ja niiden avulla luodaan normeja, jotka määrittelevät vuorovaikutuksen muotoa ja pitävät yllä haluttuja sosiaalisia ilmapiirejä. (Baym, 1998, 62.)

Kyselylomakkeen identiteetteihin, rooleihin ja valtaan liittyvien kysymysten kohdalla vastaajat olivat vahvasti sitä mieltä, että keskustelupalstalla on hyviä tarinankertoja ja että keskustelupalstalta saa moraalista tukea tai opastusta. Vastaajien mukaan keskustelupalstalla on myös mahdollista neuvotella asioista ja toimintatavoista. Toisaalta he olivat sitä mieltä, että joidenkin kirjoittajien juttuja kommentoidaan enemmän kuin muiden. Vastaajat eivät osanneet ottaa kantaa siihen, onko keskustelupalstalla heidän mielestään selkeitä rooleja tai onko joillakin kirjoittajilla enemmän valtaa kuin toisilla; samoin "sankariodottajien" tai "sankariäitien" löytyminen ei vastaajien mielestä ollut kovin selkeää. Toisaalta keskustelujen sisällönanalyysi antoi viitteitä siitä, että esimerkiksi näiden keskustelupalstojen "sankariäitejä" saattoivat olla ne äidit, jotka rakastivat lapsiaan: "sankarit" olivat arjen sankareita, ja tällaista "arjen sankaruutta" voi olla vaikea tunnistaa.

Avointen kyselylomakkeen vastausten mukaan sellaiset henkilöt, jotka eivät itse osallistu keskusteluun eivät kokeneet omaa rooliaan vahvana. Jotkut vastaajat, jotka eivät itse osallistuneet keskusteluun saattoivat mainita olevansa tarkkailijoita. Mutta ne henkilöt, jotka olivat aktiivisia kirjoittajia, kokivat voivansa itse vaikuttaa oman roolinsa muotoutumiseen. Toisaalta mukana oli myös sellaisia, jotka kokivat ettei omaan rooliin voi itse vaikuttaa. Vastaajien kertomukset siitä, kannattaako keskusteluissa olla omana itsenään vai kannattaako jotain asioita itsestään pitää salaisina olivat myös ristiriitaisia. Yhtä mieltä vastaajat vaikuttivat olevan siitä, että usein kirjoittavilla on keskusteluissa suurempi rooli kuin harvoin tai ei koskaan kirjoittavilla. Jotkut vastaajista pitivät erittäin mukavana asiana sitä, että keskustelupalstalla puhutellaan toisia nimeltä ja muistetaan toisten merkkipaaluja; toisille taas tämä henkilökohtainen vuorovaikutus oli liian aikaa vievää touhua. Vastaajien joukosta löytyi henkilöitä, jotka kokivat olevansa palstan "ydinporukkaa" eli niitä, jotka pitävät keskustelua yllä, sanovat kärkkäästi omia mielipiteitään ja neuvovat ja auttavat muita ihmisiä.

Tämän tutkimuksen tulosten perusteella voitaisiin väittää, että Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla oli yhteinen sen jäsenten mieltämä yhteisökulttuuri, ja keskustelupalstoja voidaan näin ollen kutsua virtuaaliyhteisöiksi. Tutkitusta aineistosta löytyneet tarinat ja kertomukset, ilmaukset me-hengestä ja sosiaalisista suhteista, käytetyn kielen piirteet, keskustelupalstojen tavat, käytännöt ja rituaalit sekä identiteetin, roolien ja vallan ilmeneminen toimivat viestinnällisinä keinoina yhteisöllisyyden ilmaisemisesta. Yhteisökulttuurit näillä kahdella keskustelupalstalla olivat hyvin samankaltaiset, mutta koska keskustelupalstoilla oli erilaiset päämäärät (vauvanodottajilla vauvan syntymä ja vauvanhoitajilla vauvan hyvä hoito) voitaisiin silti sanoa, että kyse oli kahdesta eri yhteisöstä, siitäkin huolimatta, että keskustelupalstoilla oli olemassa yhteiset kotisivut, jonne oli kerätty kummankin palstan tarpeisiin tärkeää tietoa. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla näytti toteutuvan ajatus, jonka mukaan toisten ihmisten ajatusten lukeminen johtaa yhteiseen kognitiiviseen stimulaatioon (ks. esimerkiksi Ziegler & Diehl 2000).

Kyselylomakkeen vastaajista suurin osa piti keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä, mutta toisaalta vastaajissa oli myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät kokeneet keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä. Keskustelupalstaa pidettiin merkityksellisenä tiedon saannin vuoksi ja sen vuoksi, että he voivat palstan kautta pitää yhteyttä muihin samassa elämäntilanteessa oleviin ihmisiin. Virtuaaliystävyyssuhteita ja mahdollisesti syntyneitä oikean elämän ystävyyssuhteita korostettiin, samoin kuin sitoutumista itse keskustelupalstaan ja sen ihmisiin. Toiset vastaajat puolestaan eivät pitäneet keskustelupalstaa itselleen merkityksellisenä sen vuoksi, että he eivät itse kirjoittele palstalle tai että he voivat keskustella samoista asioista oikean elämän ystävien kanssa. Jotkut vastaajista puolestaan eivät pitäneet palstaa merkityksellisenä sen vuoksi, että he kokivat jääneensä ryhmän ulkopuolelle. Keskustelupalstan vaikutus vastaajien omaan elämään ilmeni sillä tavalla, että he kokivat voivansa ymmärtää paremmin joitakin asioita ja he pystyivät valmistautumaan muutoksiin keskustelupalstalta saadun tiedon tai kuulemiensa mielipiteiden avulla. Sitä vastoin vastaajat eivät kokeneet muuttaneensa toimintatapojaan tai mielipiteitään keskustelupalstan myötä. Usein keskustelua seuraavat tai siihen osallistuvat ihmiset kokivat saaneensa enemmän vaikutteita keskustelupalstalta omaan elämäänsä kuin ne, jotka eivät seuraa palstaa tai eivät itse kirjoittele palstalle. Kyselylomakkeen tulosten mukaan tärkeimmiksi syiksi seurata keskustelupalstaa ilmeni se, että vastaajat kokivat saavansa keskustelupalstalta uutta tietoa ja se, että he löytävät keskustelupalstalta kohtalotovereita.

Rheingoldinkin (1993) mukaan virtuaaliyhteisön jäsenet käyttävät tietokoneen näytöllä olevia sanoja kaikkeen siihen, mitä ihmiset tekevät tavallisessa elämässä: kohteliaisuuksiin ja asioista kiistelemiseen, intellektuelliin

ajatuksenvaihtoon, kaupankäyntiin, tiedon jakamiseen, emotionaalisen tuen antamiseen, suunnitelmien tekoon, aivoriihiin, juoruiluun, rakastumiseen, ystävien hankkimiseen, pelien pelaamiseen, flirttailuun... Erotuksena "tavalliseen elämään" virtuaaliyhteisössä tämä tapahtuu ilman fyysistä, ruumiillista läsnäoloa (Rheingold 1993, 3). Yhteisöllisyys toteutui Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilla, sillä oli löydettävissä joukko ihmisiä, joka pystyi identifioitumaan juuri tähän ryhmään. Äitiyden ja äidiksi tuleminen identiteetit koettiin niin vahvana, että ihmisille oli tarpeellista päästä jakamaan sitä muiden kanssa. Verkkoklinikan internetissä toimivat keskustelupalstat loivat näin uuden virtuaalisen yhteisön, jonka toiminnassa keskustelijat olivat mukana sekä hyödyn että hovin vuoksi.

7 PÄÄTÄNTÖ

7.1 Vertailua aikaisempaan tutkimukseen

On väitetty, että tietokonepohjaisuus vapauttaa ihmiset fyysisestä paikasta ja luo mahdollisuudet uusien, aitojen henkilökohtaisten suhteiden ja yhteyksien luomiseen (Parks & Floyd 1996, Pool 1983, Rheingold 1993 artikkelissa Gerlander & Takala 1996). On myös toisaalta väitetty, että ihmissuhteet muuttuvat verkoissa pinnallisemmiksi, persoonattommiksi ja jopa vihamielisimmiksi ja niissä on esitetty toteutuvan vain illuusion yhteenkuuluvuudesta, selityksinä mm. kontekstuaalisen ja nonverbaalisten vihjeiden puuttuminen tai niukkuus (Beninger 1987, Heim 1992, Walther 1996, Anderson & Park 1994, Stoll 1995 artikkelissa Gerlander & Takala 1996). Toisaalta on myöskin väitetty, että nonverbaalisten vihjeiden puuttuminen lisää viestinnän emotionaalista ja sosiaalista sisältöä ja tätä kautta viestinnän intiimiys ja epämuodollisuus lisääntyy (Kiesler, Sieger & McGuire 1984 artikkelissa Gerlander & Takala 1996).

Tämän tutkimuksen tuloksista päätellen internetissä toimivia keskustelupalstoja voidaan pitää virtuaaliyhteisöinä, ja näillä yhteisöillä voi olla oma (virtuaali)yhteisökulttuuri. Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstoilta oli löydettävissä sellaisia yhteisökulttuurin piirteitä kuten symboleja, omaa kieltä ja rituaaleja ja jopa sankareita. Tarinoiden ja kertomusten takaa paljastui yhteisiä arvoja ja uudenlaisia merkityksiä asioille. Toiset ihmiset olivat tärkeitä ja kyberavaruuteen muotoutui uudenlainen virtuaalinen tila. Tietokoneet mahdollistavatkin uusien yhteisöjen

ja uusien ihmissuhteiden syntymisen. Mielestäni nämä uudet ihmissuhteet eivät kuitenkaan välttämättä ole pinnallisia, persoonattomia tai vihamielisiä, kuten jotkut aikaisemmat tutkimukset ovat väittäneet, vaan virtuaaliyhteisöt voivat todellakin olla tärkeitä ihmisten ja tiedon kohtaamispaikkoja jäsenilleen. Kasvokkaisviestintään kuuluvia nonverbaalisia vihjeitä korvaamaan syntyy uudenlaisia merkkejä mm. tunneikoneiden muodossa, joten tekstipohjainen viestintä virtuaalisissa yhteisöissä voi olla hyvinkin emotionaalista, intiimiä ja epämuodollista.

Himasan tutkimuksen mukaan näyttäisi siltä, että Suomessa viedään kehitystä eteenpäin nuorten miesten ehdoilla: nyt olisikin panostettava erityisesti naisten verkko-osaamisen kehittämiseen (Himanan 1995 teoksessa Savolainen & Himanen 1995, 187.) Tietokoneteknologiaa mainostetaan yleensä siltä pohjalta, että se on kaikkien ulottuvilla, haluttava ja arvokas kaikille. Tietokoneiden käyttö esitetään usein suurena arvokkaana keksintönä, joka ratkaisee monia ongelmia, myös sosiaalisia ongelmia. Monet naiset ovat sitä mieltä, että jos olemme kiinnostuneita internetin mahdollistamista yhteisöistä, meidän pitää olla huolissaan esimerkiksi sellaisista asioista, kuin että miten vanhemmuuden ja hoitotyön tärkeyttä ja erikoisuutta käsitellään tai miten muodostetaan ystävällismielisiä yhteyksiä, kuinka osoitetaan kunnioitusta elämää kohtaan ja kuinka autetaan muita, ja kuinka voidaan vastata varsinkin joidenkin yhteisön jäsenten erityistarpeisiin. (Kramarae 1998,107-118.) Virtuaaliyhteisöjä voidaan käyttää myös psykoterapian tyyppisiin tarkoituksiin (Rheingold 1993, 4) ja sosiaalinen tuki lisää yksilön hyvinvoinnin, selviytymisen ja hallinnan tunnetta (Mikkola 2000).

Tämä tutkimus antaa viitteitä siitä, että tietokoneet mahdollistavat myös sentyyppisten yhteisöjen syntymisen, jotka houkuttelevat naisia liittymään niihin, ja joissa käsitellään sellaisia asioita, jotka ovat naisille tärkeitä: näitä asioita käsitellään myös sellaisen keskustelun avulla, joka on naisille luonnollista. Naiset voivat saada verkkoyhteisöistä tietoa, uusia sosiaalisia verkossa tapahtuvia suhteita ja verkon myötä he voivat saada uusia samanhenkisiä ystäviä myös "oikeaan elämään". Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen merkitys niiden jäsenille on suuri, ja internetissä toimivat keskustelupalstat mahdollistavat esimerkiksi kotiäideille liittymisen eräänlaiseen virtuaaliseen työyhteisöön, jossa yhteisenä päämääränä on ensin lapsen synnyttäminen menestyksekkäällä tavalla ja sitten lapsen kasvattaminen parhaalla mahdollisella tavalla.

Jordan (1999) on sanonut, että virtuaalisia yhteiskuntia leimaavat poliittiset, teknologiset ja kulttuuriset mallit, jotka ovat niin intiimisti toisiinsa kytkeytyneitä, että niitä tuskin voidaan erottaa toisistaan. Esimerkiksi virtuaalisessa keskustelussa kaikki voivat puhua ja kaikkia voidaan kuunnella yhtä aikaa. Jokainen osallistuja näppäilee sanottavansa ja sijoittaa sanomansa keskusteluun, jota johdetaan keskitetysti ja joka on kaikkien osallistujien

saavutettavissa. Tällä tavalla kaikkien sanottavat ovat koko ajan nähtävillä, ketään ei voida hiljentää siksi että he puhuisivat hiljaisimmalla äänellä ja ketään ei voida kuulla enemmän vain siksi että he olisivat muita aggressiivisempia. Tällaiset erikoistuneet muodot tietokonevälitteistä keskustelua antavat toivoa siitä, että mahdollisesti virtuaalitekniologia voisi kehittää enemmän poliittisesti tasa-arvoisempaa keskustelua. Virtuaaliyhteisöt tulevat myös koko ajan tärkeämmiksi ottaessaan haltuunsa olemassa olevien yhteiskuntien keskeisiä toimintoja ja kehittäessään omiaan. (Jordan 1999, 2-3.) Tämä pätee mielestäni hyvin myös Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen osalta: keskustelu on tasa-arvoista ja se luo uuden foorumin eräille yhteiskunnan keskeisille toiminnoille samalla kun keskustelupalstoille on kehittynyt oma tapansa saattaa julki tulevien ja olevien äitien asioita ja mielipiteitä.

7.2 Tutkimuksen arviointia

Tämä tutkimus oli luonteeltaan case-tyyppinen tutkimus, jossa yritin pureutua syvällisesti internetissä toimiviin yhteisöihin, ja tutkimuskohteiksi valitsin Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelut. Tämän tutkimuksen mukaan virtuaaliyhteisöjen avulla voidaan saavuttaa uusia ulottuvuuksia niinkin arkiseen mutta tärkeään asiaan kuin perheen perustamiseen ja vauvan hoitoon. Äitiyslomalaiset ja kotiäidit pääsevät näin keskustelemaan toistensa kanssa kotiäidin työstään: vaihtamaan mielipiteitä, antamaan asioista omia vinkkejään ja tulemaan kuulluiksi tavalla, joka aikaisemmin on ollut vaikeaa ellei täysin mahdotonta. Virtuaalinen keskustelu ja yhdessä toimiminen voi antaa konkreettista, arvokasta tietoa ja uusia arvokkaita ihmissuhteita ”oikeaan elämään”. Kasvokkaistilanteissa hiljaiset ihmiset voivat verkkoyhteisöissä olla hyvinkin puheliaita. Täytyy kuitenkin muistaa, että tasa-arvo ei täysin toteudu virtuaaliyhteisöjenkään myötä: niillä, jotka pääsevät helposti internetiin on suurempi mahdollisuus osallistua keskusteluun kuin niillä, joiden internetiin pääsy on vaikeampaa.

Kuten Cutler (1997) on todennut: vuorovaikutus yhteisiä kiinnostuksen kohteita omaavien ihmisten välillä johtaa siihen, että jaetaan kumuloitunutta tietoa ja syntyy erikoistunutta kieltä ja muita kulttuurin tuotteita. Ryhmät ottavat yhteisöjen luonteen siinä, että niihin liittyy erilaisia yksilöitä jotka luovat omia kulttuurituotteita: vitsien tekstipohjaisia historioita, sanaleikkejä, keskustelun punaisia lankoja, fyysisen maailman tapahtumien tarkoitusten pohtimista. Sen lisäksi, että keskustelun fokuksena on yhteiset kiinnostuksen kohteet, jokainen ryhmä tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta samoin kuin mielenkiintoisia tekstiarkistovarastoja, juoksevia vitsejä, henkilökohtaisia

tarinoita ja historioita. Yhteen vedettynä: ne mahdollisuudet joita ihmisillä on uusien elektronisten ryhmien kanssa ovat suunnattomat. (Cutler 1997, 322.)

Tämän tutkimuksen myötä saatiin käsitys erään verkkoyhteisön yhteisökulttuurista, mutta internetissä on olemassa niin paljon erityyppisiä yhteisöjä, että pätevää, kaikkia virtuaaliyhteisöjä kuvaavaa yhteisökulttuurin mallia tuskin voi muodostaa tämän tyyppisen tutkimuksen avulla. Kaikkia virtuaaliyhteisöjä ei kannatakaan sulloa saman ilmiön alle ja arvioida niitä yhdellä mittapuulla: virtuaaliyhteisöjä on lukemattomia ja niiden olemus vaihtelee suunnattomasti (Baym 1998, 63).

Tutkimus antoi vastaukset tutkimuskysymyksiin. Laadullisen tekstianalyysin tulokset ja tutkimuslomakkeen strukturoidun ja avoimen osion tulokset tukivat toisiaan. Analysoitua tekstiaineistoa oli riittävä määrä kartoittamaan tutkittavaa aihealuetta. Kyselylomakkeella saatiin myös tarpeellinen määrä vastauksia ja avoimiin kyselylomakkeen kysymyksiin oli myös vastattu laajasti ja ne rikastuttivat tutkimuksen aineistoa. Tutkimuksen tuloksia voidaan siten pitää luotettavina.

Keskustelujen analysointi- ja tulkintavaiheessa jouduin ja pääsin tekemään valintoja siinä, minkä nimisten kategorioiden alle mitäkin asioita yhdistin. Vaihtoehtoja olisi toki ollut muitakin, ja useat asiat olivat sellaisia, jotka olisivat hyvin sopineet toistenkin otsikoiden alle. Esimerkiksi keskustelijoiden synnytyškertomukset laitoin kategorian 'tarinat ja kertomukset' alle, vaikka yhtä hyvin se olisi sopinut kategoriaan 'rituaalit', sillä keskustelupalstan keskustelijat odottavat jokaiselta synnyttäneeltä äidiltä ritualistista käytöstä, eli oman synnytyškertomuksensa jakamista.

Yleisesti ottaen kyselylomakkeen kysymykset mittasivat niitä asioita, joita tutkimuksessa oli tarkoitus mitata, eli kokonaisuudessaan tutkimus oli validi. Toisaalta kyselylomake oli laadittu alustavan tekstianalyysin perusteella, joten kyselylomakkeen onnistuminen oli riippuvainen tekstianalyysin onnistumisesta. Validiteetin osalta tässä tutkimuksessa on vahvana tekijänä laadullisen ja määrällisen tutkimusosion kytkeytyminen toisiinsa.

Käytetyt kyselylomakkeen mittarit olivat tutkijan tekstianalyysin pohjalta laatimia. Mittareilla pyrittiin kartoittamaan vastaajien asioille antamia merkityksiä, ja siinä onnistuttiin. Mittarissa oli muutama käännteinen väittämä (kysymykset 25, 26, 27, 35, 45 ja 54), joilla oli tarkoitus saada vastaajat arvioimaan asioita monipuolisemmin ja perusteellisemmin. Käänteisiin väittämiin tuli kuitenkin paljon en osaa sanoa -vastauksia, ja siitä päätellen voidaan sanoa, että käännteisten kysymysten käyttäminen tällä tavalla ei toiminut ihan tarkoituksen mukaisesti, vaan ne saattoivat osaltaan jopa vaikeuttaa vastaajien vastaamista.

Kyselylomakkeessa pyydettiin asettamaan väitteet 12-18 tärkeysjärjestykseen ja tällä tavalla selvittämään syitä, miksi ihmiset seuraavat keskustelupalstaa. Tämä kysymyksenasettelu ei kuitenkaan ollut täysin

toimiva, sillä vastaajat olivat joskus asettaneet useamman väitteen tärkeimmäksi syyksi seurata keskustelupalstaa, useamman väitteen toiseksi tärkeimmäksi jne. Näiden vastausten analysoiminen oli siten hankalaa. Selvitin kuitenkin tärkeimpien ja vähiten tärkeiden syiden määrää ja tällä tavalla pyrin pääsemään jonkinlaiseen käsitykseen vastaajien tarkoituksista.

Tutkimuksella pyrittiin pureutumaan syvällisesti Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen yhteiskulttuuriin. Tutkimuksen laadullisella osuudella saatiin syvällistä tietoa yhteiskulttuurin ilmenemisestä ja kyselylomakkeella saatiin vastaus yhteisön jäsenten yhteiskulttuuriin liittämistä merkityksistä. Etenkin avoimet kyselylomakkeen vastaukset toivat rikasta tietoa siitä, mitä vastaajat todella ajattelevat tämäntyyppisistä verkkoyhteisöistä.

Suurin osa kyselylomakkeen vastaajista oli kuitenkin sellaisia ihmisiä, jotka kuuluvat tutkittuun verkkoyhteisöön ja koska verkkoyhteisöön kuuluminen on täysin vapaaehtoista, he oletettavasti myös pitävät verkkoyhteisöstä. Se saattaa olla eräs syy siihen, miksi tämän tutkimuksen tulokset olivat niin positiivisia. Täysin ulkopuoliset, yhteisöön kuulumattomat henkilöt olisivat voineet arvioida tämän verkkoyhteisön kulttuuria eri tavalla.

7.3 Jatkotutkimusideoita

Tätä tutkimusta voitaisiin jatkaa tutkimalla virtuaaliyhteisön toimintaa vieläkin pidemmällä aikavälillä. Näin saataisiin parempi kokonaiskuva siitä, miten yhteisö muuttuu ja kehittyy kun sen jäsenet jatkuvasti vaihtuvat. Virtuaaliyhteisössähän voidaan puhua nopeutetusta sosiaalisesta evoluutiosta, sillä yhteisössä perustetaan, haastetaan ja muutetaan normeja nopealla tahdilla (Rheingold 1993, 2). Olisi mielenkiintoista tutkia sitä, voiko virtuaaliseen yhteisöön syntyä sellaisia ydinhenkilöitä, jotka syrjäyttävät muiden mielipiteet ja jotka näin pystyvät luomaan uusia arvoja.

Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstat ovat tutkimusta viimeistellessäni nyt syksyllä 2001 rakenteeltaan erilaiset kuin mitä ne olivat tutkimusaineiston keruuhetkellä keväällä 2000. Ohjelmoija on jakanut vauvanodotuskeskustelun kahdeksi keskusteluksi (alkuraskaudesta eli raskausviikoilta 0-20 keskustelevat ja loppuraskaudesta eli raskausviikoilta 21-40 keskustelevat). Keskustelijat itse ovat puolestaan luoneet erilliset kotisivut odottajille ja vauvanhoitajille. Tutkimalla keskustelupalstan rakenteen suhdetta yhteiskulttuurin ilmenemiseen eli sitä, onko yhteisöjen kulttuuri muuttunut toisista eroavaksi rakenteen muuttumisen myötä, voitaisiin mielestäni saada hyödyllistä tietoa verkkoyhteisön yhteiskulttuurista.

Toisaalta monet ihmiset kokevat nykyään saavansa parhaimman mahdollisen tiedon melkein mistä tahansa asiasta keskustelufoorumien kautta: tieto tulee nopeasti, halvalla ja puolueettomasti silloin, kun se tulee muilta saman ongelman kanssa painiskelevilta. Olisikin kiinnostavaa tutkia, millä tavalla verkkoyhteisöjä voidaan käyttää PR:n välineinä. Yhä useammilla yrityksillä ja yhteisöillä on internet-sivuillaan olemassa erilaisia keskustelufoorumeita, joiden avulla ihmisiä houkutteellaan yrityksen tai yhteisön sivuille. Mielenkiintoinen jatkotutkimuskohde olisikin se, millä tavalla keskustelufoorumeihin "houkutellut" ihmiset ovat tietoisia tai sitoutuneita keskustelufoorumin tarjoamasta yrityksestä tai yhteisöstä, vai onko ihmisille tärkeämpää päästä keskustelemaan muiden ihmisten kanssa taustalla olevasta yrityksestä tai yhteisöstä huolimatta.

KIRJALLISUUS

- Andrews, P. H. & Herschel, R. T. 1996. Organizational communication. Empowerment in a technological society. Boston: Houghton Mifflin company.
- Barnes, S. 1997. Cyberspace. Creating Paradoxes for the ecology of self. Teoksessa Strate, L. Jacobson, R. & Gibson, S.B. (toim.) Communication and cyberspace. Social interaction in an electronic environment. Cresskill: Hampton press, 193-216.
- Baym, N. K. 1998. The emergence of on-line community. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, 35-68.
- Beaubien M.P. 1997. Playing at community: Multi-user dungeons and social interaction in cyberspace. Teoksessa Strate, L. Jacobson, R. & Gibson, S.B. (toim.) Communication and cyberspace. Social interaction in an electronic environment. Cresskill: Hampton press, 179-188.
- Boczkowski, P.J. 1999. Mutual shaping of users and technologies in a national virtual community. Journal of Communication 49 (2), 86-108.
- Boje, D. M. 1991. The storytelling organization: A study of story performance in an office-supply firm. Administrative Science Quarterly 36 (1), 106-127.
- Cragan, J. F. & Shields, D. C. 1998. Understanding communication theory. The communicative forces for human action. Boston: Allyn and Bacon.
- Cutler, R.H. 1997. Technologies, relations, and selves. Teoksessa Strate, L. Jacobson, R. & Gibson, S.B. (toim.) Communication and cyberspace. Social interaction in an electronic environment. Cresskill: Hampton press, 317-333.
- Danet, B. 1998. Text as mask: Gender, play and performance on the internet. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-

- mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, 129-158.
- Davis, M. 1997. Fragmented by technologies: a community in cyberspace. *Interpersonal computing and technology: an electronic journal for the 21st century* 5 (1-2), 7-18.
- Fidler, R. 1997. *Mediamorphosis. Understanding the new media*. Thousand Oaks: Pine Forge Press.
- Fornäs, J. 1998. Digital borderlands. Identity and interactivity in culture, media and communications. *Nordicom review* 19 (1), 27-38.
- Frank, A. D. & Brownell, J. D. 1989. *Organizational communication and behavior: communicating to improve performance (2+2=5)*. New York: Holt, Riner and Winston.
- Frey, L.R., Botan, C.H., Friedman, P.G. & Kreps, G.L. 1991. *Investigating communication: an introduction to research methods*. London: Prentice-Hall.
- Gerlander, M. & Takala, E. 1996. Interpersonaalisesti verkossa. *Tiedotustutkimus* 4, 41-47.
- Gordon, R.S. 2000. Online discussion forums. *Link-Up* 17 (1).
- Greenberg, J. & Baron, R. 1995. *Behavior in organizations. Understanding and managing the human side of work*. 5. painos. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Griffin, E. A. 1997. *A first look at communication theory*. 3. painos. New York: McGraw-Hill.
- Harrison, M. I. 1994. *Diagnosing Organizations: Methods, Models and Processes*. Thousand Oaks: Sage.
- Hagman, S. 1998. Suhtautuminen viestintään world wide webissä. Jyväskylän yliopisto. *Yhteisöviestinnän pro gradu –työ*.
- Heikkinen, H. 1997. Suku ja kylä. Sosiaalinen toiminta, toiminnan rakentuminen sekä jaettu merkitysjärjestelmä Lokan lappilaisessa kyläyhteisössä 1900-luvulla. Oulun yliopisto. *Kulttuuriantropologian pro gradu –työ*.
- Himanen, P. 1995. Kohtaamisyhteiskunta. Teoksessa Savolainen, V-A. & Himanen, P. (toim.) *Kohtaamisyhteiskunta – kirja mahdollisuudesta*. Helsinki: Edita, 181-189.
- Hirokawa, R. Y. & Poole, M. S. (toim.) 1996. *Communication and group decision making*. Thousand Oaks: Sage, 81-113.
- Hjarvard, S. 1999. Global media cultures. A research programme on the role of media in cultural globalization. *Nordic Communication Review*. Online 2/1999. Viitattu 9.9.2001. Vaatii käyttäjätunnuksen, saatavissa myös painettuna. Saatavissa:
<http://www.nordicom.gu.se/ncomreview/ncomreview299/innehall.html>

- Hofstede, G. 1992. Kulttuurit ja organisaatiot – mielen ohjelmointi. Ritva Liljamo, suom. Juva: WSOY.
- Inkinen, S. 1998. The electronic zeitgeist. Aspects of recent developments. Teoksessa Papini, S. (toim.) Approaches to new media culture. A conceptual happening in Duomo 23.7.1998. Milano: HSC.
- Inkinen, S. 2000. "Kybermaailma" identiteetin rakentajana – lähtökohtia, ongelmia, peruskäsitteitä. Teoksessa Tapper, H. (toim.) Me median maisemissa. Reflektioita identiteettiin ja mediaan. Helsinki: Palmenia, 166-202.
- Jones, S. G. 1998. Introduction. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, xi-xvii.
- Jones, S. G. 1998. Information, Internet and Community: Notes toward an understanding of community in the information age. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, 1-34.
- Jordan, Tim 1999. Cyberpower. The culture and politics of cyberspace and the internet. London: Routledge.
- Jussila, M. & Leino, A. 1999. Net. Verkkoviestinnän käsikirja. Helsinki: Inforviestintä.
- Järvinen, A. 1999. Hyperteoria – lähtökohtia digitaalisen kulttuurin tutkimukselle. Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja. Jyväskylän yliopisto. Saarijärvi: Gummerus.
- Kallio, K. 1997. Silkkää tekniikkaa vai pelkkää mielikuvaa? Jyväskylän yliopisto. Puheviestinnän pro gradu -työ.
- Kolko, B. & Reid, E. 1998. Dissolution and fragmentation: problems in on-line communities. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, 212-229.
- Kramarae, C. 1998. Feminist Fictions of future technology. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community. Thousand Oaks: Sage, 99-128.
- Kreps, G. L. 1990. Stories as repositories of organizational intelligence: implications for organizational development. Teoksessa Anderson, J. (toim.) Communication Yearbook 13. Newbury Park, CA: Sage, 191-202.
- Lee, J.Y. 1997. Charting the codes of cyberspace: a rhetoric of electronic mail. Teoksessa Strate, L. Jacobson, R. & Gibson, S.B. (toim.) Communication and cyberspace. Social interaction in an electronic environment. Cresskill: Hampton press, 275-296.
- Lehtonen, J. 1998. Yhteisöt ja julkisuus: mainonnasta yhteiskunnalliseen keskusteluun. Teoksessa Kivikuru, U. & Kunelius, R. (toim.) Viestinnän jäljillä. Juva: WSOY, 119-142.

- Meyer, J. C. 1995. Tell me a story: Eliciting organizational values from narratives. *Communication Quarterly* 43 (2), 210-224.
- Mikkola, L. 2000. Supporttiivinen viestintä hoitotyössä. Sosiaalisen tuen tutkimusnäkökulmien tarkastelua. Jyväskylän yliopisto. Puheviestinnän lisensiaatintyö.
- Paasonen, S. 1999. Naisongelma eli kuinka naispuoleisia verkkokäyttäjiä puhutellaan. *Tiedotustutkimus* 4, 34-48.
- Pacanowsky, M. E. & O'Donnell-Trujillo, N. 1983. Organizational communication as cultural performance. *Communication monographs* 50, 126-147.
- Poster, M. 1998. Virtual Ethnicity: Tribal Identity in an age of global communications. Teoksessa Jones, S.G. (toim.) *Cybersociety 2.0. Revisiting computer-mediated communication and community*. Thousand Oaks: Sage, 184-211.
- Rheingold, H. 1993. *The virtual community. Homesteading on the electronic frontier*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Rothenbuhler, E. W. 1998. *Ritual communication: from everyday conversation to mediated ceremony*. Thousand Oaks: Sage.
- Schein, E. H. 1987. *Organisaatiokulttuuri ja johtaminen*. Liljamo, R. & Miettinen, A. (suom.) Espoo: Weilin+Göös.
- Schein, E. H. 1991. What is culture? Teoksessa Frost, P. J., Moore, L. F., Louis, M. R., Lundberg, C. C. & Martin, J. (toim.). *Reframing organizational culture*. Newbury Park: Sage, 14-25 ja 243-253.
- Schweiger, W. 2000. Media credibility – experience or image? *European journal of communication* 15 (1), 37-60.
- Strate L., Jacobson R. & Gibson S.B. 1997. Surveying the Electronic landscape: an introduction to communication and cyberspace. Teoksessa Strate, L. Jacobson, R. & Gibson, S.B. (toim.) *Communication and cyberspace. Social interaction in an electronic environment*. Cresskill: Hampton press, 1-22.
- Strauss, A. 1987. *Qualitative analysis for social scientists*. Cambridge: Cambridge university press.
- Suoranta, J. & Eskola, J. 1992. Kvalitatiivisten aineistojen analyysitapoja luokittelemassa – eli noin 8 tapaa aineiston erittelyyn. *Kasvatus* 3, 276-280.
- Turkle, S. 1996. *Life on the screen. Identity in the age of the internet*. London: Weinfeld & Nicolson.
- Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelupalstojen yhteiset kotisivut. Online. Viitattu 5.3.2001. Saatavissa: <http://www.geocities.com/HotSprings/Villa/6162/kehys.html>
- Verkkoklinikka. Online. Viitattu 5.3.2001. Saatavissa: <http://www.verkkoklinikka.fi>

- Verkkoklinikka. Keskusteluryhmät: säännöt ja ohjeet. Online. Viitattu 5.3.2001.
Saatavissa: <http://www.verkkoklinikka.fi/keskustelut/>
- Verkkoklinikka. Taustaa palvelusta. Online. Viitattu 5.3.2001. Saatavissa:
<http://www.verkkoklinikka.fi/medixine/taustaa.html>
- Walther, J.B. 1996. Computer-mediated communication: impersonal, interpersonal, and hyperpersonal interaction. *Communication Research* 23 (1), 3-43.
- Witmer, D.F. 2000. *Spinning the web. A handbook for public relations on the internet.* New York: Longman.
- Ylä-Kotola, M. 1998. Do we see reality through the glasses of our culture or of our species? From the humanism of romanticism and enlightenment to the bioparadigm. Teoksessa Papini, S. (toim.) *Approaches to new media culture. A conceptual happening in Duomo* 23.7.1998. Milano: HSC.
- Ziegler, R. & Diehl, M. 2000. Idea production in nominal and virtual groups: does computer-mediated communication improve group brainstorming? *Group processes & intergroup relations* 3 (2). London: Sage, 141-158.

liite 1

Verkkoklinikan kotisivu 14.2.2000

Teemat

Allergiat
 AnnosVinkki
 Ehkäisy
 Flunssa
 Hampaat
 Huume & Doping
 Ihotaudit
 Kipu & Särky
 Kirjasvalohoito
 Korva, nenä &
 kurkku
 Laihdutus
 Lapset
 Lapsettomuus
 Liikunta
 Linkit
 Lääkekaappi
 Magneettikuvaus
 Matkailulääketiede
 Masennus
 Miesten
 hiustenlähtö
 Migreeni
 Potenssi
 Raskaus
 Ohjelmat
 Selkä
 Seksuaalisuus
 Silmäleikkaukset
 Sydänsairaudet
 Syöpä
 Vanhuus
 Vatsavaivat
 Viagra
 Videolääkäri
 Viikon kysymys
 Yökastelu

Verkkolääkärit**Keskustelut****Uutiset****Kauppa****Lääkkeet****Palautetta****Laihduttaako?**

Verkkoklinikka ja Verkkolääkärit ovat NeuroCom OY:n aputoiminimiä.
 Kaikki Verkkoklinikan materiaali © NeuroCom OY 1999.
[Taustaa Verkkoklinikasta](#) | [Verkkoklinikan kumppanit](#)

Ajankohtaista**AnnosVinkki**

Selkeät ohjeet eri lääkkeannostelutapoihin, mukana videot ja kuvat.

[Lääkärit ilman rajoja -valokuvanäyttely](#)

Uusia**verkkolääkäreitä:**

Uudet [silmälääkärit](#) vastaavat toistaiseksi ilmaiseksi kysymyksiin. Tutustu myös uuteen [silmäteemaan](#). Verkkolääkäreiden joukossa nyt myös kaksi [psykiatria!](#)

liite 2

Verkkoklinikan keskustelupalstat 14.2.2000

Verkkoklinikk@
Keskusteluryhmät

Ajankohtaista
Sydänteemassa
voit laskea
infarktirisiksi!

Uusi teema:
Silmäleikkaukset

Kaikki ryhmät
Haku
Rekisteröityminen
Omien tietojen
muuttaminen
Ryhmien kotisivuja

Vanhat viestit
(- 29.7.99)

Viikon
kysymys

Keskusteluryhmät

 Abortti	 Adoptio	 Allergia	 Diabetes	 Elämän kriisi
 Hammas	 Jännitys	 Lahdutus	 Lapsellisuus	 Lastenhoito
 Liikunta	 Masennus	 Migreeni	 Opiskelu	 Parisuhde
 Perhesuunnittelu	 Potenssi	 Päihteet	 Sydämishäiriöt	 Tupakka
 Työpaikka- kysäminen	 Työuupumus	 Unettomuus	 Yksinäisyys	 Vauvanhoito
 Vauvanodotus				 Seksi

Palautetta keskusteluista osoitteeseen
webmaster@verkkoklinikka.fi

liite 3

Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen kotisivut 14.2.2000

Klikkaa maau!

[VO- ja VH- palstojen kotisivut]

liite 4

Vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen kotisivujen sisältöä 14.2.2000

Etusivu
Keskustelijat
Odottajat
Linkit
Odottajien vaivat & vinkit
Kirjat
Tuoreiden vanhempien vinkit
Syntymäyhteisöt
Gallup-vastaukset
Lasketun ajan laskuri
Kirpputoreja
Vakuutuksista
NOW [vauvanhoito-sivut](#)
[Läheta tietoa sivuille](#)

Voit lähettää omat tietosi, palautetta tai gallup-vastauksia myös sähköpostilla osoitteeseen odotus@hotmail.com

Käynnöitä
11758
12.10.1999 klo 2.03 jälkepn.

Tervetuloa Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskustelujen epäviralliselle kotisivulle!

Vauvanodotuskeskustelu ja vauvanhoitokeskustelu ovat Verkkoklinikan keskustelupalstoja. Vauvanodotuspalstalle ovat tervetulleita kaikki vauva-asioista kiinnostuneet, vaikka pääosin keskustelijat ovat raskaana tai lähiaikoina synnyttäneitä. Vauvanhoitopalstalla keskustelevat pienten lasten vanhemmat.

HUOM! Näille kotisivuille päivitetään ainoastaan Verkkoklinikan **keskustelijoiden** tietoja. Sivuja päivitetään keskustelijoiden itsensä toimesta, eivätkä ne varsinaisesti siis ole osa Verkkoklinikkaa.

Pankkijono on Vauvanodotuskeskustelijoiden oma jonotuslista, jossa seurataan "loppuajan odottajien synnyttämään lähtöä". Listalle pääsevät kaikki palstan kirjoittelijat, joiden viikot ylittävät 35 viikon "maagisen" rajan. Jos nimeäsi ei listalle ilmesty, vaikka viikkosi sinut sinne oikeuttaisivat, ilmoita asiasta palstalla PANKKIJONOLLE. Pankkijonon ylläpitoa helpottaa huomattavasti, kun ltsäät tietosi odottajien listalle.

Vauvanhoitovinkkejä otettaisiin myös mielellään vastaan huomattavasti enemmän. Kerro niitäkkin, jos vain jaksat.

Ja jos aika käy pitkäksi, lataa tästä ohjelma jolla voit harjoitella vauvanhoitoa... Lataaminen kyllä saattaa kestää riippuen yhteydestäsi, tiedosto on 846 kb:n kokoinen.

Naiset viettävät 2480 päivää tai 39530 tuntia elämästään kuukautuksista kärsien. Pidä tauko, hommaa vauva... :-)

**Pokémon
Baseball Cards
Beanie Babies
Rare Coins
Toasters**

More...

liite 5

Kyselylomakkeen saatekirje

VIRTUAALIYHTEISÖN KULTTUURI -TUTKIMUS

KYSELYN TARKOITUS

Kysely tarkoitus

Tämä kysely on osa Jyväskylän yliopiston viestintätieteiden laitoksella tekeillä olevaa pro gradu -tutkielmaani. Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja käsittelem kaikki vastaukset luottamuksellisesti. Kyselyyn osallistuminen on myös **nimeätöntä**; henkilöllisyytesi ei paljastu missään vaiheessa.

Vastausohjeita

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää virtuaaliyhteisön kulttuuria ja sen merkitystä virtuaaliyhteisön jäsenille. Tämä tapahtuu tutkimalla sellaisia yhteisökulttuurin osa-alueita kuten kertomuksia ja tarinoita, sosiaalisuutta, yhteisön toimintatapoja, yhteisökulttuurin vahvistamista ja yhteisössä käytettyä kieltä.

KYSELYLOMAKE

Tutkimukseeni voivat osallistua kaikki Verkkoklinikan vauvanodotus- ja vauvanhoitokeskuste-lupalistoja seuraavat ihmiset. Vastauksia toivon sekä palstoille kirjoittelevilta ihmisiltä että sellaisilta henkilöiltä, jotka vain seuraavat palstaa mutteivät osallistu keskusteluun. Myös satunnaisilta ohikulkijoilta toivon vastauksia.

Lisätietoja tutkimuksestani saa minulta, gradun tekijältä. Olen Eila Vähäkuopus, opiskelija ja ensimmäistä lastani odottava tuleva äiti (raskausviikkoja kasassa 36). Sattuneesta syystä olen nyt kiinnostunut tutkimaan internetin mahdollistamia virtuaaliyhteisöjä, ja etenkin vauva-aiheisia sellaisia. Helppoiten kysymyksesi tulevat perille sähköpostiini, osoitteella evahaku@st.jyu.fi. Lupaan vastata kaikkiin tiedusteluihin pikaisesti.

liite 6

Kyselylomakkeen vastausohjeet

VIRTUAALIYHTEISÖN KULTTUURI -TUTKIMUS

VASTAUSOHJEITA

Kysely tarkoittaa

Aloita kysely klikkaamalla kyselylomake-linkkiä. Vastaa kyselyyn joko vauvanodotus- tai vauvanhoitopalstan osalta. Mikäli seuraat molempia palstoja, toivoisin, että voisit vastata erikseen kummankin palstan osalta. Jos seuraat molempia palstoja, mutta haluat vastata vain kerran, vastaa kyselyyn sen palstan osalta, jota seuraat enemmän.

Vastausohjeita

Kyselyssä on 66 monivalintakysymystä, joihin vastaat rukeamalla mielestäsi sopivimman vaihtoehdon. Lisäksi kyselyssä on kolme avointa kysymystä, joihin voit vapaasti vastata sen verran kuin haluat. Monivalintakysymysten osalta vastaamiseen kuluu noin 10 minuuttia aikaa ja avoimiin kysymyksiin vastaamiseen aikaa kuluu sen mukaan, miten paljon innoitui kirjoittamaan.

KYSELYLOMAKE

Vastauslomake lähetetään **LÄHETÄ LOMAKE**-painiketta painamalla. **TYHJENNÄ LOMAKE**-painikkeen avulla voit peruuttaa tutkimukseen osallistumisen. Vastauslomake tulee minun, eli pro gradun tekijän henkilökohtaiseen sähköpostiosoitteeseen. Lomakkeen lähettäjän tiedot eivät tule näkyville missään vaiheessa (lähettäjätietojen kohta jää sähköpostissa tyhjäksi). Sähköpostin otsikkokenttään tulee automaattisesti teksti "vastauslomake". Käsitellen lomakkeet täysin luottamuksellisesti.

Mikäli sinusta on helpompi vastata paperille kirjoittamalla, voit toki printata kyselyn ja lähettää vastauksen myös postitse. Lähetä tuolloin lomake minulle osoitteella Eila Vähäkuopus, TNT 9 G 14, 40740 Jyväskylä, viimeistään 1.5.2000 mennessä.

Kiitän kaikkia jo etukäteen vauvannäestänne!
 Ystävällisin terveisin
 Eila Vähäkuopus
 Jyväskylän yliopisto
 Viestintätieteiden laitos

liite 7

Kyselylomake

(lomake löytyy myös internetistä osoitteesta <http://www.cc.jyu.fi/~eivahaku/kysely/>)

VIRTUAALIYHTEISÖN KULTTUURI -TUTKIMUS

KYSELYLOMAKE

Kyselyn tarkoitus

Vastausohjeita

KYSELYLOMAKE

1. Vastaa kyselyyn

vauvanodotuspalstan osalta

vauvanhoitopalstan osalta

Huom! Mikäli seuraat molempia palstoja, vastaathan yhdellä vastauslomakkeella kysymyksiin vain yhden palstan osalta.

2. Seuraa keskustelupalstaa

säännöllisesti

silloin tällöin

en seuraa keskustelupalstaa, olen satunnainen ohikulkija

3. Osallistun keskusteluun

usein

silloin tällöin

en itse osallistu keskusteluun

4. Löysin keskustelupalstan

kun tietoisesti etsin tämäntyyppistä keskustelupalstaa internetistä

jonkun tuntemani henkilön suosituksesta

sattumalta

muuten, miten _____

Keskustelupalstan me-henki	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
5. Tunnen kuuluvani keskustelupalstalaisten kanssa samaan porukkaan	☐	☐	☐	☐	☐
6. Keskustelupalstalla on vahva me-henki	☐	☐	☐	☐	☐
7. Keskustelupalstan ihmiset ovat minulle tärkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
8. Koen olevani verkkoklinikkalainen	☐	☐	☐	☐	☐
9. Koen olevani tämän keskustelupalstan jäsen	☐	☐	☐	☐	☐
10. Mielestäni keskustelupalstalaisilla on yhteinen päämäärä	☐	☐	☐	☐	☐
11. Mielestäni sellaisetkin henkilöt, jotka lukevat palstaa, mutterivät kirjoittele palstalle, kuuluvat palstan porukkaan	☐	☐	☐	☐	☐

Laita seuraavat vaihtoehdot tärkeysjärjestykseen siten, että mielestäsi tärkein syy saa arvon 1 saa vähiten tärkein arvon 6 (tai 7, mikäli sinulla on jokin muu syy).	Anna sarakkeeseen arvot 1-6 (tai 7)
Seuraa keskustelupalstan keskustelua koska	
12. ...saan keskustelupalstalta uutta tietoa	☐
13. ...löydän keskustelupalstalta kohtalotovereita	☐
14. ...keskustelupalstalla on mukava ilmapiiri	☐
15. ...saan keskustelupalstalta tukea omille ajatuksilleni	☐
16. ...tarvitsen ajankuluksi jotain tekemistä	☐
17. ...joidenkin tiettyjen nimimerkkien kuulumiset kiinnostavat minua	☐
18. Minulla on jokin muu syy seurata keskustelupalstaa, mikä <input type="text"/>	☐

19. Valitse jompikumpi allaolevista vaihtoehdoista ja jatka lausetta

(voit jatkaa lausetta niin lyhyesti tai pitkästi kuin haluat, vastauskenttä laajenee kirjoituksen mukaan)

- Keskustelupalsta ei ole minulle kovin merkityksellinen, koska...
- Keskustelupalsta on minulle merkityksellinen, koska...

Keskustelupalstaisten keskustelut	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
20. Pystyn samastumaan muiden keskustelupalstaisten elämään	☐	☐	☐	☐	☐
21. Mielestäni keskustelupalstalla pystytään kertomaan henkilökohtaisistakin asioista	☐	☐	☐	☐	☐
22. Minua kiinnostavat keskustelupalstalla kuulemani tosielämän kertomukset	☐	☐	☐	☐	☐
23. Keskustelupalstaa seuraamalla kuulen mielenkiintoisia vauva-aiheisia uskomuksia	☐	☐	☐	☐	☐
24. Keskustelupalstan keskustelujen aiheet ovat minulle henkilökohtaisesti tärkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
25. Mielestäni keskustelupalstan keskustelut eivät aina pysy aiheessa	☐	☐	☐	☐	☐
26. Mielestäni kaikkia keskustelupalstalla kuultuja juttuja ei kannata ottaa todesta	☐	☐	☐	☐	☐
27. Mielestäni keskusteluihin ei kannata osallistua aidosti omana itsenään	☐	☐	☐	☐	☐

Keskustelupalstan tavat ja käytännöt	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
28. Mielestäni on tärkeää, että palstalla palkitaan hyviä suosituksia (esimerkiksi Pankkijonon pääseminen tai vauvojen uusista taidoista onnitteleminen)	☐	☐	☐	☐	☐
29. Mielestäni on tärkeää, että keskustelussa on joitakin sääntöjä ja tapoja (esimerkiksi oma napa/vauvan napa -kirjoittelut tai vaikkapa raskausviikkojen/vauvan iän merkitseminen nimimerkin yhteyteen)	☐	☐	☐	☐	☐
30. Keskustelupalstan käyttäytymistavat ovat minulle selvää	☐	☐	☐	☐	☐
31. Mielestäni on tärkeää, että kirjoituksista ilmenee selkeästi se, mistä asiasta cllaan puhumassa (esimerkiksi aiheen otsikko tai nimimerkki jolle vastataan kirjoitetaan isoilla kirjaimilla)	☐	☐	☐	☐	☐
32. Mielestäni on tärkeää tietää, miten keskustelupalsta teknisesti toimii (esimerkiksi kuka kotisivuja ylläpitää)	☐	☐	☐	☐	☐

Keskustelupalstan keskustelijoiden suhteet	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
33. Mielestäni keskustelupalstalaisilla on yhteinen käsitys siitä, millainen käyttäytyminen palstalla on sopivaa	☐	☐	☐	☐	☐
34. Mielestäni keskustelupalstalla ollaan ystävällisiä muille	☐	☐	☐	☐	☐
35. Mielestäni on olemassa sellaisiakin aiheita, joista keskustelupalstalla ei voi puhua	☐	☐	☐	☐	☐
36. Mielestäni on tärkeää, että keskustelupalstalta saa lohdutusta omiin murheisiin	☐	☐	☐	☐	☐
37. Mielestäni keskustelupalsta on paikka, jossa voi rehellisesti tunnustaa omia virheitä	☐	☐	☐	☐	☐
38. Mielestäni on tärkeää, että keskustelupalstalaisilla on yhteyksiä toisiinsa palstan ulkopuolellakin	☐	☐	☐	☐	☐

Keskustelupalstan keskustelijoiden toiminta	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
39. Mielestäni joillakin keskustelupalstalaisilla on enemmän valtaa kuin muilla	☐	☐	☐	☐	☐
40. Mielestäni joidenkin keskustelupalstalaisten juttuja kommentoidaan enemmän kuin toisten	☐	☐	☐	☐	☐
41. Mielestäni keskustelupalstalla voidaan neuvotella asioista ja toimintatavoista	☐	☐	☐	☐	☐
42. Pystyn mielestäni vaikuttamaan keskustelupalstan keskusteluun	☐	☐	☐	☐	☐
43. Mielestäni keskustelupalstalla on hyviä tarinankertoja	☐	☐	☐	☐	☐
44. Mielestäni keskustelupalstalta saa moraalista tukea tai opastusta	☐	☐	☐	☐	☐
45. Mielestäni keskustelupalstalaisilla ei ole selkeitä rooleja	☐	☐	☐	☐	☐
46. Mielestäni keskustelupalstoilta on löydettävissä "sankariodottajia" tai "sankariäitejä"	☐	☐	☐	☐	☐

47. Omasta roolistani keskustelupalstalla olen sitä mieltä, että...

(voit jatkaa lausetta niin lyhyesti tai pitkästi kuin haluat, vastauskenttä laajenee kirjoituksen mukaan)

--

Juuri tämän keskustelupalstan merkitys	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
48. Seuraan internetissä myös muita samantyyppisiä keskustelupalstoja	☐	☐	☐	☐	☐
49. Kaipaen tätä keskustelupalstaa, jos en jostain syystä pääse sitä seuraamaan	☐	☐	☐	☐	☐
50. Mielestäni keskustelupalsta on hyvä tapa pitää yhteyttä muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
51. Mielestäni keskustelupalstalle voi "jäädä koukkuun"	☐	☐	☐	☐	☐
52. Mielestäni on tärkeää, että uusille keskustelijoille kerrotaan keskustelupalstan säännöt	☐	☐	☐	☐	☐
53. Mielestäni on tärkeää, että keskustelupalstalla nostatetaan me-henkeä	☐	☐	☐	☐	☐
54. Mielestäni keskustelupalstan keskusteluun ei ole helppo tulla mukaan	☐	☐	☐	☐	☐
55. Haluan jatkaa keskustelun seuraamista niin kauan kuin mahdollista	☐	☐	☐	☐	☐

Keskustelupalstan kieli	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
56. Mielestäni keskustelupalstan kieli eroaa muualla käytetystä kielestä	☐	☐	☐	☐	☐
57. Olen alkanut kiinnittää huomiotani uusiin asioihin sitä mukaa, kun keskustelupalstalla niistä puhutaan	☐	☐	☐	☐	☐
58. Mielestäni keskustelupalstalla käytetty kieli on selkeää ja ymmärrettävää	☐	☐	☐	☐	☐
59. Mielestäni keskustelupalstalaisten käyttämässä kielessä on samanlaisia piirteitä kuin muissakin internetin keskustelupalstojen kielissä	☐	☐	☐	☐	☐
60. Mielestäni on mukavaa, että keskustelupalstalaisilla on käytössään ihan omia sanoja, sanontoja ym.	☐	☐	☐	☐	☐

Palstalta saadun tiedon tai kuulemieni mielipiteiden avulla	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
61. ... pystyn ymmärtämään paremmin joitakin asioita	☐	☐	☐	☐	☐
62. ... pystyn valmistautumaan muutoksiin	☐	☐	☐	☐	☐
63. ... olen muuttanut mielipiteitäni joissain asioissa	☐	☐	☐	☐	☐
64. ... olen muuttanut toimintatapojani joissain asioissa	☐	☐	☐	☐	☐
65. ... olen muuttanut suhtautumistani joihinkin asioihin	☐	☐	☐	☐	☐

66. Haluaisin vielä sanoa keskustelupalstasta, että...

(voit jatkaa tätä lausetta niin lyhyesti tai pitkästi kuin haluat, vastauskenttä laajenee kirjoituksen mukaan)

Vielä muutama pieni taustakysymys:

67. Olen

- nainen
 mies

68. Ikäni on

- alle 25 vuotta
 25-35 vuotta
 yli 35 vuotta

69. Valitse seuraavista yksi vaihtoehto, joka kuvaa tämänhetkistä tilannettasi:

- Harkitsen lapsen tekoa
 Minulle on tulossa lapsi (ensimmäinen lapseni)
 Minulle on tulossa lapsi (ja minulla on jo ennestään lapsi/lapsia)
 Minulla on lapsi/lapsia (en odota lasta tällä hetkellä)
 En harkitse enkä odota lasta eikä minulla ole lasta ennestään
 Mikään edellä mainituista ei kuvaa omaa tilannettani

PARHAIMMAT KIITOKSET VASTAUKSESTASI!

LÄHETÄ LOMAKE

TYHJENNA LOMAKE

